

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 31-32 (1486-1487) RUGJUTIS-AUGUST 3

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

25 ct.

Mūsų gimnazija

Kalbame apie Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje ir sąmoningai ją vadiname mūsų visų švietimo įstaiga, nes tokia ji pasidarė dėl visos eilės motyvų. Pirmiausia, ji yra šiuo metu vienintelė laisvojo pasaulio gimnazija, kurios pagrindinė dėstomoji kalba yra lietuvių. Antra, jos išlaikymas gerokai priklauso nuo aukų, surenkamų Amerikoje per gimnazijai remti būrelius, kurių yra kiekvienoje didesnėje kolonijoje. Trečia, šiuo metu vis daugiau ir daugiau mokinių atvyksta iš kraštų, esančių už Vokietijos ribų, į ją ilgesniam ar trumpesniam studijų laikui. Pagaliau toje gimnazijoje vis yra vienas kitas mokytojas, atvykęs talkinti iš Amerikos. Ir taip ne tik žodžiais, bet ir faktais tos gimnazijos veikla išeina iš Vokietijos ribų, tad ji ir yra pasidariusi visų mūsų įstaiga. Dėlto visi ją remia — moraliai ir materialiai, bet kartu pradedame galvoti ir apie šiek tiek tokias teises, kurios mums priklausytų už gimnazijos rėmimą. Pirmoji ir neginčijama teisė būtų tiksliai ir objektyviai žinoti, kas toje gimnazijoje darosi? Štai, prieš porą metų nuskambėjo ir mus visus blogai nutaikė gimnazijoje vykę ginčai dėl bendrabučių vedėjų. Tiek to,ėjo-praejo, sako, kad susitvarkė. Dabar vėl nauja abejonių banga pakilo ryšium su diskusijomis, vykusiomis tos gimnazijos reikalu PLB seime. Prie šių diskusijų norime čia trumpai sustoti.

SEIME tuo reikalu kalbėjo du Vokietijos LB atstovai. Vienas, buvęs Sibiro kalnys, pareiškė, kad Vasario 16 gimnazijoje per daug valios duodama okupantų ir jų draugų įtakai. Suminėjo ir du konkrečius pavyzdžius. Vienas — nesibaigianti painiava su mokinių ekskursijomis į Lietuvą. Jau praėjo laikas, kai kritikavome betkurių važiavimą į okupuotą kraštą, bet gimnazijos mokinių ekskursijos mus įskaudina savo išskirtiniu pobūdžiu. Viena, jos organizuojamos ir daugiau ar mažiau finansuojamos per okupanto įstaigą — "Tėviškės" draugiją. Antra, tu ekskursijų organizavime vadovaujantį valdmenį atlieka gimnazijos mokytojas — vienas ar keli. Kitas kaltinimas buvo tas, kad gimnazijoje yra pilna okupuotos Lietuvos spaudos, niekieno nekomentuojamos, įsiskaitant "objektyvios" tiesos. Tuos kaltinimus bandė paaiškinti kitas Vokietijos LB atstovas, sakýdamas, kad dėl ekskursijų nei Vokietijos LB vadovybė, nei gimnazijos vadovybė nesančios kaltos, nes jos vyksta atostogų metu ir organizuojamos privačiai. Dėl spaudos iš Lietuvos paaiškinimo nebuvo. Šiaip ar taip, išpūdis liko miglotas, vienam dalykui tik esant aiškiam, kad nei Vokietijos LB, nei gimnazijos vadovybė, nei už gimnazijos darbą atsakanti kuratorija jau daug metų nepajėgia to skaudulio pašalinti.

ISKILO seime ir kita įdomi mintis, keliama, rodos, pirmą kartą. Vasario 16 gimnazija buvo įsteigta Vokietijoje gyvenančių lietuvių tėvų vaikams. Lietuvių skaičiui Vokietijoje mažėjant, pradėta į ją kviesti mokinius ir iš S. Amerikos bei kitų užjūrio kraštų. Tų mokinių skaičius vis didėja, ir šiuo metu jie jau sudaro apie trečdali visų mokinių skaičiaus. Tai, be abejonės, sveikintinas reiškinys su viena sąlyga: tėvai ne tik turi gerai žinoti, kas gimnazijoje ir už jos ribų darosi, bet turėtų turėti ir balsą gimnazijos reikalų sprendimui darant. Tai iš esmės keistų gimnazijos administravimo struktūrą, nes šiuo metu kuratoriją sudaro, pagal tradiciją, Vokietijos lietuvių organizacijų atstovai. Seimas tuos visus reikalus padiskutavo ir paliko, tad pareiga visa tai užbaigti lieka naujai PLB valdybai. Parlamentinėje britų tvarkoje panašioms problemoms išaiškinti ir sugestijas pasiūlyti yra sudaromos specialios komisijos iš asmenų, kurie nėra valdžios pareigūnai, stengiantis įtraukti visų partijų, arba bent pozicijos ir opozicijos, atstovus. Kanadoje mes jas vadiname karališkomis komisijomis, tuo pabrėžiant, kad karalienė yra virš visų partijų. Ar nevertėtų ir PLB valdybai panašią komisiją sudaryti? Ji, nuvykusi į vietą, visus klausimus bešališkai išaiškintų ir savo išvadas su rekomendacijomis viešai paskelbtų. Dabartinė neaiški situacija gimnazijai tik kenkia.

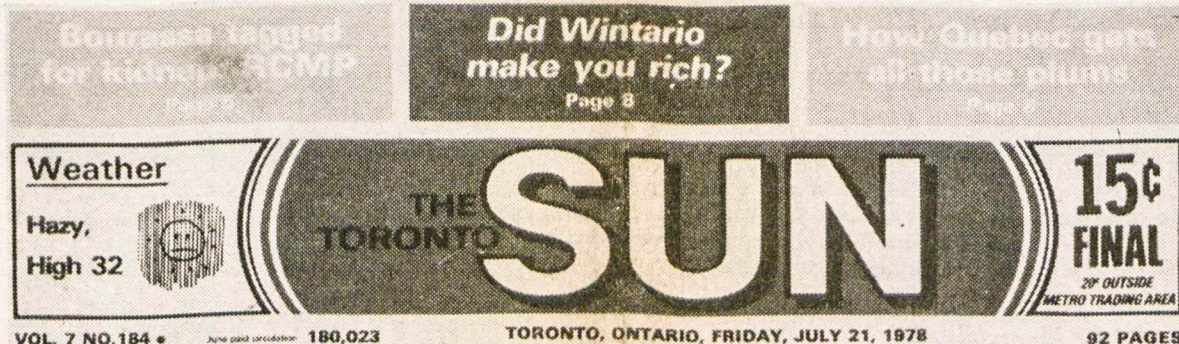
A. Rinkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Loterijų karštligė

Loterijos Kanadoje buvo leistos 1970 m. priimtu kriminalinio kodekso pakeitimu. Iki to laiko kanadiečiai buvo priversti pirkti Kanadon nelegaliai atsiunčiamus Airijos loterijos bilietus. Pradžią padarė federacinės vyriausybės įvesta "Olimpinė loterija" 1976 m. Montreale olimpiados deficitui padengti. Dabar ji kanadiečiams žinoma "Loto Canada" vardu, kurios bilietas kainuoja \$10. Federacinė vyriausybė 82,5% gautų pajamų skiria olimpiados deficitui, 5% — Kanados sportui, o 12,5% atiduoda provincijoms pagal jose parduodamų bilietų proporciją. Siame laikotarpyje gimė net kelios provincinės loterijos: Kvebeke — "Loto Quebec", Ontario — "Provincial" ir "Wintario", vakarinės Kanados provincijose — "Western Express". Prasidėjusios varžybos, kaip ir buvo galima tikėtis, sukėlė įtamą su Otava, kuri "Loto Canada" bilietus

pardavinėja visoje Kanadoje, provincijoms atiduodama tik labai nežymią pelno dalį. Provincijos tikėjosi, kad "Loto Canada" užsibaigs 1979 m., tačiau dabar niekas nekalba apie jos sustabdymą. Priešingai — ši rudens Otava žada įvesti dar vieną loteriją, kurion bus įjungti elektroniniai skaitytuvai. Kanadiečiai, už dolerį nusipirkę bilietą, pats galės pasirinkti jo numerį, kuris bus perduotas skaitytuvams ir pasiekis jų centrą Otavoje. Premijos bus išmokamos, kas pasirinktas numeris sutaps su laimikius numatančiais numeriais centriname skaitytuve. Siam Otavos žingsniui primoji pasipriešino Britų Kolumbija, uždrausdama "Loto Canada" bilietų pardavinėjimą savo teritorijoje. Panašius priemonių gali imtis ir Ontario provincija, įžiūrėdama varžovą savo "Wintario" loterijai, kurios bilietai taip pat pardavinėjami (Nukelta į 8-tą psl.)

UNION GETS OK TO HAUL FLECK, POLICE TO COURT

Labor Relations Board rules in favour of UAW in bitter strike: Page 4

Lithuanian Canadians last night paraded in front of city hall to protest the trial and 15-year sentence given to Viktoras Petkus by a Soviet court because he believed terms of the constitution should be upheld. His secret trial was overshadowed by those of Shcharansky and Ginzburg on similar charges.

Pirmasis dienraščio "The Toronto Sun" puslapis liepos 21 d. Redakcija įdėjo spalvotą demonstracijos nuotrauką. Po ja rašoma: "Lietuvių kilmės kanadiečiai vakar žygiavo prie rotušės, protestuodami prieš sovietinio teismo paskirtą 15 metų bausmę Viktorui Petkui, kuris reikalavo laikytis konstitucijos paragrafų. Jo slapta teisma užgožė panašius kaltinimai Ščaranskui ir Ginzburgui".

Politiko kelionė praeitin

Buvęs ilgametis Kanados NDP socialistų vadas David Lewis su savo bičiuliu Joe Ain nutarė aplankyti gimtąjį Swisloz miestelį, prieš II D. karą priklausiusį Lenkijai, o dabar įjungtą Sovietų Sąjungon. Abu jie yra žydų kilmės kanadiečiai, gimę tame Lenkijos miestelyje. D. Lewis Kanadon atvyko 1921 m., J. Ain — 1930 m. Savo kelionės išpūdžius D. Lewis paskelbė dienraštyje "The Toronto Star" liepos 15 d.

Specialus leidimas

Pirmiausia D. Lewis pastebi, kad Sovietų Sąjunga turistus įsileidžia tik į didžiuosius savo miestus. Galbūt dėl viešbučių stokos ar politinių motyvų turistams sunku gauti leidimą lankytis mažesniuose miesteliuose. D. Lewisui netgi teko kreiptis į A. Jakovlevą — Sovietų Sąjungos ambasadorių Otavoje. Pastarasis, jausdamas politinį socialisto D. Lewiso svorį, parūpino specialų leidimą iš Maskvos nuskristi Vilniun, Gardinan ir automobiliu nuvažiuoti į Swisloz miestelį. Kelionėje D. Lewis su savo bičiuliu sutiko grupę ukrainiečių kilmės kanadiečių iš Manitobos. Jiems buvo leista viešėti porą savaičių, su giminėmis susitikti tik viename ar dviejuose didžiuosiuose Ukrainos miestuose. Vilniaus aerodrome D. Lewis matė Kanadon grįžtančius lietuvius turistus, kurie ten buvo atvykę iš Hamiltono, Toronto ir Timminso. Jis pabrėžia, kad šių turistų vienišnagė buvo apribota tik Vilniun ir Kaunu. Vilniaus aerodrome su jais atsi-

sveikino gausus ašarojančių giminių bei draugų būrys, iš kaimo ir ūkių specialiai atvažiavę Vilniun. D. Lewisui šis vaizdas buvo jaudinantis, nes jis žinojo, kad niekas jo nesutiks ir neišlydės gimtajame Swisloz miestelyje, nors jį vyksta kaip privileijuotas asmuo.

Rašydamas apie susitikimus su Kanados ukrainiečiais ir lietuviais, D. Lewis pabrėžia tokiems eiliniams turistams sovietų įvestus griežtus viešnagės suvaržymus. Jiems neleidiama lankytis gimtinėse, užsukti į giminių gyvenvietes, jeigu jos yra kitose vietovėse. Lietuviai turi tenkintis tik Vilniun ir Kaunu, ukrainiečiai — pagrindiniais savo miestais.

Pasikeitusių gimtinė

Prieš II D. karą Swisloz miestelis turėjo 4.500 gyventojų, kurių net du trečdaliai buvo žydų kilmės. D. Lewis prisimena turgavietę centrinėje aikštėje su cementiniu smailėjančiu obelisku, kurio viršūnėje buvo metalinis kamuolys. Žydai čia tada turėjo savo chorą, muzikos ansamblius, biblioteką, tris sinagogas, religines bei viešąsias mokyklas. Dabar iš Swisloz miestelio iki Lenkijos sienos yra 13 kilometrų. Karo banga miestelį sunaikino. Atstatyto miestelio senojoje aikštėje obeliską yra pakeitusi Lenino statula.

Vėlyvą 1942 m. rudenį 3.000 miestelio žydų buvo uždaryti gete, o kiek vėliau nuvaryti į gretimą mišką ir sušaudyti pagal Berlyne paruoštą tvarkaraštį. Žuvo visi vyrai, moterys ir

vaikai. Jų masinį kapą ženklina kuklus paminklas.

D. Lewis ir jo bičiulis buvo šiltai sutikti vietinių kompartijos vadovų ir netgi įjungti į pergalės paradą gegužės 9 d., kai visa Sovietų Sąjunga mini laimėtą karą prieš Vokietiją. Gatvių pakraščiuose išsiriškęs jaunimas mėtė gėles ir netikėtus svečius iš Kanados, jiems plojo tūkstantinė minia. Kalbėtojai garbino taiką, smerkdami nacizmą, rasizmą, neteislingumą.

Uždara bendruomenė

Klausydamas tų gražių žodžių, D. Lewis padarė skeptišką išvadą, kad Sovietų Sąjunga vis dar tebėra uždara bendruomenė, kurioje žydams tenka gyventi nuolatiniame baimės šešėlyje. Maskvos muitinėje pareigūnai pirmiausia norėjo žinoti, ar D. Lewis iš Kanados nėra atsivežęs knygų, žurnalų, rankraščių. Patikrinę spaudinius, jie neatidarė kitų lagaminų. Pasak D. Lewiso, tai liudija kompartijos pastangas kontroliuoti net žmonių mintis.

Maskvoje D. Lewis norėjo aplankyti vienintelę tebeveikiančią sinagogą, bet visas jos duris rado užrakintas. Prie sinagogos su žydiška kepurėle ant galvos sutiktas žmogus neatsakė į klausimus nei senąja žydų, nei hebrajų kalba. D. Lewis netiki, kad tas žydas, einas sinagogon, nebūtų mokėjęs nė vienos iš šių kalbų. Jis ne tik bijojo kalbėti su D. Lewis bei jo bičiuliu, bet ir bijojo šalia jų ilgiau pastovėti.

Panašus incidentas įvyko ir (Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

IZRAELIO IR EGIPTO TAIKOS DERYBOS PAMAZU ARTEJA prie liepto galo, nedavusios jokių konkrečių rezultatų. Izraelio parlamente pastebimas aiškus susiskaldymas dėl premjero M. Begino griežtos linijos vakarinės Jordano pakrantės ir Gazos juostos klausimu. Šių teritorijų grąžinimo arabams, laisvo apsisprendimo teisės jų gyventojams reikalauja ne tik Egipto prez. A. Sadatas, bet ir JAV prez. J. Carteris. M. Beginas vis dar laikosi savo nutarimo šioms teritorijoms duoti dalinę savivaldą penkerių metų laikotarpiui, kai bus pasirašyta taikos sutartis su Egiptu, ir tik po to kalbėti apie Jordano pakrantės bei Gazos ateitį. Tokiai bėkompromisinei M. Begino linijai nepritaria jo krašto apsaugos min. E. Weizmanas ir opozicinė darbiečių partija su savo vadu S. Peresu. Prie skilimo prisidėjo parlamento valgykloje M. Begino rusiški ir lenkiški keiksmažodžiai, skirti S. Peresui, dokumento suplėšimas parlamente. Net ir buvusi premjerė G. Meir tada pareiškė abejonę dėl M. Begino protinio balanso. Opozicija spėja, kad tokius premjero M. Begino išsišokimus sukelia jo imami vaistai. Jei tai būtų tiesa, M. Beginas turėtų pasitraukti iš premjero pareigų kaip liguistas žmogus. Iškelta nepasitikėjimo klausimui M. Beginas laimėjo 70:35 balsų santykiu. Prez. A. Sadato įsakymu iš Egipto buvo ištremta karinė Izraelio delegacija, vadovaujama brigados gen. J. Ehalo. Egiptan ji buvo atvykusi su Izraelio krašto apsaugos min. E. Weizmanu, kai pastarasis tęsė M. Begino ir A. Sadato pradėtas taikos derybas. Tada buvo sudarytos dvi izraelitų ir egiptiečių komisijos: Karinė — karinė, Jeruzalėje — politinė. Iš pastarosios Egiptas jau seniai atšaukė savo atstovus, o karinė Izraelio delegacija vis dar buvo likusi Egipte.

Posėdžiai Sudane Sudano sostinėje Chartume posėdžiavo Afrikos Vienybės Organizacijai priklausančių šalių vyriausybės vadai. Nigerijos prez. gen. I. O. Obasanjas atšarai puolė Sovietų Sąjungą ir Kubą už jų kišimąsi į Afrikos reikalus. Jis patarė raudoniesiems imperialistams neprailginti savo viešnagės šiame kontinente, nes Afrika niekada nesutiks vieno kolonijinio jungo pakeisti kitu.

Vyriausybės krizė Vyriausybės krizę Portugalijoje sukėlė konservatyviųjų centro demokratų pasitraukimas iš koalicijos su premjero M. Soareso socialistais. Pastarasis, netekęs 41 demokrato paramos, prarado turėtą atstovų daugumą parlamente ir buvo atleistas iš premjero pareigų prez. gen. A. R. Eaneso. Demokratai reikalavo pakeisti du ministrus: žemės ūkio L. Saiaus ir socialinių paslaugų A. Arnautą. Jie buvo nepatenkinti L. Saiaus nuolaidomis komunistams, pietinėje Portugalijoje nusavinusiems ūkius, ir nenorėjo, kad A. Arnautas įvestų valstybinę sveikatos draudą.

Komunistų valdžia Komunistinės vyriausybės susilaukė San Marino valstybėlė, esanti Adrijos pakrantėje, prie Italijos Rimini miesto. Pravedę į 60 vietų parlamentą 16 atstovų, komunistai sudarė koaliciją su dviem socialistų grupėmis, užsitikrindami poros balsų daugumą. San Marinas 20 metų valdė krikščionys demokratai. Si 20.000 gyventojų turinti valstybėlė yra pasirašiusi Helsinkio susitarimų sutartį.

Pauala Kubą

Belgrade posėdžiavo 86-ųjų neutralių šalių užsienio reikalų ministeriai. Jau įvadinėje kalbėjo Jugoslavijos prez. B. Tito prašėno apie skaldančią didžiųjų valstybių veiklą, kuri ypač juntama Afrikoje. Čia jis, be abejonės, turėjo galvoje Sovietų Sąjungą ir jos planus Afrikoje vykdančius Kubos ka-

Šiame numeryje:

- Mūsų gimnazija
- Vasario 16 gimnazijos problemos PLB seime
- Politiko kelionė praeitin
- Kanadietis D. Lewis susovietintoje gimtinėje
- Opusis klausimas ir sunkus dialogas
- Baigminės A. Skirkos pastabos apie žydus ir lietuvius
- Esame viena tautoje ir Kristuje
- Kun. St. Ylos mintys PLB seimo pamaldose
- Vatikanas ir komunistiniai kraštai
- Amerikiečių žurnalas analizuoja Vatikano politiką
- Politinė jaunimo konferencija
- Čikagoje aptarti veiklos stiprinimo klausimai
- Jaunimo kongresui artėjant
- Jo reikalais Europoje lankėsi PLJS pirm. G. Juozapavičiūtė
- Lietuvius aukso malūne
- Pirmieji pokario ateivių žingsniai Kanadoje
- Kaip pasirengta demonstracijai
- Tokiems renginiams reikia veiksmingesnės vadovybės
- Sužlugdytas pokylis?
- Priekaištai baigminio PLD pokylio rengėjams

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

★ REIKIA ATGAIVINTI PAMALDUMĄ I EUCHARISTIJĄ. Tai pagrindinė Pauliaus VI mintis, išreikšta pas jį atsilankiusiems JAV vyskupsams. Anot jo, II Vatikano santaryba yra priminusi kunigams, kad pagrindinis jų sielovadinis melas šaltinis yra Eucharistinė Auka. Kadangi Eucharistijoje yra pats Kristus, tai Eucharistija yra K. Bendrijos pilnūnis ir pagrindinis turtas žmonėms. Visa tai turi skatinti kunigus bei vyskopus vesti tikinčiuosius eucharistinio pamaldumo link. Jis taipgi pabrėžė, kad Eucharistija yra K. Bendrijos vienybės branduolys, be kurio neįmanoma jokia krikščioniška bendruomenė.

★ BROLO ANDRÉ BISSETTE, Sv. Juozapo šventovės Montrealyje steigėjo, beatifikacijos byla pažengė pirmyn. Paulius VI specialiose iškilmėse Romoje jį paskelbė didvyriu dorybių žmogum. Dabar jo beatifikacijos bylos vedėjai turės įrodyti du aiškius stebuklus, įvykius jo užtarmio dėka. Brolis André buvo gimęs 1845 m. Kanados Kvebeko provincijoje ir paūgėjęs kurį laiką darbavosi tarp imigrantų. 1870 m. jis įstojo į Sv. Kryžiaus vienuoliją ir ilgą laiką prižiūrėjo mažą kopolylę, kuri ir dabar tevestovi ant Sv. Juozapo kalno Montrealyje. Daugelis žmonių jau tuo metu jį laikė šventu. Vėliau jis pradėjo kelti Sv. Juozapo šventovės statybos mintį. Daugelis tam pritarė ir dar prieš mirtį jis matė tos šventovės pamatus. Jis mirė 1937 m. sausio 6 dieną.

★ NAUJOS ISKASENOS I pietus nuo Aleppo miesto Sirijoje liudija apie kadaise bronzos amžiuje gyvusį Ebla miestą. Visa tai jau dabar mokslininkams suteikė daug naujų žinių apie Sv. Raštą ir daug neaiškumų pašalinę. Tai pareiškė Romos Sv. Rašto Instituto profesorius kun. Carlo Martini, SJ, atvykęs į JAV tartis su N. Testamento specialistais apie Mezopotamijos radinius. Ebla miestas prieš 4,500 metų buvo pagrindinis prekybos centras tuometinėje imperijoje prieš Egipto civilizacijos išsivystymą. Tas miestas prekiaavo ir su Sv. Rašte minimais Sodomo ir Gomoros miestais.

Atrastos plokštės su labai panašiais įrašais ir hebrajų kalbą pravėrė duris į naują Sv. Rašto, istorijos ir filosofijos lobyną, kurio ištyrimas truks dešimtmečius. Šiuo metu mokslininkai visa tai tyrinėja net dvilokio akademinių centrų. Archeologai spėja, kad dar daugiau pastatų bei dokumentų bus rasta Tell Mardikh vietovėje, o tai suteiks dar daugiau žinių apie žmonių gyvenimą bei jų papročius vietovėje, iš kurios vėliau kilo Sv. Rašto pirmieji tekstai. Atradimas trečiojo senos civilizacijos (kitos dvi — sumerų ir egiptiečių) visai pakeitė mokslininkų sampratą apie to meto pasaulį.

Dabar jau žinoma, jog Sv. Raštas gimė labai išprususioje kultūroje, o ne iš lūpų ir lūpas piemenų perduodamų pasakojimų aplinkoje. Rasta daugybė raštų, žodžių bei apmokestinimo dokumentų, kurie buvo kruopščiai sudarinėjami bei saugojami Eblės miesto raštininkų. Dabar jau nebeįmanoma sakyti, kad Sodomos ir Gomoros atvejais Sv. Rašte yra tik pamokanti pasaka. Jau dabar spėjama, kad hebrajų vardas gali būti kilęs iš vieno Eblės galtingiausio karalių vardo — Eber. Tai gi, Ebla gali būti žydų tautos lopšys. Senoji Eblės rašytinė kalba vartoja ne tik priebalsius, bet ir balsius. Tai mokslininkams suteikia daugiau žinių kaip tarti hebrajiškus žodžius, kurie buvo rašomi be balsių, ir jų tarimas nebuvo aiškus iki šiol.

★ ARKIV. FRANCOIS NGUYEN VAN THUAN, atkaklus Saigono arkivyskupo pagalbininkas, kurio likimas ilgą laiką nebuvo žinomas, dabar jau yra paleistas iš kalėjimo ir gyvena vienoje klebonijoje netoli Hanoi miesto. Kiek jis suvaržytas, dabar, nežinoma, tik aišku, kad savo pareigų eiti negali. Jis yra sinėnas nužudytojo P. Vietnamo prezidento Ngo Dinh Diem. Kai 1975 m. komunistai užėmė P. Vietnamą, jis buvo patalpintas tamsioje vienuelėje. Ten esą kiti kaliniai ėmė jį laikyti šventuoju dėl jo krikščioniškos ir atkaklios laikysenos. Kaikurie pranešimai tvirtina, kad arkivyskupas yra paralyžuotas ir turi vargo su plaučiais.

★ IŠ BULGARIJOS PABEGO DU ORTODOKSAI KUNIGAI: buvęs vienuolyns viršininkas Grigorij ir vienuolyns Jakov. Kai bulgarų orto-

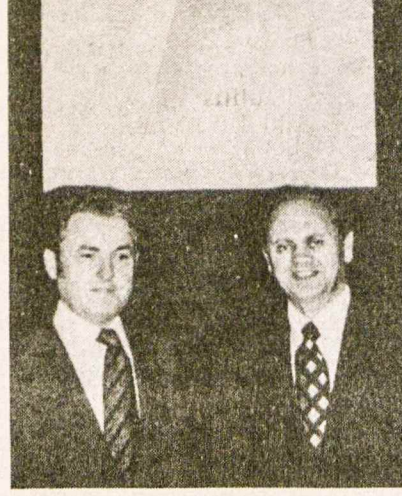
doksų kunigų grupė lankėsi Britanijoje š.m. gegužės mėn. pabaigoje, jiedu nuo tos grupės atsiskyrė ir paprašė politinių pabėgėlių teises. Jie suteikė daug žinių apie buvusį savo krašto metropolitą Stefaną, kuris buvo verčiamas paklusti komunistinei valdžiai ir jai palenkiti Bulgarijos patriarchatą. Kai metropolitas nesutiko, jis buvo ištremtas 1949 m. į mažą Banya kaimelį Karlovo rajone, o už 4 metų komunistai surado asmenų, kurie pertvarkė bulgarų ortodoksų patriarchatą ir pajungė jį visiškai komunistinei įtakai.

Rila vienuolyno abatas Kalistrat mirė ištremime už nepaklusumą komunistiniam patriarchatui, o vienuolynų viršininkai Sergij ir Serafim buvo komunistams pardsidavusio patriarchato "ekskomunikuoti". Metropolito pagalbininkas Metodijus ir dabar yra laikomas nepatikimu, nes nepriitaria dabartinei patriarchato linijai. Uždarytosios teologinės akademijos Sofijoje profesorius Dimitrij Penov yra nuolat sekamas ir persekiojamas. Medicinos ir teologijos specialistas dr. Ivan Georgiev dėl savo įsitikinimų buvo kalintas ir mirė tremtyje. Bulgarijoje tikintieji yra pajaukti, praranda savo darbą arba yra ištremiami. K. Bendrijos gyvenimas yra griežtai kontroliuojamas, o turtas atimamas. Laisvos religinės literatūros nėra, nors jos žmonės ieško, o komunistiniais leidiniais perkrauti knygynai, nes žmonės neperka.

★ DR. WILLIAM E. MAY, Amerikos universiteto moralinės teologijos profesorius, atšaukė anksčiau su kitais teologais 1968 m. pasirašytą raštą prieš "Humanae vitae" encikliką. Jis pareiškė, jog tada pasirašęs ne tiek iš gilios įsitikinimo, kiek iš noro būti populiariųjų teologų tarpe. Šis veiksmas jam niekada nedavęs ramybės; todėl jis viešai jį apgailli ir atšaukia. Parašus po tuo raštu tada rinko kun. Charles Curran, kuris irgi yra moralinės teologijos profesorius Amerikos universitete.

★ PRANCISKONISKOSIOS VYRŲ VIENUOLIJOS JAVSE buvo apklausinotos ir rasta, kad apie 70% vienuolių narių norėtų visas tris išsiskyrusias šakas vėl sujungti į vieną. Tos trys šakos yra: kapucinai (OFM Cap.) — griežtieji pranciškonai, pranciškonai (OFM) — vidurio kelio pranciškonai, konventualai (OFM Conv.) — laisvieji pranciškonai. Buvo apklausi 5,198 vienuoliai. Daugumas sutiko, kad 1982 metais būtų labai gera proga pradėti šių trijų šakų sujungimą (1982 metais bus švenčiama 800 metų Sv. Pranciškaus Asyzičio gimimo sukaktis). Jeigu visos trys pranciškoniskosios šakos būtų sujungtos, tai pranciškonai būtų didžiausia vienuolių pasaulyje su 36,000 narių. Šiuo metu yra 12,000 kapucinių, 24,000 pranciškonų ir 4,000 konventualų. JAV-se jau yra sudarytas neoficialus vienybės komitetas, kurio pirmininku yra kun. Roy Gasnick, OFM.

KUN. J. STS.

Dabartiniai JAV Lietuvių Fondo vadovai — valdybos pirm. dr. A. Razma ir tarybos pirm. dr. G. Balukas
Nuotr. Liet Foto Archyvo

Agronomų Sąjunga Čikagoje leidžia Žemės ūkio Akademijos istoriją. Ją parašė dr. BRONIUS POVILAITIS. Valdyba ir komisija iš k.: ANTANAS VERBICKAS, SALOMEJA JANULAITIENĖ — Sąjungos pirmininkė, BALYS VITKUS — komisijos pirmininkas, IGNAS ANDRASIŪNAS; stovi — STASYS JUOZAPAVIČIUS, ANTANAS ŠOŠĖ, VIKTORAS BAČINSKAS ir ALEKSAS SESTOKAS
Nuotr. A. Seštoko

Opusis klausimas ir sunkus dialogas

ANTANAS SKIRKA

(Tęsinsys iš praėjusio nr.)

Kunigo J. Bružiko mostas

Miestas degė, o mes, visi kaliniai, išsivaikščiojom savo keliais. Pasirodo, kalėjime sėdėjo ir kun. J. Bružikas, jėzuitas. Apie jo labdaro darbus ir pamokslus, pasirodo, žinojo ir žydai. Kai jis ėjo Kauno link, vos kojas vilkdamas per Vinčų miestelį, kur gyvena beveik vieni žydai, pastarieji susirinko, suklaupė ir prašė juos gelbėti. Buvo graudu žiūrėti. Juk kuo jis galėjo jiems padėti, pats būdamas išvargintas, margais kalinio drabužiais apsirengęs?

Kun. J. Bružikas juos palaimino, pasimeldė, kiek galėdamas paguodė, sakėdamas, kad viską darys, ką tik galės.

Kodėl žydų vadai ir rabinai anksčiau neįieškojo kontaktų pasitarti su vadovaujančiais lietuvių asmenimis ir dvasiškiais? Juk prieš šitas mus užklupusias bendras nelaimes neblogai sugyvenom, ir žydams dursys visur buvo atviros? Jeigu tai būtų buvę laiku daroma, esu tikras, kad dabartinio dialogo iš viso nebūtų buvę. Deja, žydai nenorėjo, niekino, nevertinio, skaitė save daug augštesne, Dievo išrinkta tauta, o šio krašto šeiminkus lietuvius vadino "gojais". Gaila, Dov Levin, pirmą kartą pradėtas šis dialogas. Jeigu jis būtų buvęs pradėtas laiku, t.y. prieš mūsų tautos užklupusias nelaimes, dialogas būtų buvęs mielas. Lietuviai tikrai daugiau ir noriau būtų aukojęsi, nes tai būtų buvusi bendra visų mūsų nelaimė. Taip pat į Sibirą išvežtųjų sąrašai būtų su mažėję ir daug žmonių būtų buvę išgelbėti. O dabar — turime tik dialogą.

Enkavedistų galas

Su mano kariuomenės laikų draugu ir bolševikmečio tartyto Lianskiu nuo longo pasitraukė. Pasirodo, NKVD viršininkas ir Lianskis, reikia manyti su tam tikrais uždaviniais, buvo palikti Marijampolėje kaip tą miestą gerai pažįstantys. Jie labai ramiai gyveno ir savo uždavinius vykdė, kol žydai buvo nesurinkti į getus. Surinkus vokiečius žydus ir išvežus į getus, mūsų enkavedistai pasijuto nesaugiai ir alkani, nes žydai jau negalėjo duoti išlaikymo.

Vieną vidurnaktį jie abu pasibeldė į NKVD viršininko sėdės buto langą Marijampolėje. Sesuo ir brolis jau seniai jokių giminystės ryšių nepalaikė — sesuo buvo ištėkėjusi už Lietuvos policijos pareigūno. Jos vyro tą naktį nebuvo namie. Brolis, grąšindamas revolveriu, isakė seseriai greitai viską paduoti ką tik turi iš maisto. Kai tai buvo tyliai padaryta, brolis prigrasino, kad ji niekam apie šį atsilankymą nepasakotų. O jeigu kam nors praneš, sekančią naktį ji ir jos vyras bus likviduoti.

Kai buvęs NKVD viršininkas su Lianskiu nuo longo pasitraukė, sesuo su didžiausia baime vidurnaktį atbėgo į vietinės policijos nuovadą ir budinčiam pareigūnui papasakojo, kas įvyko, ir pareiškė, kad ji išistaigos ir namus neis, kol nebus suimtas mieste besislapstantis jos brolis.

Greitai buvo iššaukti policininkai, gaisrininkai, kalėjimo prižiūrėtojai, mieste esantieji

Atsilepiant į perdėtus žydų kaltinimus lietuviams

vokiečių kareiviai. Jie apsupo miestą. Anksti rytą buvo pradėta įieškoti besislapstančių. Priartėjus prie žydų sinagogos, prasidėjo šaudymas. Jie gynėsi labai atkakliai, panaudodami rankines granatas ir šaudydami iš abiejų rankų ir apsupusius. Po ilgo ir nuožmaus susišaudymo enkavedistai pritrūko amunicijos ir buvo vietoje nušauti.

"Komisaro" likimas

Dar apie mano mokslo draugą, kaimyną ir buvusį "komisara" K. Mejerį. Karui su vokiečiais prasidėjus ir rusams bėgant, jis, gerai žinodamas, kad daug kam įsiųpyko, susodino šeimą ir vežimą ir arkliais pradėjo kelti į Rusiją Kauno link. Šiaip taip atvažiavo iki Garliavos. Panikoje bėgdami rusai jį su vežimu nustūmė nuo pento už griovio, apmušė ir paliko išardytame vežime. Tuomet jis aplinkiniais keliais pamažu vėl grįžo į namus.

As basas iš kalėjimo grįžau į namus. Kai sustiprėjau, buvau su žmona pakviestas vietinio mokyklos vedėjo pietų. Naujai pastatytą mokyklą buvo prie pat buvusio "komisaro" K. Mejerio namų, kur jis visą laiką turėjo krautuvę ir alinę. Mokyklą ir jo namus skyrė tik lentų tvora. Sužinojęs apie mano buvimą mokykloje, jis per mokytoją paprašė, kad aš neatsisakyčiau su juo pasikalbėti. Jis laukė manęs prie tvoros. Kai aš priėjau, jis mane atspirašinėjo ir verkė. Jis jau žinojo, kad žydai vokiečių bus surenkami ir getus. Jis mane su asaromis prašė, kad jam padėčiau kaip buvęs politinis kalinys. Aš jam pasakiau, kad nieko blogo nelinkiu, kaip katalikas jokio keršto neturiu. Bet kuo aš jam galėčiau pagelti? Žinome visi, kokie laikai ir kokie žmonės atėjo. Jeigu būtų vienas, bandyčiau kaip nors paslėpti, bet ką daryti, kad turi nemažą šeimą? Aš pats tuo laiku neseniai buvau grįžęs iš kalėjimo. Laukai nesėti, juose augo piktžolės, su šeimą jau neturėjome ko valgyti. Ką tokiu atveju būtų daręs Dov Levinas mano vietoje? Pakaltinti visą tautą už nenorėjimą teikti žydams pagalbą, kai vokiečių įsakymu jie buvo surenkami į getus, o vėliau šaudomi? Jei ir šaudė vienas kitas lietuvis (visokių žmonių turi kiekviena tauta), tai ar už tai galima kaltinti visą tautą? Atseit, turėjome už žydus priešintis vokiečiams, ir tai ne už žydų pagalbą, suteiktą lietuviams, o už jų naikinančią veiklą.

Klausimas Dov Levinui

O dabar norėčiau Dov Leviną paklausti: jeigu anais laikais gyveno Lietuvoje ir viską matė, ar jautė reikala bent moraliai pagelti lietuviams, perspėti numatytus išvežti, duoti bent laikiną dienos globą ar nuvykti aplankyti jau ešalonuose paruoštus išvežimui į Sibirą, kurie jau mirčiai žiūrėjo į akis ir šaukėsi pagalbos? Juk ir jų tarpe galėjo būti draugų arba bent gerų pažįstamų. Juk tuomet žydai, bent jų dauguma, buvo privilegijuoti ir neliečiami.

Jeigu jis pats negalėjo arba nenorėjo tai padaryti, tai gal jam žinomos kitos žydų šeimos, kurios tuo laiku ištiesė pagalbos ranką vienokių ar kitokių būdu nelaimingiesiems lietuviams?

Kaip ši dialogo istorija rodo (žinoma, pradedant 1940 m. vasa), žydai turėjo pilną galimybę užsitarnauti nuopelnų lietuvių tautai kaip ilgų amžių įnamiai, kaimynai ir tėvynainiai. O turint nuopelną, galima reikauti ir pagalbos arba piktintis. Tuo atveju tam būtų pagrindo.

Duok Dieve, kad mūsų vaikai, nematę savo akimis tų padarų skriaudų, pamirštų, kas buvo anuo sąmyšių ir totalinio karo laiku iškentėta. Tada jų dialogas bus aiškesnis ir nuosirdesnis. O nuosirdžiai vieni kitus supradsim, mes daug vieni kitiems galėtume padėti, nes priešas ir šiuo laiku ir vieniems, ir kitiems yra bendras.

Išgelbėta Šiauliuose

Bet žinau atsitikimų ir turiu faktų (o jų per visą Lietuvą buvo daug), kad lietuvių, viską užmiršę kas buvo, vardan žmoniškumo ir Dievo, gelbėjo žydus, rizikuodami savo gyvybėmis. Vien mano kaimė pas kaimynus buvo slepiami trys žydai per visą vokiečių okupaciją. Visi tai žinojo, bet niekas neišdavė.

Cia galiu paminėti dar du faktus, o, reikalaujant, pateikti išgelbėtų ir jų gelbėtojų pavardes. Viena visoje Lietuvoje gerai žinoma šeima Šiauliuose pasiėmė globoti kaimyno žydo, turėjusio didelę urmo krautuvę, dukterį. Jie ją priėmė kaip savo dukterį, nes maždaug tais

A+A Stanislovui Rūkšėnui

mirus, jo žmoną BRONELĘ, dukrelę ELYTĘ, sūnų DANUKĄ ir visus gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Antanas Obcarskis
Kazys Urbonas

E. ir J. Steibliai
dukrelė Dalytė

Socializmas "garantuoja" sąžinės laisvę

Faktai, kuriuos paskelbė "LKB Kronika" 32 numery

1978 m. pradžioje rajoniniai laikraščiai perspausdino religijų reikalų tarybos įgaliotinio K. Tumėno straipsnį "Socializmas garantuoja sąžinės laisvę". Šis K. Tumėno straipsnis rodo, kad okupacinės valdžios politika Bažnyčios atžvilgiu iš esmės nepasikeitė. Bažnyčia ir tikintieji persekiojami, bet tik subtilėmis priemonėmis, nors kaitur nevengiama net grubus terororo, ir visa tai bandoma pridengti gražiais žodžiais.

K. Tumėnas rašo, kad "valstybė nesikiša į bažnyčios kanoninę ir liturginę veiklą", o pats Didijį Seštadienį (balandžio 25 d.) atvažiavo į Kauno kunigų seminariją ir privertė seminarijos vadovybę pašalinti du klierikus — P. Ražuką ir V. Pūką, nors jie nebuvo padarę jokio nusikaltimo. Vienintelis jų kaltė — V. Pūkas paskolino P. Ražukui rašomąją mašinėlę, o šis bandė pasidauginti religinės literatūros. KGB žiūrėjo šiuose klierikuose potencialius savo priešus ir nutarė išardyti seminarijoje "antitarybinius lizdus".

Iš kitos pusės KGB deda pastangas sugrąžinti į seminariją savo agentą buvusį klieriką R. Jakutį. Ypač uoliai šiame reikale KGB talkininkauja mons. C. Krivaitis, kun. A. Gutauskas ir kt. kunigai. Nuo dabar seminarijos vadovybė neturės teisės be ordinarų sutikimo pašalinti klieriko iš seminarijos. Šis nutarimas bus naudingas tik KGB, nes kai valdžia norės pašalinti gerą klieriką, ordinarai tylės, kaip tylėjo D. Seštadienį, pašalinant P. Ražuką ir V. Pūką, o kai reikės iš seminarijos išvyti KGB agentus, atsiras ordinarų, kaip mons. C. Krivaitis, kurie užstos KGB kolaborantus, o likusieji ordinarai iš baimės patylės, kaip tylėjo pastraudoju metu.

Religijų reikalų įgaliotinis skelbia, kad katalikų dvasininkija dalyvauja "kovos už taiką judėjimuose". Tiesa, paskiri dvasininkai dalyvauja, bet jie neatstovauja nei Lietuvos tikinčiųjų, nei kunigų, o paklusniai važiuoja į Taikos kongresus, pasirašo atsisaukimus ar balsuoja, kaip nurodo KGB. Lietuvos katalikai nori taikos, bet nelaisvės pančių kratos. Ar galima labiau pažeminti tikintį žmogų, juo labiau dvasininką, iš kurio viskas atimta, kuriam ant kaklo užnerama virvė ir liepiama "ginti taiką"?!

Viesėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelę, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gntaro išdirbinių pasirinkimas.

Mobawk
Furniture Ltd.

PILNAS
NAMŲ

APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas
i namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

- ★ Elektros reikmenys
- ★ Televizijos aparatai
- ★ Skalbiamosios mašinos
- ★ Vaikų baldai
- ★ Įvairūs kilimai
- ★ Saldytuvai
- ★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- ★ Siuvamosios mašinos
- ★ Rašomosios mašinėlės

Viršuje — Argentinos lietuvių atstovai su buvusiu PLB pirmininku inž. BR. NAINIU Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime Toronte; apačioje — Brazilijos lietuvių atstovai. (Nevisi pateko į nuotraukas) Nuotr. S. Dabkaus

Esame viena tautoje ir Kristuje

Kun. St. Ylos pamokslas PLB seimo atstovams ir svečiams Toronte 1978. VII. 2

Suskridom lyg pasakų paukščiai iš įvairių kraštų jau penktą sykį per 34-rius mūsų egzodo metus. Į pirmąjį pasaulinį lietuvių seimą Niujorke buvom subėgę šimtai, o dabar Toronte tūkstančiai su svetur gimusiais vaikais ir vaikaičiais... Kas mus suveda, kas glaudina: ar rūpesčiai, kurie nemažta, ar žmogiški, kultūriniai, organizaciniai reikalai, kurie nesibaigia?

Atsakymas, manyčiau, yra gilesnis. Jau XVI amžiaus pabaigoje kan. Mikalojus Daukša savo "Postilės" įžangoje buvo pasakęs: "Esame viena Kristuje ir tautoje". Iš tikro, esame vienos tautos ir tos pačios krikščionybės nariai. Tauta mus riša prigimtimi — krauju, istoriniu likimu, kalba, kultūra. Tai mūsų būtinė, egzistencinė, horizontalinė ryšio plotmė. Kristus mus sieja su angamte, su dvasine plotme, su moralėm vertybėm, su kilniu juo dievažmogiškumu. Tai mūsų esencinė, vertybinė, vertikalinė ryšio dimensija. Čia ir yra mūsų jungties ir mūsų glaudumo giliausi metai, o visa kita, dėl ko mes renkamės, yra ataudai — gražūs, vertingi, reikalingi mūsų gyvybei ir jos pilnatvei. Tų dviejų dalykų derinys užtikrina mūsų egzistencinę bendruomenės egzistenciją ir ją įprasmina.

Evangelią, kurią girdėjome (Mt 10,37-42), perspėja mus neprarasti to derinio. Nieko juk nėra gražesnio, kaip tėvų ir vaikų meilė... Bet neribota, obsesinė, egoistinė vaikų ar tėvų meilė, kaip žinome, sugriaua derinį ir veda į liūdnas pasekmes. Tokia gali būti ir tėvynės, tautos, rasės ar klasės meilė. Per daug esame patyrę ir dar daugiau nukentėję nuo tokių meilių, išaugusių pas savo kaimynus.

Neperseniai buvo iškeltas klausimas ("Draugas" 1978.III.1, nr. 59) dėl trečiosios dimensijos mūsų tautinėje kovoje. Ligšiol telkėmės į dvi horizontalines veiksmes bei kovos plotmes — politinę ir kultūrinę. Ar ne laikas susirūpinti dvasine — moraline atspara, kuri nemažiau svarbi, nemažiau gyvybinė už pirmąsias dvi? Jei kam nebuvo aišku, kaip tai svarbu, tai dabar rodo tos dvasinės - moralinės kovos vyksmas mūsų tėvynėje, kuris supurto pavergėją ir stebina laisvąjį pasaulį. Toji moralinė jėga iš tikro realizuoja Kristaus perspėjimą šios dienos Evangelijoje: kas siekia išsaugoti tik savo fizinę gyvybę, tas ją praras, o kas ją praranda dėl augštesnių vertybių, dėl paties Kristaus, — tas ją atras, tas išlaikys... Rungiasi tenai, tėvynėje, moralinė jėga su amorali-ne sistema, dvasinis skaidrumas su fiziniu -materealistiniu brutalumu. Drebbina begalinė

drasa ir auka ginkluotą jėgą ir valstybiškai organizuotą opor-tunizmą.

Tos kovos akivaizdoje mes esame lyg stebėtojai. Domimės, jaudinamės, nes tai mūsų brolių bei sesių kova, bet ji ją nesijungiam, nei neskiriam jai didesnio dėmesio pas save. Tebedeklaruojam ir deklamuojam tik politinį laisvinimą, nors gerai žinome, kad politika pasauliniu mastu praradusi moralinį nugarkaulį. Kiti dedame daugiau vilčių į kultūrą, o ši, kaip matome šiame krašte ir kituose, yra pasinėšusi prekiauti tik žemesniais įgeidžiais.

Sunku mums persiorientuoti, sunkiau išsivaduoti iš įsibėgėjusių rėmų, nelengva gal ir save įtikinti, juoba palenkti kitus, kad ir čia, laisvajame pasaulyje, mūsų kovos sekmė priklausys nuo moralinių jėgų, ugdymo mūsų šeimose, mūsų organizacijose, mūsų bendruomenės padalinuose.

Nestingam, ačiū Dievui, estafetinių pakaitų įvairiems darbams. Veikiame daug, džiaugiamės nesibaigiančia veikėjų energija. Bet ar nereikia mums moralinių vadų, šauklių, prana-

šų? Ar nereikia aukos herojų, kaip Sadūnaitė, Gajauskas, Petkus, Paulaitis ir daugelis kitų? Kur gi mūsų šventieji, išvesti į pasaulinę plotmę? Kodėl toks mažas dėmesys Jurgui Matulaičiui, kurio beatifikacija artėja į pabaigą, o kur susirūpinimas naujom beatifikacijom tų kankinių, kurių turim kaip reikiant kuri tauta? Ar naujas penketis, kurį pradės pasaulinė lietuvių bendruomenė, neturėtų pasukti savo krypsniu į moralinį mūsų atsparumą laisvajame pasaulyje ir moralinės herojikos tėvynėje ryškesnį pristatymą pasaulyje?

Dirbim tėvynės labui ir Kristaus garbei. Junkim horizontalinę ir vertikalinę linke į vieną kryžmą. Juk esam kryžių tauta, o kryžius gyvatą žadėjo, pasak Maironio. Mažas klausimas, sesės ir broliai, bet reikšmingas: ar kryžius puošia Jūsų šeimos židinius — kryžius tos vertikalės ir horizontalės didybės, mūsų tautai būdingas derinio ženklas?

Telaimina Jus visus, mieli seimo atstovai ir dalyviai, telaimina Jūsų darbus ir aukas Dievas Tėvas, ir Sūnus ir Sventoji Dvasia. Amen.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTHO TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo organizacinės komisijos pirmininkas dr. J. SUNGAILA taria įžanginį žodį seimo atstovams Toronte S. Dabkus

Venecuelos lietuviai

Kelios mintys apie a.a. Jurgį Bieliūną

A. VAISIŪNIENĖ

Praejus septyneriems metams po a.a. Jurgio Bieliūno mirties, jo prisiminimas Venecuelos lietuviuose tebėra gyvas. Rodos, dar vakar buvo mūsų tarpe, svarstėm visokius mus liečiančius klausimus. Jurgiui idėjų niekuomet netrūko, bet svarbiausia tai, kad jis savo užsimojimus visuomet įvykdydavo. Vietinėje valdžioje turėjo labai palankią padėtį. Vietinius pareigūnus tinkamai pagerbdavo, todėl jų palankumą taip pat panaudodavo lietuvių reikalui. Kiekvienas žinojome, kol Jurgis bus gyvas, mūsų bendruomenės reikalai nebus pamiršti. Šiandieną Maracay nutilo, nes nutilo ir Jurgio balsas.

Su pagarba minime Jurgį, nes jis gyveno ne vien tik sau, buvo ir Venecuelos lietuvių bendruomenės kertinis akmuo. Neužtenka mums vien liūdėti — pasižadėkime semtis iš jo nuveiktų darbų energijos bei tęsti jo darbą toliau.

Jurgis kaip asmuo buvo be priekaištų: draugiškas, malonaus būdo, linksmas, geros nuotaikos, o svarbiausia — duosnus; visuomet pirmavo aukų sąrašuose. Kalbant apie visokius parengimus, kurių įvykdymui bus reikalinga vietinių asmenų pagalba ir materialinė parama, Jurgis atsakydavo: jei norime ką gauti, tai turime ir duoti. Žmogus greitos orientacijos, lankstus, ir, reikalui esant, nuolaidus.

Tik vieną blogybę turėjo, kurios niekad negalėjo nugalėti, tai nesaugojimas savo sveikatos. Jau senokai buvo girdima, kad Jurgis nesveikuoja, kad gydytojai patarė mesti kaikiuriuos kenksmingus sveikatai įpročius, bet, kol paskutiniųjų gyvenimo valanda buvo toli, jis tam neteikė didelės reikšmės. Deja, liga gilino savo šaknis jau pavargusiame jo kūne. Pastebėjome, kad silpsta jo jėgos, ir gyvenimo saulėlydis artėja.

Užsimotų darbų turėjo dar daug, norėjo lietuvių vardą iškelti į augštybes. Jam tai pasisekė — lietuvių išeivių vardą

A.A. JURGIS BIELIŪNAS, buvęs Venecuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, miręs prieš septynerius metus

Politiko...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Gardine, kai įjėdu telefonu pasakabino vienai senai žydų porai, norėdami gauti žinių apie žydus II D. kare ištikusių tragediją. Ir vyrras, ir žmona jiems griežtai pareiškė, kad įjėdu nekalbės ir nesusitiks su užsieniečiais.

Baimės jausmas yra būdingas ir Varšuvai. Viešbučio kelte D. Lewis su savo bičiuliu kalbėjosi žydiškai. Į juos, išeinančius iš kelto, šia kalba prašneko kitas svečias. Pasisakęs, kad jis yra iš Maskvos, trumpą pokalbį užbaigė perspėjančiu pareiškimu: "Bus geriau, jeigu niekas nepamatys manęs kalbant su jumis..."

Reikšminga užbaiga

Dienraščio "Star" redakcija D. Lewis rašiniui parinko daug pasakančią antraštę — "Lewis rado nacius primenantį mentalitetą Rusijoje". Užbaigdamas savo reportažą, D. Lewis rašo: "Nesu iš tu, kurie džiaugiasi Sovietų Sąjungos žeminimu. Priešingai — tikiu, kad reikia įjėškoti tilto tarp Rytų ir Vakarų, jeigu norime išvengti atominio susinaikinimo. Tačiau ir tokiu atveju mes negalime užmerkti akių, atsakyti sąžiningo tiesumo. Žydų ir neżydų disidentų teismai Sovietų Sąjungoje bei jų traktavimas liudija aiškiai priešpauką. Nacių aukų atminimas Swisloce miestelyje ir kitur reikalauja užbaigti tokį nežmonišką žiaurumą. Šį aukų balsą, kaip niekad lig šiol, pajutau prie joms skirtu paminklo Swisloce miestelyje." V. Kst.

Maracay mieste iškėlė į gerbtiną poaugštį. Vietiniai Maracay gyventojai lietuvius laikė garbingu imigrantų vienetu, iš kurio galima buvo daug ko pasimokyti.

Jurgis, kaip lietuvis, patriotas, tebūna mums visiems pavyzdžiu. Jam Lietuva ir jos reikalai ėjo lygiagrečiai su asmeniniais. Žinojo, kad gabios žmonos dėka prekybos reikalai nenukentės, todėl tiek daug laiko ir darbo skyrė lietuviybės reikalams. Galime tik džiaugtis jo žmonos sumanumu, kuri suprato Jurgio siekimus ir rėmė jo veiklą. Su ilgamečiu savo draugu Henriku Gavorsku įvykdydavo visus užsimotus darbus.

Ištikimo draugo H. Gavorsko ir žmonos p. Gavorskienės rūpesčiu kasmet rengiamas velionies Jurgio prisiminimas. Jurgio patriotiškumas tebūna mums kelrodžiu, kaip reikia gyventi vienybėje ir mylėti savo tautą. Jurgis Venecuelos lietuvių imigrantų istorijoje paliks kaip pirmūnas, kuris savo jėgas atidavė tautiečių labui mūsų kūrimesi laikotarpyje.

A.a. Jurgis Bieliūnas mirė 1971 m. rugpjūčio 5 d. Salzburge, Austrijoje, ir palaidotas greita savo sūnaus, mirusio karo metu.

Vatikanas ir komunistiniai kraštai

Amerikiečių savaitraštis "U.S. News and World Report" apie Vatikano Rytų politiką

Pasak minėto savaitraščio, kaikiuros sovietų bloko tautos palengvino K. Bendrijos veikimą ir sumažino spaudimą tikintiesiems. Vis dažniau Romoje apsilanko R. Europos komunistų vadai pasimatyti su popiežiumi Pauliumi VI, o arkivyskupas Casarolis, Vatikano viešųjų reikalų tarybos sekretorius, ir kiti pareigūnai lankosi komunistiniuose kraštuose.

Tai Vatikano "Ostpolitik" — dialogo su komunistiniais Rytais pasekmė. Popiežius Paulius VI siekia pagerinti katalikų būklę komunistų kraštuose, užmegzti artimesnį ryšį su tų kraštų vyskupais, kunigais ir skatin-ti taiką.

Vatikanas turi pilnus diplomatinis santykius tik su Jugoslavija ir Kuba, bet ir kitų kraštų diplomatai, turį atstovybes Romoje, dažnai susitinka su K. Bendrijos vadais.

Neseniai popiežius Paulius VI pareiškė norįs kalbėti su naujais Kinijos vyriausybės vadais, kur beveik per 30 metų persekiujama visos krikščioniškos religijos.

Ligšioliniai Vatikano pasiekti laimėjimai yra menki.

Maždaug 76 milijonai katalikų gyvena komunistiniuose kraštuose. Analizė taip atrodo. **Albanija.** Nepaisant visų religijų uždraudimo, yra dar apie 280.000 katalikų. Nėra dvasiškių ir santykių su Vatikanu.

Bulgarija. Iš 8,8 milijono gyventojų katalikų yra tik 70.000. Religinė veikla griežtai kontroliuojama. Dvasiškią pasenusi ir mažėjanti.

Cekoslovakija. Yra beveik 9 milijonai katalikų. Po 30 metų tik šį pavasarį Vatikanas galėjo suorganizuoti Prahos arkivyskupiją. Vis dar nepatvirtinama 10 vietinių vyskupų; iš 13 seminarijų uždaryta 11.

Jugoslavija. Iš 21,7 milijono jugoslavų beveik trečdalis yra katalikai. Čia K. Bendrijos būklė yra geriausia R. Europoje: pilni diplomatiniai santykiai su Vatikanu ir laisvė skirti vyskupų, veikti 30 seminarijų ir 24 K. Bendrijos leidiniai.

Kinija. Iš 1949 m. buvusių 3,2 milijono katalikų galbūt yra likę 750.000. Persekiojimas išnaikino paskutinius krikščionybės pėdsakus. Į Vatikaną bandymus susisiekti neatsakoma.

Kuba. Daugiau kaip 90% iš 9,6 milijono gyventojų dar laikomi katalikais. Yra apinasris Katalikų Bendrijai, primenantis, kad "religijos laisvė neturi būti naudojama prieš Kubos revoliucijos tikslus". Tebėra pilni diplomatiniai santykiai su Vatikanu.

Lenkija. 91% iš 34,6 milijono lenkų yra katalikai. Nėra represyvių priemonių, bet tebėra suvaržymai religiniam gyvenime ir viešojoje veikloje.

Rumunija. Šiek tiek daugiau kaip 10% Rumunijos 21,6 milijono yra katalikai. Beveik pusei Rytų apeigų katalikų veikla uždrausta nuo 1948 m. Lotynų apeigų tikrai dvi vyskupijos iš penkių yra legaliai pripažintos.

Sovietų Sąjunga. Galbūt liko 7 milijonai katalikų — daugiau-

Ontario piliečių teisių gynėjas ARTHUR MALONEY kalba lietuvių surengtoje demonstracijoje Toronte. Jis pasmerkė Viktoro Petkaus ir kitų disidentų nuteisimą Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje Nuotr. S. Dabkaus

sia Ukrainoje ir Baltijos kraštuose, užimtuose II D. karo metu. Beveik pusė priklauso Rytų apeigų Bendrijai, kuri Ukrainoje uždrausta nuo 1945 m. Lotynų apeigų katalikų veikla pripažįstama, bet griežtai suvaržyta. Nuostatų pažeidėjai dažnai atsiaduria kalėjime.

Vengrija. Yra 6,8 milijono katalikų. Pagaliau buvo paskirti vyskupai visoms 10 vyskupijų ir palengvintas religinis aukiejimas. Vienuolijos yra uždraustos, ir kunigai gali mokytis tikta aštuoniuose augštesnėse mokyklose.

Rytų Vokietija. Apie 1,4 milijono iš 17,3 milijono gyventojų yra katalikai. Oficialiai Katalikų Bendrija toleruojama, bet be Liuteronų Bendrijos privilegijų. Katalikai laikomi antiraillais piliečiais, ir jiems sunku patekti į universitetus ar būti paaugštiniais tarnybose.

Vietnamas. Apie 1,8 milijono vietnamiečių yra katalikai. Daug jų pabėgo nuo komunistų 1950 m. dekaadoje, bet dabar vėl atsidūrę jų valdžioje. Oficialiai su jais elgiamasi, kaip su kitais piliečiais, bet praktiškai jie kruopščiai tikrinami.

Kaikiurie K. Bendrijos hierarchijos nariai stipriai priešingi Vatikano Rytų politikai ir mano, kad atlaidymas gali padėti kompartijos kontrolei.

Didžiausi šios politikos kritikai yra ištremti R. Europos kraštų K. Bendrijos hierarchai, kurie bijo, kad taika ir atolydis gali būti pasiektas katalikų sąskaiton.

Lietuvių tremtinių grupė JAV neseniai paskelbė ištraukas iš pogrindžio religinės spaudos leidinio, išleisto jų tėvynėje, kur pasakyta: "Sovietų vadai uoliai įjėško diplomatinį ryšį su Apaštaly Sostu, norėdami gauti nuolaidas iš Katalikų Bendrijos ir tuo būdu net subtiliau persekioti tikintuosius vietinės K. Bendrijos vadų rankomis". Neabejodami tų motyvais, kurie pradėjo Vatikano Rytų politiką, jie sako: "Rimtai abejojame jų sprendimu".

Vienas aštriausių tremtinių kritikų yra kardinolas Josyf Slipų, praleidęs 18 metų sovietų kalėjimuose. Jis pareiškė verčiau rinktis "rusų kalėjimą, kaip vadinamą Romos laisvę". Ir Lenkijos kardinolas Stefan Wyszyński jau daug metų vadina Vatikano politiką "peršvelnia".

Atsakydami į šią kritiką, K. Bendrijos vadai pabrėžia, kad popiežius Paulius VI nedaro jokių nuolaidų komunistiniam ateizmui ir mato riziką. Taip pat jis mato, kad komunistų valdžios vengimas praeityje taip pat nieko nepasiekė.

Kodėl komunistų valdžios vėl susidomėjo derybomis su Vatikanu? Sovietų bloko reikalų žinovas sako: "Jie suprato, kad visą laiką klydo, manydami, jog religinis tikėjimas mirs ilgame-tėje ir oficialioje jų sistemos spriespaudoje. Dabar jie mano, kad reikia susitarti su Bendrija".

Daug Vakarų diplomatų mano, jog norą prisitaikyti didina

Arkivyskupas A. CASAROLI, Vatikano atstovas, dažnai lankas komunistinių kraštų sostines

ekonominiai ir socialiniai vargai komunistų kraštuose. Be to, marksistų vadai mano, kad Katalikų Bendrija ir kitos religijos yra paskutiniai galimi disidentų centrai. Laiku padarytos nuolaidos esą gali sukliudyti ir kartu sustiprintų partijos kontrolę.

Vatikano Rytų politikai pagrindus padėjo prieš 15 metų popiežius Jonas XXIII, o Paulius VI plėtė šią Jono pradėtą politiką. 1966 m., susitarus su Jugoslavija, buvo leista ten K. Bendrijai veikti. 1971 m. iš Vengrijos buvo išleistas kardinolas Josef Mindszenty ir paruoštas kelias paskirti vyskupus Vengrijoje. Ribotesni susitarimai padaryti su R. Vokietija ir Rumunija. Tačiau nepavyko užmegzti ryšių su Albanija ir Kinija. Nuo 1968 m. atnaujintas K. Bendrijos persekiojimas Cekoslovakijoje. Lenkijoje tik pernai Gierekas leido statyti šventoves.

Komunistų vadai mėgsta nurodyti, kad jų konstitucija leidžia kiekvienam laisvai išpažinti savo tikėjimą. Tačiau rusas, viešai ir reguliariai lankas šventoves, negauna paaugštinimo tarnyboje. Jam sunkiau gauti butą ir leisti savo vaikus į universitetą ar technikos mokyklą. Katalikų šaltinis tai vadina "neoficialiai oficialia" diskriminacija, kuri praktikuojama daugelyje komunistinių kraštų.

Vatikano pareigūnai nurodo keletą laimėjimų. Esą pagerėjo ryšiai, paskirta daugiau vyskupų ir tas vyskupijas, kurios ilgą laiką buvo be vadovų, nors daugumoje jų labai trūksta kunigų. Daugelyje vietų šventovių likymas nesumažėjo, o kaikiur net padidėjo. Komunistų kraštų jaunimas iš naujo domisi religija. Kaikiurie stebėtojai tai laiko nepolitiniu protestu, bet kiti pastebi, kad kažko trūksta jaunimui socialistinėje bendruomenėje.

Vatikano stebėtojas išreiškia arkivyskupo Casarolio ir jo dvasiškių diplomatų pažiūrą šiais žodžiais: "Jie neturi jokių iliuzijų dėl esamų problemų, įskaitant galimą staigų pablogėjimą politiniame Rytų — Vakarų santarpije. Tačiau jie mano, kad galimybės atstveria riziką. Vyraujanti pažiūra yra ta, kad geriau egzistuojanti suvaržyta K. Bendrija, negu visiškai neegzistuojanti". Paruošė J. Str.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

"BĖK, BĖK, ŽIRGELI!"

Birželio 10 d. gimtajame rašytojo J. Biliiuno Niūronių kaime, Anykščių rajone, atidarytas arklinių bei su juo susijusiems padargams skirtas muziejus, sumanytas prof. P. Vasi-nausko. Kamanos, pavalkai, balnai, arklai, akėčios, plūgai, brیکos, sien-vežiniai, arklinės kuliamosios bei sėjamosios mašinos prisiglaudę res-tauruotame kluone ir klunienoje, l'iteratūros ir dailės rodiniai apie arklių — buvusioje pradinėje Niūro-nių mokykloje. Naujojo muzėjaus direktorius — pensininkas A. Pet-niūnas. Iškilmę papildė etnografi-nis renginys "Bėk, bėk, žirgeli!", ku-riame pagrindinis dėmesys teko ark-liams. C. Kudaba "Literatūros ir Meno" 26 nr. pasakoja: "Šiek tiek teatralizuotas buvo jų pasirodymas, ant gražaus žirgo išėjo kvieslys, ragindamas susitelkti. Ramūs gyvu-liai susirinkusiems priminė bendra, praeitin nuėjusi duondirbių varga, o tarpais ir džiazams, kurį tas tau-rus, ištikimas bendradarbis žmogui teikė. Jojo raiti gražiai balnotais žir-gais. Paskui važiuojo kinkytai: brіko-se, lineikose ("kokių gražių dar esa-mai!" — stebėjosi ne vienas), pa-prastuose vežimuose. O važnyčio-tajai daugiatais iš tų senų bendra-mečių... Kaip jie pritinka ant savo pasosčių. Daugelis su botagais, bur-komis. Toks burkuotas, su botagu per petį pravažiavo ir profesorius P. Vasi-nauskas. Pasirodė plūguoti, akė-čiuoti — lyg iš P. Rimšos artojo skulptūros. O čia sūtarinė "Ariau, ariau, ariau... lygiuosius lauke-lius..." Atėjo ir aikštė naktigoniai, supančiojo ir paleido arklius, kilo lauzo liepsna, o jie kaip kadais — traukė dainas, pasakojo keistus nu-tikimus, kuriuose ir arklys, veikėju buvęs, vėl dainavo. Daug ko ta va-karą pramanytai: buvo piršliai, ves-tuvės, suvaindita d a i n a apie palvą arklių. Pagaliau kinkytų arklių lenk-tynės..."

LIETINGAS VIDURVASARIS

Kai Ontario provincija kamavo be-veik rekordine sausra, Lietuvoje pro-blema sudarė lietus. "Tiesos" liepos 12 d. laidoje rašoma: "Tikriausia ne-buvo galvota, kad vidurvasaris bus toks lietingas. Daug sunkumų žem-dirbiamis — sieną iš pievų tenka tie-siog vogte vogti. Dažni ir gausūs lie-tūs nelieka be pėdsako ir apie na-mus, sodybas: patizę keliai ir take-liai, permirkusios žaliosios vejos, vandens išneštas smėlis..."

SKAUDI NELAIME

Birželio 6 d. rytą šilutės auto-transporto įmonės autobusus, iš Ši-lutės važįvęs į Sakučius ir Priekulę, nukrypo ir kairiąja kelio puse į atsidaudė į pakelės medį. Šios ne-laimeje žuvo autobuso vairuotojas G. Valinskis ir trys keleiviai. Po kelių dienų ligoninėje mirė ir ket-vertas keleivis, o sužeisti buvo 30. "Valstiečių Laikraštis" įdėjoje nu-traukoje matomas smūgį atlaikęs medžio kamienas ir jį apsikabinu-sios autobuso liekanos. Respublikinės autoinspekcijos darbuotoja G. Čerkasaitė, supažindinusi skaityto-jus su nealime, pataria didesnę dė-mesį skirti techninei autobusų prie-žiūrai, kad būtų užtikrintas keleivių bei ekskursantų saugumas vasaros mėnesiais.

FIZIKOS RUMAI

Rytiniame Vilniaus pakraštyje au-ga šio miesto universiteto ir Vil-niaus inžinerinio statybos instituto studentų miestelis. Birželio 27 d. universitetui perduoti naujieji aš-tuonių angštų fizikos fakulteto rū-mai. Simbolinį raktą fakulteto deka-nui V. Kybartui įteikė "Vilniaus sta-tybos" krestoto VIII-sios valdybos vir-šininkas V. Stulpinas, juostelę per-kirpo kompartijos centro komite-1 o s e k r. P. Griškevičius, padėkos ž o d i kompartijai tarė universiteto rektorius J. Kubilius. Jo teigimu, šie-met fizikos fakulteto diplomus gavo 93 studentai, o pokaryje šią specia-lybę universitete išigijo daugiau kaip 1.500. Fakultete dabar studi-jouja beveik 600 būsimųjų fizikų, dėstytojų eilėse yra 6 daktarai, 76 kandidatai. Studentų miestelyje yra 16-kos augštų bendrabučių, skaičia-vimo centras, valgykla, kaikurių fa-kultetų auditorijos. Ateityje numa-toma pastatyti studentų klubą, poli-klinika, įrengti stadijona.

DEVYNIOLIKA IS JAV

Pasinaudodama "Tėviškės" drau-gijos kvietimu, dsšmt dienų Lietu-voje viešėjo devyniolikos tautiečių grupė iš JAV, vadovaujama inž. Do-nato Sato. Su jų viešnagė supažindi-na Algjo Kustos ir Viktoro Kapo-čiaus fotoreportažas "G'mtojo Krās-to" liepos 6 d. laidoje. Svečiai iš JAV vadinami įvairių mokslo ir te-chn'kos sričių darbuotojais. Repor-taže minimi: dantų gydytoja N. Re-meikienė, G. Remeikaitė, B. Jasels-kis, L. Germanienė iš Čikagos, va-šingtonietė D. Cunningham su sūnu-mi Linu, bostoniečiai inž. A. Trei-nys, inž. J. Ščiucka, R. Manomaitis, S. Cibas, detroitietis K. Keblys, P. Rasi-mas iš Brooklyno ir B. Jonušas. Ekskursantai lankėsi: Vilniaus inž-i-neriniame statybos institute, Lietu-vos Mokslių Akademijoje, Kauno po-litechnikos institute, Kauno rajono S. Nėries kolchoze. Pokalbinese su svečiais dalyvavo minėtų institutų rektoriai — A. Cyras, M. Martynai-tis, akademijos prez. J. Matulis, o

kolchoze svečius su raudonomis ro-žėmis sutiko pirm. J. Franka. Eks-kursantai taipgi buvo nuvežti į Ver-kių mokslininkų rūmus, pavašinti šviežių medum su baltu sūriu. Čia sudainuota "Lietuva brangi", pasi-klausyta bostoniečio pianisto Sau-liaus Čibo.

Cituojamas ekskursijos vadovo inž. D. Sato pareiškimas Kauno po-litechnikos Institute: "Manau, kad tokie kontaktai labai naudingi ir rei-kia stengtis juos plėsti: mokslinin-kams įdomu patirti, ką veikia jų ko-legos specifinėse srityse." Specialus priėmimas svečiams iš JAV buvo su-remgtas "Tėviškės" draugijoje. Jame taipgi dalyvavo užsienio reikalų "mi-nisterį" vaidinantis V. Zenkevičius, respublikinio komiteto laikai ginti pirm. J. Paleckis, Lietuvos Mokslių Akademijos prezidiumo nariai, "Tė-viškės" draugijos ir "Gimtojo Krās-to" darbuotojai. Čia pirmuoju smui-ku grojo "Tėviškės" draugijos pirm. P. Petronis: "Mes labiausiai siekia-mės taikos. Jeigu ji neviešpatautų, nebūtų ko galvoti apie bendradar-biavimą, negalėtumėte ir jų atva-žiuoti." Jam pritarė J. Paleckis, pa-brėždamas, kad dviejų sistemų len-kytnės "nėra jokios išminties sunai-kinti mūsų labai gražią ir turtingą žemę".

Kai svečiai viešėjo Vilniuje, teni jau buvo ruošiamasi Viktoro Pe-tkaus teismui, o kai jie grįžo namo, buvo paskelbtas sprendimas — 10 metų kalėjime, 5 — Sibire. Už žmo-gaus teisių siekimą V. Petkus jau trečią kartą pateko į sovietinį kalė-jimą.

LIUANISTIKOS KURSAI

Darbą Vilniaus universitete pra-dėjo šeštieji lituanistikos kursai iš-eivijos jaunimui. Pasak "Gimtojo Krasto", į juos šį kartą atvyko gra-žus jaunuolių būrys iš JAV, Pran-cūzijos, V. Berlyno. Kursų metu jie tobilins lietuvių kalbos gūdžius, su-sipažins su sovietinama Lietuva. Jau-nuosius svečius pasveikino univer-siteto rektorius prof. dr. J. Kubilius, "Tėviškės" draugijos pirm. P. Pe-tronis. Pirmajame susitikime su kur-santais dalyvavo kursų vadovas do-centas S. Venckevičius, filologijos fakulteto dekanas J. Pikilėngis, "Tėviškės" draugijos pirmininko pa-vaduotojas S. Krivickas, "Gimtojo Krasto" vyr. red. V. Reimeris, uni-versiteto ryšių su užsieniu skyriaus viršininkė L. Miliauskienė.

ATOMINĖ JĖGAINĖ

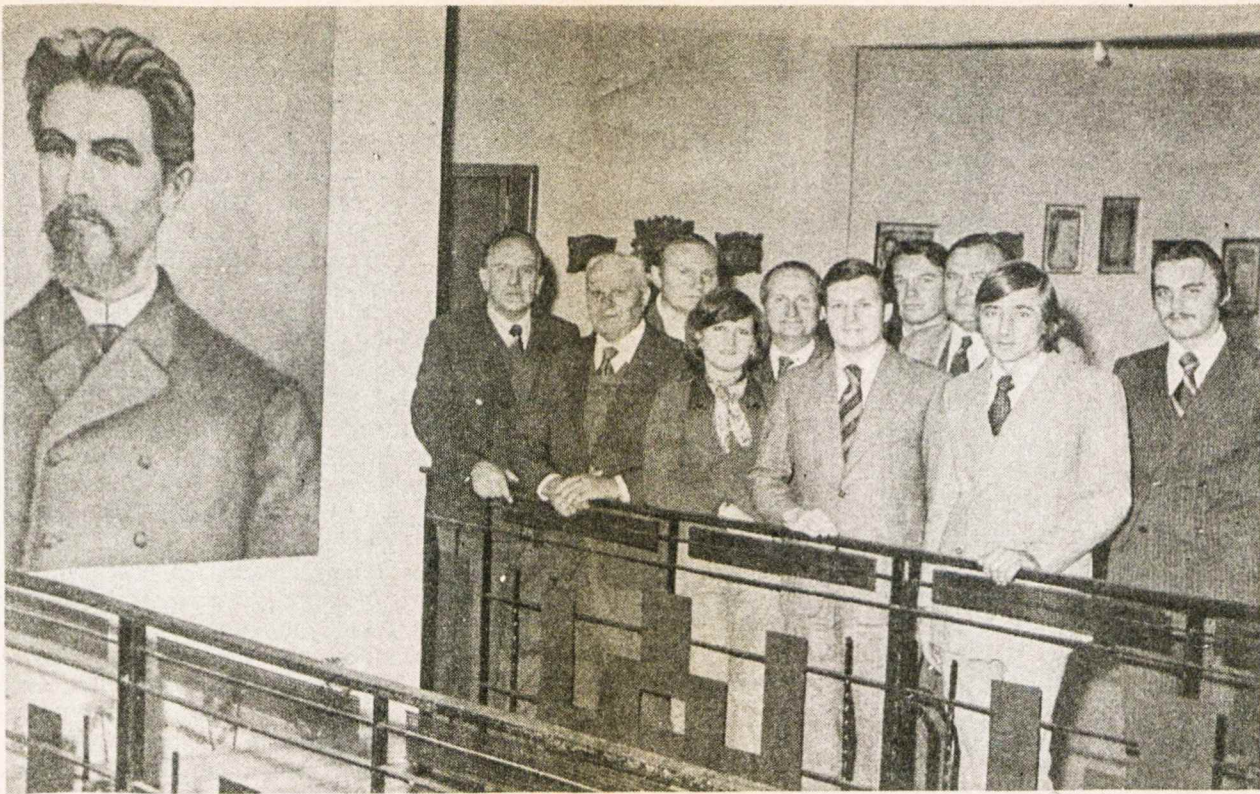
Duomenų apie atominę elektros jėgainę Ignalinoje pateikia "Tiesos" 161 nr. paskelbtas specialus fotore-portažas. Iš jo sužinome, kad ši jė-gainė bus stambiausia visoje Sovie-sietų kompartijos XXV-jo suvaži-au- S a j u n g o j e ir kad ji statoma pagal vimo nutarimus. Kiekvieno atominio reaktoriaus pajėgumas bus matuoja-mas 1,5 milijono kilovatų. Vieta pa-sirinkta Latvijos ir Gudijos pasienyje, nes srovę gaus ir tos respublikos. Šiuo metu jau kasama dauba pagrin-diniam jėgainės pastatui. Kadangi jėgainėi reikės šimtų tūkstančių to-nų cemento, pirmiausia buvo pasta-tyta darba dabar pradėjusi betono gamykla, baigiama statyti gelžbe-tonio konstrukcijų gamykla. Greta būsimos jėgainės auga statybinin-kams skirta Sniečkaus gyvenvietė. Daugiaaugščiuose pastatuose jau ap-sigyveno 3.000 statybininkų, kurių didelė dalis yra atvykusi iš visos So-vietų Sąjungos. Naujoji gyvenvietė jau turi 1.284 vietų vidurinę moky-k-lą, 280 vietų vaikų darželį, kavinę, parduotuve.

VAIKAI IR VĖŽIAI

Biologijos mokslų kandidatas J. Šeštokas "Tiesos" 161 nr. gina vė-žius nuo brakonierių. Laužydami taisykles, vėžius net jų veisimosi metu pakėlėse pardavinėja paug-liai ir vaikai, matyt, savo iniciatyva ar galbūt pasiusti tėvų. Informuo-damas skaitytojus, J. Šeštokas rašo: "Brakonierių dar netruksta. Neretai pakelėse vaikai, iškėlė rankose vir-tus vėžius, siūlo pirkti pravažiuojan-tiems. Daug rašyta apie brakonierių daromą žalą ne tik vėžių ištėkliai-m, bet ir pačiam jaunimui. Išpėjimas turibūt ne visus pasiekia. Dar kartą primename, kad įstatymiskai vėžius leidžiama gaudyti nuo liepos 15 iki lapkričio 1 dienos. Tam reikia lei-dimo. Vienas vėžiautojas megejas tu-r-i teisę gaudyti vėžius tik su 3 bu-čiukais arda 3 samtukais. Per parą leidžiama sugauti 50 vėžių..."

ISVYKO FESTIVALIN

Vienuoliktasis pasaulinis jaunimo ir studentų festivalis Kubos sostinė-jė Havanoje prasidėjo liepos 28 d. I šį sovietinės kompartijos praga-uojamą renginį pasiūta politinė delegacija iš Lietuvos: Komjaunimo centro komiteto s e k r. Petras Igno-tas, Panevėžio "Ekranu" televizorių gamyklos montuotoja Aldona Kava-liauskaitė, Vilniaus "Dainavos" res-torano skanumynų paruošėja Stasė Rukšėnaitė, Pakruojo rajono "Nau-jo ūkio" kolchozo traktorininkas Po-vilas Zevertas. Kubon siunčiamų menininkų eilėse yra Vilniaus ope-ras sol. I. Milkevičiūtė, V. Ganeli-no kamerinės džiaz muzikos triju-lė, estradinį dainavimą Vilniaus kon-servatorijoje studijuojantys trečia-kursiai broliai Voldemaras ir Algis Frankonai. Minima ir sportininkų bei jaunųjų turistų grupė, kurion įtraukti studentai, darbininkai, kol-chozininkai. V. Kst.

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ ARGENTINOJE centro valdyba 1978/9 metams draugijos Dr. V. Kudirkos vardo rūmuose pirmame augšte, kur veikia biblioteka, vyksta posėdžiai, paskaitos ir t.t. Iš kairės: A. Bačanskis, P. Makaravičius, I. J. Bakaitis, s e k r. A. Mikučionytė, A. Mikucionis, pirm. R. Stalioraitis, vicepirm. J. Deveikis, s e k r. pavad. A. Stalioraitis, ižd. pavad. R. Vekelis, M. Stanevičius

LONDON, ONTARIO

A.a. JUOZAS BELECKAS. Nese-niai automobilio nelaimėje žuvs J. Juozas Beleckas, 62 m. amžiaus, bu-vo palaidotas Londone, Sv. Petro kapinėse.

Juozas buvo kilęs iš Vištelių k., Subačiaus valsč., Panevėžio apskr. Didelę gyvenimo dalį praleido tar-naudamas Lietuvos kariuomenėje l i t i n i ū p u s k a r i n i n k i ū (Radviliškų-ję). Lietuvoje liko jo sesuo, našlė

be vaiku, gyvenanti tėviškėje. Ji prie savo gėlių prijungė daug pasa-kantį įrašą: "Mano brolių kaulai gu-li trijuose kontinentuose. Visi susi-tiksime pas Viešpatį." Ji turėjo tris brolius, kurie buvo nevedę. Vienas jų žuvo Australijoje, rodos, taip pat automobilio kelyje elektros nu-trenktas, kai užlipo ant audros nu-trauktų laidų (apie tai Juozui pa-pasakojo Australijos lietuvė, atvy-kusi į PL Dienas). Juozas ir vieš-ni iš Lietuvos žuvo automobilio nelaimėje Kanadoje prie Wawa, Sault Ste. Marie apylinkėje, o tre-čias — iškeliauo amžinybėn Sibiro taigose. Viešnios palaikai tebelau-kia sprendimo: giminės nori juos

pervežti Lietuvon, bet tai kainuotų \$5000.

Nelaimės priežastis tirama. At-rod, automobilį vairavusio Juozo B. mirties priežastis buvo širdies prie-puolis, tik neaišku, ar jis buvo ir nelaimės priežastimi ar įvyko po to, kai du automobiliai susidūrė. Kito automobilio šeši keleiviai tik len-gvai sužeisti.

Juozas buvo nuoširdus lietuvis ir, kol sveikata leido, rėmė lietuvišką veiklą darbu bei aukomis. Paskuti-nis renginys, kuriame jam teko da-lyvuoti, buvo Pasaulio Lietuvių Dien-os Toronto.

Siame žemyne jis neturėjo jokių giminių, bet paliko testamentą, ne-seniai sudarytą lietuvių advokatė, ir todėl nebuvo jokių sunkumų siū-l-ly galus surasti.

Valaičių šeima, padedama Bersė-nų ir kitų šeimų, nuoširdžiai pasi-rūpino laidotuviems ir kitais su Juo-zo mirtimi susijusiems reikalais. Lai-dotuvių apeigas atliko klebonas kun. J. Staškus. Šis įvykis dar kartą pa-tvirtino, kad yra labai svarbu turėti du dalykus: savo dokumentus su

draugų bei pažįstamų adresais bei telefonais ir... testamentą.

Juozas sakydavo esąs labai laimin-gas, nes turi visa, kas šioje žemėje yra svarbiausia. Pagrindinė to prie-žastis — jis sugebėdavo mažu pasi-tenkinti — nebuvo gobšus. Tegul neišblėstanti laimė, mielas Juozai, Tave lydi ir nesibaigiančioje amži-nybėje.

MARIJA GENCIUVIENĖ šiomis dienomis draugų ir pažįstamų ratel-yje atšventė savo 60-jį gimtadienį. Darbščiajai mamai šią šeimyninę šventę surengė jos vaikai. Duktė Ri-ta visų susirinkusiųjų vardu ją pa-sveikino, palinkėdama sveikatos bei dar daug laimingų metų ir įteikė vaikų dovaną. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų". Po to buvo atidary-tos svečių sumestos dovanos. Tarp visų skanumynų ypač skanūs buvo P. Genčiaus Bostone sužvejoti un-guriai. Marija Genciuvienė yra KLK Moterų Dr-jos Londono sk. narė. Retkarčiais už stambią sumą ji įsi-gyja lietuviškų knygų ir pokštelių. Genciai yra "T. Žiburių" rėmėjai. (Prieš londoniečių sveikinimų jun-gias ir "T2" redakcija, linkėdama geriausios sėkmės). D. E.

Windsor, Ontario

DAUGIAKULTURĖ "KARUSELĖ", kurioje dalyvavo 31 tautybė, birželio 9-18 d.d. praėjo labai gražiai. Kiek-viena tautybė turėjo savo renginius skirtingose vietose ir skirtingu lai-ku. Lietuvių paviljonas su rengi-niais, maistu ir tautiniais šokiais veikė birželio 17 ir 18 dienomis. Erdvioje "Teutonia" klubo salėje paruoštas stalas su gintaro, medžio dirbiniais, audiniais ir paveiksiais darė malonų įspūdį. Paviljoną įren-gė darbštūs ir sumanūs vyrai. Rodi-nių stala suorganizavo ir tvarkė Va-lė Tautkevičienė su talkininkėmis, maisto gaminius ir jų pardavimą — Joana Kurienė. Jai talkino ir daug įvairaus maisto pagamino darbščios ir sumanios mūsų tautietės. Visoms priklausio didelė padėka.

Tautinių šokių grupė "Neris", va-dovaujama mok. E. Stanevičiūtės-Hol-mes, gražščiai pašoko keletą tauti-nių šokių. Žiūrovai labai buvo suža-vėti, nepagalėjo plojimu. Tautinių šokių grupėje šoka: Lina Dumčiūtė, Virginija ir Rūta Kuraitės, Alma ir Rita Naikauskaitės, Alma Kraniaus-kaitė, Debra Rudokaitė ir Dana Tautkevičiūtė.

LIGONIAI: Pranas Rudokas, pa-kirstas paralyžiaus, ilgoką laiką gy-dosi Windsor Western ligoninės chroniškų ligų skyriuje; po sėkming-os operacijos grįžo į namus O. Vin-dašenė. Linkime visiems sustiprė-ti. E. Z.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

RYSIUM SU V. PETKAUS TEIS-MU Vilniuje VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas pasiuntė telegramą prez. J. Carteriui, reikšiančią viltį, kad pre-zidentas, smerkiantis disidentų teis-mos Sovietų Sąjungoje, imsis atitin-kamų diplomatių, politinių bei ūki-niųjų priemonių. Telegramoje at-kreipiamas prez. J. Carterio dėme-sys į Vilniuje nuteistą Lietuvos Hel-sinkio grupės narį V. Petkų, kuris jau yra praleidęs 12 metų sovietinė-se baudos stovyklose. Vienintelis jo nusikaltimas — kova už pagrindines žmogaus teises. V. Petkaus byla lai-kytina Sovietų Sąjungos išpuoliu prieš visą okupuotą Lietuvą, kurios priverstinio nuteisėto įjungimo ko-munizmo imperijon nėra pripažin-u-si JAV vyriausybė. Telegrama bai-giama prašymu ginti V. Petkų. Pa-našūs telegramos taipgi pasiųstos Jungtinių Tautų žmogaus teisių ko-misijos pirmininkui ir JAV atsto-vui komisijoje į Zenevą.

JAV PREZ. J. CARTERIS, disi-dentų byloms pasibaigus, gavo dar vieną telegramą iš VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūno ir laiską iš PLB valdy-bos pirm. B. Nainio. Abu šie misų vadovai prašo prez. J. Carterį imti visų priemonių A. Ščaranskiui, A. Ginzburgui ir V. Petkui išlaisvinti, panaudojant net apsieiktąją kalini-nais. Pasak B. Nainio, kalbama, kad A. Ščaranskis ir A. Ginzburgas gali būti iškeisti į du sovietų piliečius, dirbusius Jungtinėse Tautose ir su-imtus už špionąžą. Tokiu atveju ne-turėtų būti užmirštas ir V. Petkus, gavęs ilgesnį bausmę už savo bend-ro likimo draugus, nuteistas tuo pa-čiu metu. Si trijulė turėtų būti trak-tuojama vienodai. Prez. J. Carteris prašomas tokio pobūdžio derybose neužmiršti ir V. Petkaus.

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJA, vadovaujama pirm. Irenos Banaitienės, ėmėsi žygių, kad specialų žmogaus teisių komi-tetą sudarytų tarptautinė moterų organizacija — General Federation of Women's Clubs. Rezoliucija į 87-tąją metinę jos organizacijos konfe-renciją birželio 4-9 d.d. Phoenixe, Arizonoje, nuvežė LMK Federacijos atstovė Margarita Samatinė. Savo tartu žodžiu ji priminė žmogaus tei-sių lauzymą pasaulyje, ypač Sovietų Sąjungoje bei jos okupuotose šaly-se, išvardindama ir KGB persekio-jamus lietuivus — B. Gajauską, V. Petkų, N. Sadunaitę, O. Lukauskai-tę-Poškienę. Pasiūlytą rezoliuciją buvo priimta tarptautinės moterų organizacijos konferencijoje. Žmo-gaus teisių komiteta parengta su-daryti naujoji šios organizacijos va-dovybė. Ji rinks žinias apie žmogaus tei-sių pažeidinėjimą ir stengsis atitin-kamai reaguoti.

A. a. KUN. PRANAS RAUGALAS, Apreiškimo parapijos klebonas Brooklyne, N. Y., mirė birželio 29 d. Su velioniu M. Salinskienės lai-dotuvių namuose atsisveikino Lie-tuvos konsulas A. Simutis, LB pi-rmosios apylinkės vardu — V. Razi-vanas, parapijiečiai — P. Ažuolas, Lietuviškas laidotuvių pamaldas Apreiškimo šventovėje liepos 2 d. kon-celebravo 12 kunigų, giedant para-pijos chorui su vadovu V. Raliu. Lai-dotuvių apeigos liepos 3 d. buvo pra-dėtos koncelebracinėmis Mišiomis, dalyvaujančiomis V. Snyderiui. Ve-lionis palaidotas Sv. Jono kapinėse prie savo tėvų. Naujuoju Apreiški-mo parapijos klebonu paskirtas kun. Jonas Pakalniškis, buvęs Maspetho lietuvių parapijos vikaras. Jis yra gimęs Niujorke, augęs Lietuvoje, ku-nigu įšventintas Kaune 1939 m. bir-želio 3 d.

STOVYKLA LIETUVISKOS KIL-MES vaikams, nemokantiems lietu-vių kalbos, bus Dainavos rugpjūčio 13-20 d.d. Tokie vaikai nuo 7 iki 13 metų amžiaus registruojami sta-tyvyklos vadovė Eleonora Grigaitienė, 288 Girvin, Plymouth, Mich. 48170. Tel. 313-453-8614.

KULTŪRINI SAVAITGALĮ SAU-LIAMS rugsėjo 2-4 d.d. Kennebunk-porte, Maine, pranciskų vasarvie-tėje, rengia N. Anglijos šaulių rink-tinė su pirm. X. Zenkum. Kviečia-mi dalyvauti šauliai bei šaulės ne tik iš JAV, bet ir Kanados. Būsi-mieji dalyviai prašomi skubiai už-sisakyti kambarius.

LINKSMĄ METINĮ PIKNIKĄ rugpjūčio 13 d. lietuviškame Romu-vo parke, 71 Claremont Ave., Brock-ton-Montelloje, rengia bostoniškioi Stepono ir Valentino Minkų radi-jo valandėlė, seniausia N. Anglijoje, artėjanti prie 45 metų sukakties. Programa atliks Bostono tautinių šokių sambūris, vadovaujamas Onos, Gedimino ir Lilijos Ivaškų. Bus ren-kama tradicinė gražuolė "Miss Li-thuania of N. England". Ją išrinks O. Ivaškienė, L. Kontautienė, M. Drunga, LB N. Anglijos apygardos pirm. P. Jančauskas ir LB Brockto-no apylinkės pirm. J. Rentelis. Dap-lyvių laukia gausūs laimikiai, tarp kurių yra piniginė \$300 dovana, im-portuotas gintarinis žiedas, kelionė lėktuvu iš Bostono į Niujorką ir at-gal. Autobusas į pikniką išvyks 1.30 v. p.p. nuo So. Bostono lietuvių pi-liečių klubo. Visi kviečiami dalyva-v-ti ir paremti seniausią radijo valan-dėlę N. Anglijoje.

KONGRESO GARBES MEDALI —augščiausia JAV žymenį II D. ka-re yra laimėjęs ir vienas lietuvis, būtent, štabo seržantas Stanley Ben-der (Stasys Bendorius). Jis yra gi-

męs 1909 m. Carlisle mieste, V. Vir-ginijoje. Su amerikiečių daliniais dalyvavo karo veiksmuose šiaurinė-jė Afrikoje, Sicilijoje, Italijoje ir Prancūzijoje. Keletą kartų buvo su-žeistas. Kai 1944 m. rugpjūčio 17 d. vokiečiai sustabdė amerikiečių ka-riuomenės pulką prie Laonde miest-elio, Prancūzijoje, S. Bender, už-silipęs ant tanko, susirado vokiečių kulkosvaidžių lizdus ir juos sunaik-i-no. Jo akcijos dėka žuvo 26 vokie-čiai, 37 buvo paimti nelaisvėn, už-imtas Laone miestelis, išgelbėti nuo susprogdinimo trys tiltai, kuriais amerikiečiai galėjo tęsti savo pro-verbį. Kongreso garbės medali ser-žantui S. Benderiui įteikė gen. A. M. Patch. Jis taipgi yra gavęs Pran-cūzijos kryžių "Croix de Guerre", o V. Virginija jo vardu pavadino vie-ną jos teritoriją einančio greitkelio (W. Virginia Turnpike) tiltą. S. Bender dabar yra pensininkas, gy-venantis Bette Heights, V. Virgi-nijoje. Dariaus-Girėno Amerikos le-gijono postas Čikagoje, minintis li-kunų žuvimo ir savo veiklos 45 me-tų sukaktį, liepos 9 d. "Martinique" restorane pagerbė ir draugų lietuvi S. Benderį, kuris yra šio veteranų posto narys.

JAV LB KRASTO VALDYBOS vicepirm. adv. Antanas Novasaitis Harrisburge įvyksiamame republi-kinių partijos suvažiavime buvo iš-rinktas Pensilvanijos respublikini-kų etninę grupių federacijos pirmi-ninku. Su šiuo postu jis yra įjung-tas ir į Pensilvanijos respublikini-kų tarybą, kur turi pilną balsą, kai yra renkami kandidatai į valdines pareigas.

Argentina

V. LAURUTIS SU SONUMIS Al-bertu ir Robertu Buenos Aires mie-ste turi didelę mašinų gamyklą, ku-rias parduoda sraigtų gamintojams. Praėjusių pavasarį įvyksioje tarp-tautinėje pramonės mašinų parodo-jė Buenos Aires Lauručio mašinos susilaukė didelio lankytojų domesio dėl jų praktiskumo ir gerokai žemes-nės kainos.

ONA DEVEIKYTE - DEVERKUS diplomuota medicinos sesuo, jau ke-liolika metų dirba Fernandez ligo-ni-nėje, Buenos Aires, chirurgijos sky-riaus viršininke ir daug padeda į tą ligoninę patekusiems lietuviams. Neseniai ji laimėjo medicinos sė-rų konkursą padaryti pranešimų XII-jame vėžio ligų kongrese, kuris įvyks š. m. spalio 5-11 d.d. Buenos Aires mieste.

Brazilija

SAO PAULO LIETUVIAI džiau-giasi naująja savo sodyba Atibajo-jė. Čia jau pastatytas išvykų namas atostogautojams. Tvenkinio paver-sas sodybos žemėje prasidedantis upeliukas. Sodybos valdyba sudaro: Sv. Juozapo Bendruomenės atstovai —Jonas Tatarūnas, kun. J. Seškevi-čius, Brazilijos Lietuvių Bendruome-nės — Algimantas Saldys, Algirdas Šlesioraitis, sklypininkų — Vincas Tubelis, Jonas Šiliekas ir Henrikas Remeniūns. Išvykų namo bendras plotas — 290 kv. metrų. Ruošiamasi statyti namą svečiams. Iškilmingas stovyklos atidarymas įvyko liepos 9 d., o liepos 16 d. prasidėjo pirmoji lietuvių jaunimo stovykla nuosavoje stovyklavietėje. Jon atvyko Linas Kojelis iš Los Angeles ir Rimas Pe-trauskas iš Kanados.

Australija

TASMANIJOS BALTIECIAI ben-drą tragiškųjų birželio įvykių minė-jimą surengė šios salos sostinėje Ho-barte. Jis pradėtas centriniamie mies-to parke su atitinkamais plakatais, gedulo kaspiniais perristomis Lie-tuvos, Latvijos ir Estijos vėliavomis, atsisaukimų dalinimu praeciavims. Artėjant vakarui, gausus baltiečių būrys su degančiomis žvakėmis ran-kose nužygiavo į Sv. Juozapo šven-tovę. Ekumeninėms pamaldoms, ku-riose dalyvavo visų trijų tautybių dvasininkai, vadovavo Hobarto ark-vyskupas G. Young, pasakęs pras-minga pamokslą. Apie demonstra-ciją bei pamaldas rašė vietinė Ho-barto spauda, kalbėjo radijas. Šiais renginiais pasirūpino HELLP Sa-junga, HELLP santrumpa reiškia: Help Estonian, Latvian and Lithua-nian Peoples. Jos narių eilėse yra ir baltiečius remiančių tasmaniečių. HELLP leidžia savo biuletenį "Bal-tic News", kurio 1.500 egz. nemoka-mai paskleidžia visoje Australijoje bibliotekose, tarp politikų bei inte-lektualų.

ALB KRASTO VALDYBA, prasi-dėjus Viktoro Petkaus teismui Vil-niujė, ragino Australijos lietuivus rašyti protesto laiškus žmogaus tei-ses ginančioms organizacijoms ir Australijos užsienio reikalų ministe-riui A. Peacockui. Ši akcija, prasan-ti remti lietuvių kovą sovietų oku-puotoje Lietuvoje tęsiama ir po V. Petkaus nuteisimo.

LIETUVIŲ DIENOSE SYDNEJU-JE, įvyksiančiose šių metų pabaigo-jė, dalyvaus Liudo ir Aleksandro Sagių vadovaujama "Grandinėlė" iš Klevelando. Kadangi Australijai ji vyksta su JAV valstybės departamen-to pritarimu, ją čia globos konsuli-nės JAV įstaigos. Kartu su "Gran-dinėle" atskris ir Klevelando dien-raščio "The Plain Dealer" jaunimo skyriaus korespondentė Jane Scott, "Grandinėlė" lydyjusi ir 1970 m. iš-vykoje į P. Ameriką. Be Sydnejaus, (Nukelta į 6 psl.)

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais
- Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1977

- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais keliionių reikalais kreipkitės į

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

1922 — 55 metai — 1977

3222 — 55 metai — 1977

3222 — 55 metai — 1977

TRAVEL SERVICE

58 JAMES ST. N. HAMILTON

525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

The Marlatt

The J. B. MARLATT

Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East

(East of Sanford)

Telefonas: 528-6303

HAMILTON, Ontario

laidotuvių namai ir koplyčia

Redaktorės žodis

Vasaros atostogoms atėjus, šis „Jaunimo Žiburių“ numeris yra paskutinis (nepasirodys iki spalio mėnesio). Labai dėkoju visiems, kurie nepamirgėję parašyti įdomių straipsnių bei pasidalinti nuomonėmis su pasaulyje išblaškytais „Tėviškės Žiburių“ skaitytojais. Linkiu visiems linksmy atostogų! Pasiūlysiu už dviejų mėnesių. Spalio numeryje „Jaunimo Ži-

buriai“ stengsis apibūdinti straipsniais, laiškais, pasakymais visa seimo eigą bei jo nutarimus ir reikšmę lietuvių jaunimo veiklai. Gal tai atrodo pavėlintas dalykas, bet praėjus keliems mėnesiams bus galima tiksliau pažvelgti į tikruosius PLB seimo nuopelnus. Tikimės tada daugiau sužinoti ir apie artėjančią IV PLJK.

Rasa

Politinė jaunimo konferencija

1978 m. birželio 17-18 d.d. Čikagoje įvyko PLJS, JAVLJS, ir KLJS suorganizuota antra politinė konferencija. Dalyvavo apie 30 kvietimų dalyvių, kuriems rūpi lietuvių išėjimo iš Lietuvos politinė veikla. Trumpai norėtusi apibūdinti konferencijoj iškeltus klausimus bei pareikšti kelias nuomones apie konferencijos eigą.

Programa prasidėjo šeštadienio rytą V. Adamkaus paskaita: „Kai mes kalbame apie įtaką Amerikos ir Kanados politiniam gyvenime, ką tai reiškia?“ Būdamas ne tik veiklus lietuvių visuomenėje, bet ir bendrame amerikiečių gyvenime, V. Adamkus išskėlė svarbius faktus, kurie išryškino lietuvių išėjimo ryšius su gyvenamųjų kraštų valdžiomis (ypač JAV), siūlė naujas gaires lietuvių išėjimo įtakai Amerikos ir Kanados politiniam gyvenime. Po diskusijų, kuriose buvo jaučiamas susidomėjimas praktiškais įgyvendinimais V. Adamkaus patarimų, sekė A. Rukšėno paskaita: „Spauda — kaip prie jos prieiti?“

Visų tautinių, politinių, kultūrinių bei socialinių mažumų problema nuolat buvo patekti į spaudą. Lietuvių veikla tiek išėjimoje, tiek pačioje Lietuvoje nukentia nuo gero gyvenamojo krašto spaudos aprašymo trūkumo. A. Rukšėnas savo paskaitoje išskėlė laikraščio svarbą lietuvių gyvenime, aiškino, kaip ją naudoti. Jis pabrėžė svarbią mūsų visuomeninio gyvenimo tikrovę, būtent vidurinėsios kartos nykimą ar užsigažavimo trūkumą lietuviškoje veikloje. Savo eilėse turime profesionalų, kurių tarpe yra ir žurnalistų, radijo bei televizijos programų specialistų. Jų žinios bei gabumai galėtų būti panaudojami specifiniams uždaviniams.

Trečiosios paskaitos autorius A. Bandera negalėjo atvykti į Čikagą. Jo paskaitą perdavė A. Juzukonis iš Toronto. Tema: „Naujojiškias protestas“ (Innovative Protest). Joje buvo išryškintas skirtingas žvilgsnis į mūsų veiksmus politinėje srityje bei bendroje visuomeninėje veikloje, naujojiškias būdai planuoti bei vykdyti demonstracijas. Mintys buvo labai įdomios, bet gal dėlto, kad pats autorius nedalyvavo ar kad jo mintys buvo radikalesnės, konferencijos dalyviai jas priėmė kaip praktiškai netinkamus veiklos ginklus.

J. Henderson, valdžios pareigūnas, kalbėjo tema „Mūsų politiniai veiksniai — vykdomoji valdžia ir parlamentas. Kaip

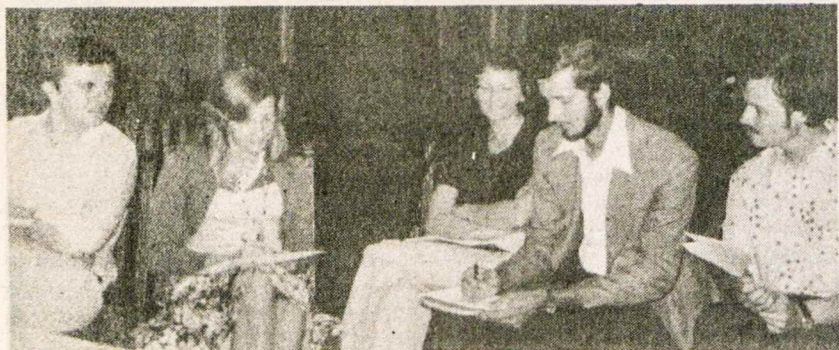
jais naudotis?“ Manau, kad tai buvo ne į temą paskaita, bet viena iš geriausių. Pagaliau JAV politikas išdrįso viešai mesti kritišką žvilgsnį į mūsų veiklą ir atvirai pasakyti mūsų klaidas ar nesugebėjimus politinėje srityje bei patarti konkrečiai galimus ar būtinus ateities užmojus. J. Henderson neįsivalgo nieko naujo — jis tik praverė mūsų akis ir nukreipė žvilgsnį į tikrovę, kurią mes labai gerai pažįstame, bet nemirime pripažinti savo gyvenamose kraštuose. Mes neiškeliamė esminių lietuvių tautos klausimų, nuolat grįžtame prie paties keliu, bet sunkiai kalbame apie skriaudas, kurios vyksta šių dienų okupuotoje Lietuvoje. Pasak J. Hendersono, priežastis yra ta, kad mes neužtenkamai pažįstame savo tautos dabartinį politinį gyvenimą, neskiriamė užtenkamai laiko ar jėgų išvystyti atitinkamai sistemai, kurios dėka pajėgtume pristatyti savo valdžią vadams svarbius bei šiuometinius Lietuvos ir lietuvių išėjimo klausimus.

Sekmadienį, birželio 18, PLJS politinės veiklos komisija, kurią sudaro Astra Banionytė, Mykolas Druga ir Viktoras Nakas, pateikė du svarbius projektus, kurie konferencijos buvo pavirtinti. Vienas jų yra šis: kaip iškelti Lietuvos byla ryšium su 1980 olimpiada Maskvoje? Abu projektai pareikalauja jėgų, energijos ir didelio planavimo.

Vieninteliame konferencijos simpoziume, kuriame dalyvavo Ofelija Barškelytė, Rimantas Stirbys ir Rasa Lukoševičiūtė, gildino baltiečių žygį už žmogaus teises, įvykusį 1977 m. rudenį Vašingtone. Kalbėtojai kritiškai analizavo šį žygį, stengdamiesi iškelti pagrindines pozityviasias ir negatyviasias puses. Buvo idomu po 6 mėnesių pažvelgti į šį svarbų jaunimo sąjungos suorganizuotą politinį renginį, ir padiskutuoti su dalyviais bei perduoti komisijai konstruktyvią ir ateičiai naudingą kritiką.

Aplamai, politinė konferencija gerai pavyko ir tęsia svarbų jaunimo politinį užmojų lietuvių veikloje. Pridurtina tik viena pastaba: organizuojant sekančią konferenciją, nors ir JAVėse, būtų idomu išgirsti Kanados valdžios pareigūnų įspūdžius bei nuomones. Kanados politinė įtaka tarptautinėje arenoje nėra didelė, bet Kanados lietuvių veikla yra valdžios labai remiama ir vertėta į tai kreipti dėmesį.

Rasa Lukoševičiūtė

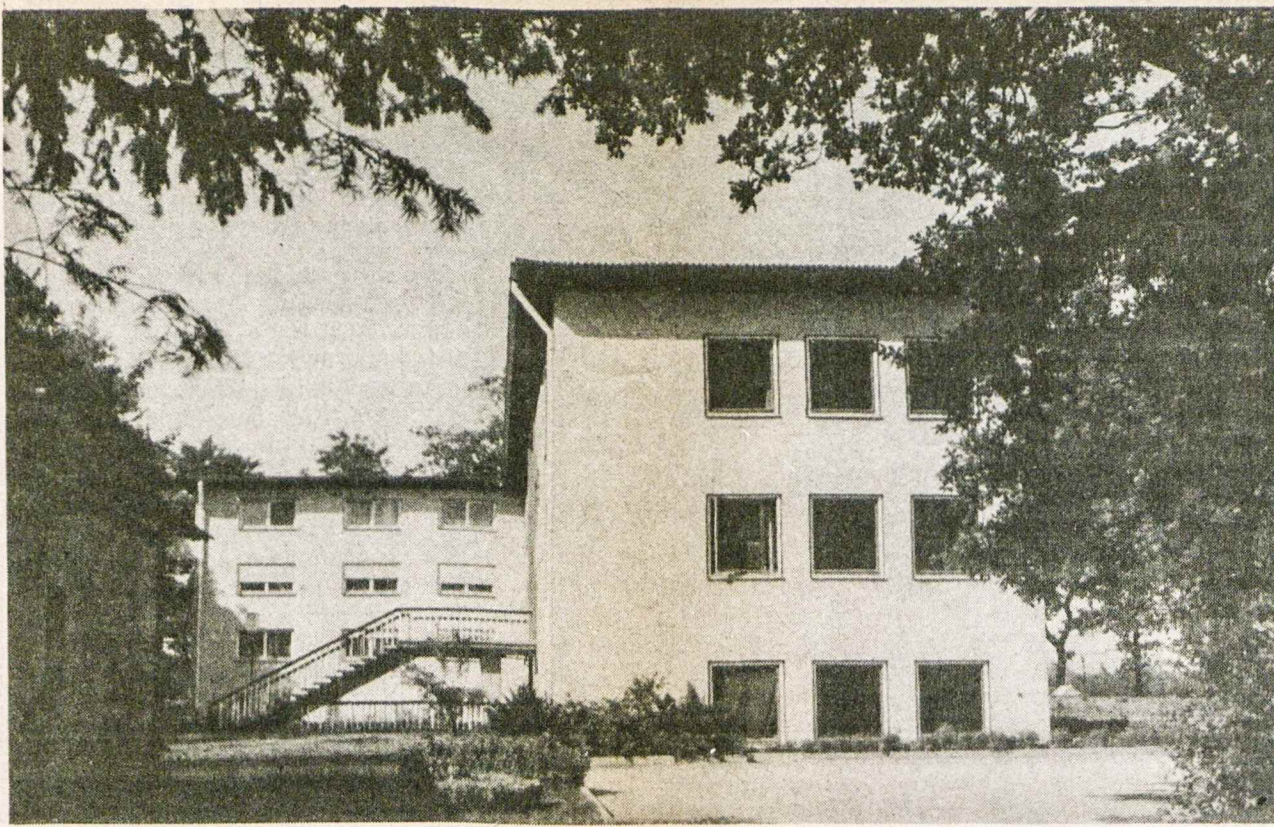
Jaunimas posėdžiauja PLB seimo proga Toronte. Iš kairės į dešinę: Kęstutis Ivinskis (Vokietija), Marytė Barzdžiūtė (Argentina), Lily Burbaitė (Argentina), Kęstutis V. Slotkus (Kolumbija) ir Algis Čepas (Kanada).

Nuotr. R. Lukoševičiūtės

Antrojoji politinė konferencija, kurią Čikagoje surengė PLJS, JAV LJS ir KLJS, dalyvavo Kanados lietuvių jaunimo atstovai: iš k. į d. — Joanna Kuraitė, Algis Juzukonis, Rasa Lukoševičiūtė, Ladas Giriūnas, Jūra Šeškutė, Paulius Kuras ir Danguolė Juozapavičiūtė.

Nuotr. L. Giriūno

Vasario 16 gimnazijos pagrindinis pastatas iš šono

Nuotr. V. Priščeponkos

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja — RASA LUKOSEVIČIŪTĖ

Jaunimo kongresui artėjant

Birželio pradžioje IV-jo PLJ Kongreso reikalais Europoje lankėsi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Gabija Juozapavičiūtė, norėdama susipažinti su ruošos darbais, padaryti galutinius sprendimus. Birželio 8 d. ji posėdžiavo Londono Lietuvių Namuose su rengėjų komitetu Britanijoje, kur ji sudaro daugiausia D. Britanijos Lietuvių Sąjungos centro valdybos atstovai — J. Alkis, A. Vilčinskis, R. Sova, B. Butrimas, Z. Juras, S. Nenortas.

Jaunimo kongresas bus pradėtas Britanijoje 1979 m. liepos 11-19 d.d. ir užbaigtas tik lietuvių kalba. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. G. Juozapavičiūtė ragina jaunuosius, silpniau kalbančius lietuviškai, mokyti lietuvių kalbos, nes tik jos dėka bus imanoma susikalbėti iš įvairių pasaulio šalių kongresan atvykusiam jaunimui.

pos gautos Koenigsteine. Techninė komisija taipgi planuoja ekskursijas.

Kultūrinė komisija surengs jaunųjų kūrėjų vakarą liepos 27 d. su „Grandinėlių“ koncertu, programon įtraukdama bent po vieną atstovą iš kiekvienos kongrese dalyvaujančios šalies. Studijinė komisija kongreso tikslui apibūdinti pasirinko šūkį: „Naujai pagrįsti ir įprasmininti jaunimo dalyvavimą išėjimo veikloje!“

Atstovų rinkimai

Posėdžiavo Romuvoje taipgi nutarta, kad atstovai į VI-ji Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą 1979 m. liepos 11-29 d.d. turi būti išrinkti iki š.m. spalio 1 d. Visas jaunimas, dalyvaujantis kongrese — ir atstovai, ir dalyviai, nuo 16 iki 35 metų amžiaus, turi užsiregistruoti pas savo krašto Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkus iki 1979 m. vasario 16 d. Registracijos mokestis — \$100. Likusią sumą — apie \$300 reikės sumokėti iki 1979 m. birželio 1 d. Kongreso lėšoms teikti yra atidaryta speciali sąskaita V. Vokietijoje. Norintieji paremti jaunimą savo aukas siunčia šiuo adresu: 4. Weltkongress der litauischen Jugend, Konto Nr. 8.9257.04 Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00, 6840 Lampertheim, W. Germany.

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Su duosnia tautiečių parama Toronte sėkmingai buvo surengtos Pasaulio Lietuvių Dienos, turėjusios sporto žaidynes ir dainų šventę. Dabar tos duosnios paramos yra reikalingas mūsų jaunimas, kongresu norintis įprasmininti savo dalyvavimą išėjimo veikloje. Vok

Talka Pietų Amerikai

PLJS valdybos pastangomis Rimas Petrauskas sutiko vykti Pietų Amerikon (Argentinon, Brazilijon, Urugvajun) talkinti pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošai. Tam darbui atlikti Rimas paskyrė savo atostogų laiką.

Torontietis Rimas Petrauskas dirba Sarnijoje, Ontario, kaip neuropsychologas vaikų klinikoje. Universitetą baigė Windsor, Ontario, kur taip pat pasiekė psichologijos magistro ir daktaro laipsnius. Rimui daktaro laipsnis buvo suteiktas šių metų gegužės mėnesį.

Rimas Petrauskas yra aktyvus ateitininkų organizacijos narys. Jis buvo studentų ateitininkų sąjungos leidžiamo laikraščio „Gaudeamus“ redaktoriumi, įvairių jaunimo stovyklų

vadovu, įskaitant ateitininkų žiemos kursus Dainavoje. Rimas išbūso Pietų Amerikoje beveik 5 savaites. Posėdžiaudamas su Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybomis, Lietuvių Bendruomenės valdybomis bei jaunimo būreliais Sao Paulo, Buenos Aires ir Montevideo miestuose, Rimas pateiks gana tikslią bei naujausią informaciją apie artėjančią jaunimo kongresą ir stengsis patirti Pietų Amerikos kraštų poreikius ryšiumi su kongresu (finansiniai reikalai, pasiūlymai kaip įgalinti aktyvesnį dalyvavimą kongrese ypač tų, kuriems sunkiau su lietuvių kalba . . .). Rimas išvyko į Pietų Ameriką tuoj po Pasaulio Lietuvių Dienų. Jo kelionės įspūdžius ir išgyvenimus stengsimės atspausdinti rudenį. R.

Susitiko baltiečių grupė

Pagaliau Montrealio lietuvių, latvių ir estų jaunimo grupės randa bendrą kalbą bei stengiasi užmegzti glaudžius ryšius. Šiais metais Baltiečių Federacijos pavedimu KLB Montrealio apylinkės valdybai teko surengti sibirinių trėmimų minėjimą. Jaunimas, kuris buvo nuvykęs į PLJS suorganizuotas demonstracijas Vašingtone, grįžo su naujom idėjom bei skirtingais ginklais kovoti už Lietuvos valstybines laisves ir teises. Norėdamas praktiškai įgyvendinti šiuos pasiryžimus, jaunimas jungėsi į Bendruomenės valdybos vykdomus minėjimo ruošos darbus. Iš tikrųjų, jaunosios jėgos surengė demonstracijas Montrealio miesto centre ir apsiėmė tvarkyti didžiąją minėjimo dalį. Mintrealio lietuvių jau-

nimas susitiko su estų bei latvių jaunimu ir kartu surengė demonstracijas. Per 15 ar daugiau metų Montrealyje pirmą kartą suėjo šių tautų jaunimo grupės ir jungėsi vienam svarbiam tikslui.

Sie ryšiai neatrodo vienkartiniai, nes visai neseniai, latviams švenčiant tradicinę Svento Jono šventę, lietuvių jaunimas buvo nuvykęs į jų stovyklavietę netoli La Colle, Quebec. Smačiau praleidę laiką, dalindamiesi panašiais kultūros motyvais, lietuvių jaunimas grįžo patenkintas ir, svarbiausia, ištikimes, kad tai yra pradžia skirtingos jaunimo veiklos srities — Baltijos tautų jaunimo socialinio, kultūrinio ir politinio bendradarbiavimo.

Montrealietė

Demonstracija ir jaunimas

Aš buvau labai nusivylus, kad taip mažai buvo jaunimo demonstracijos, reikalaujančioje laisvės Viktorui Petkui. Į tunto sueiga, kur mes tik pastovim, susirenka bent šimtas, o čia svarbesnis dalykas ir mažai kas atėjo. Kalbu apie skautus, o kur kiti? Karšta! Ha . . . Ha . . . I „Loki“ tai atvažiuoja, nors ir karšta!

Vyresnių irgi nebuvo labai daug. Mama sako, kad daug vyresnių negali prisiversti eiti į betkokią demonstraciją, nes nuo tų laikų, kai bolševikai juos per prievartą varė demonstruoti ir bruko į rankas plakatus, jie turi prieš demonstracijas „kompleksą“. Gal tai ir teisybė, bet

jaunimas neturi jokių kompleksų. Kodėl jis taip silpnai dalyvauja?

Nesuprantu, kodėl žmonės būtinai kiekvienam kalbėtoji ploja. Man atrodo, kad kiau kuriems reikėjo sakyti „boo“, arba nors neploti. Vienas vadino mus „Russian ethnics“, kitas kalbėjo visai ne apie tai, dėl ko mes susirinkom, bet apie tai, kaip gera gyventi Kanadoj. Mes tai žinom, bet atėjom priminti, kaip yra Rusijoje, ne Kanadoj.

Bet labiausiai man pikta ant jaunimo. Norėčiau pasakyti: „Get off your a . . . and do something once in a while“.

Gailė

Lietuvių jaunimas lanko latvių La Colle vietovėje, Kvebeke: iš kairės į dešinę — Gabija Bendžiūtė, Lilija Jonelytė, Kristina Mališkaitė, Audronė Jonelytė, Ina Lukoševičiūtė, Juozas Jonelis

Nuotr. R. Lukoševičiūtės

Atvažiavo dviračiais

I Pasaulio Lietuvių Dienas suvažiavo lietuviai iš visų pasaulio kampų. Vieni skrido, kiti važiavo automobiliais, treči — traukiniais, o kiau kurie — dviračiais.

Linas Piečaitis ir Linas Staškevičius iš Montrealio pasiūlė Lietuvių Jaunimo Sąjungos Montrealio skyriui projektą ke-

L. Staškevičius (stovi) ir L. Piečaitis

Nuotr. R. Lukoševičiūtės

liauti į Pasaulio Lietuvių Dienas dviračiais ir tuo būdu remti Montrealio jaunimo vykimą į IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą. Abu Linai susirado aukotojų, kurie pasižadėjo rėmti IV PLJK lėšomis už dviračių nuvažiuotą mylį.

Savo pasiryžimo, stiprios valios bei sportinės nuotaikos dėka jiedu pasiekė Torontą (350 mylių nuo Montrealio) per tris dienas ir surinko Lietuvių Jaunimo Sąjungos Montrealio skyriui \$300.

Linas Piečaitis ir Linas Staškevičius yra veiklūs Montrealio jaunuoliai, priklausantys skautų organizacijai, Montrealio „Gintaro“ ansamblio nariai, „Tauro“ sporto klubo krepšininkai. Linas Staškevičius dėsto Montrealio Lietuvių šeštadieninėje mokykloje. Be to, abu pasižymi savo mokslo srityse ir yra veiklūs bendroje Montrealio kanadiečių visuomenėje (Linas Staškevičius yra gavęs vieną mokslo stipendiją!).

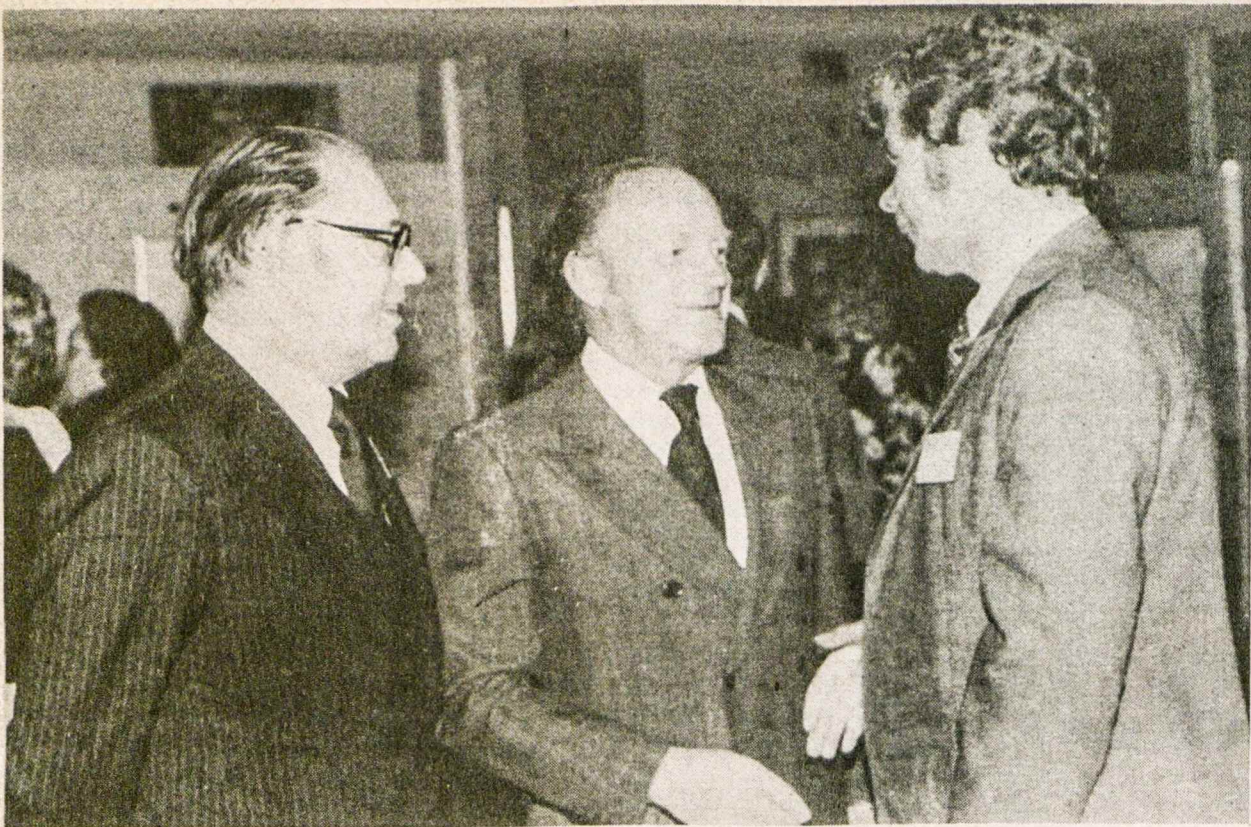
Reikia didžiulio šių jaunųjų ryžto. Jie įrodė jaunimo iniciatyvą bei gabumą išrasti naujus ir įdomius būdus finansuoti savo veiklą. Gal į IV PLJK abu Linai nutars perplaukti Atlantą!

R. L.

Čiurlonio ansamblio kanklininkės penktojoje S. Amerikos lietuvių dainų šventėje Toronte pertraukus metu

Nuotr. St. Dabkaus

Pasaulio Lietuvių Dienose susitikę lietuvių išeivijos veikėjai. Iš kairės: buvusios PLB valdybos narys J. SLAJUS, VLIKo pirm. dr. K. J. VALIUNAS, buvusios PLB valdybos vicepirmininkas jaunimo reikalams R. KASPARAS. Nuotr. S. Dabkaus

Pasaulio Lietuvių Dienoms Toronto atėjo į pagalbą lėšomis JAV lietuviai. PLB seimo metu buvo įteiktas \$27.000 čekis. Iš kairės: čekį įteikęs JAV LB lėšoms telkti komiteto pirm. A. VAKSELIS, čekį priėmęs organizacinio PLB komiteto pirm. J. R. SIMANAVICIUS, JAV LB krašto valdybos pirm. A. GECYS. Nuotr. S. Dabkaus

Lietuvis aukso malūne

Prieš trisdešimt metų Kanados aukso kasyklose

K. ŠETKUS

Iš tikrųjų tai joks malūnas, bet vos bepastovintis, drebas visais savo langais, durimis laužynas, verčias pro visas skyles ir plyšius debesis dulkių, kurios gula čia pat pasieniais, užvers-tula griaudžiu turbūt nuo paties Kristupo Kolumbo laikų.

I tokį tai malūną įeinu pastoviam kasyklos darbu. Viduje dar blogiau. Priminė kadaise Kaune matytą filmą „Daktaro Džekilio užkeiktų dvasių malūnas“. Trenksmas toks, kad nežinia kaip šis senas laužas atlaiko ir neišlekia į orą lentgaliais.

Krūpteliu, kai kažkieno tvirtos rankos užkemsia ausis vata, užtempia ant galvos tarytum apynasrį su koštuvais orui ir stiklais akims. Paskui veda su-lūžusiom grindim, siūbuojančiais laiptais vis kažkur augštin ir augštin. Pagaliau sustojame ant nuo trenksmo šokinėjančios platformos.

Vos matomas sienoje slenka geležinis lovis, vilkdamas purve pažliugusiu uolienų krūvas, kurios, prislinkusios prie krašto, verčias žemyn, atsimušdamos į geležines plokštes. Nuo to ir trenksmas. Po to jos krenta žemyn į šulinį, kurio storos dan-tuotos sienos, tarytum kokios mamutiškos žiaunos, kramto uolienas taip, kad kratosi mano platforma, pasiryžusi nupurtyti į šulinio vidurį.

Vistiek dirbu, kas nurodyta, bet neturiu jokio supratimo kas tai per darbas.

Staiga tyla. Trenksmas sustoja. Padidėja tik ausų spengi-mas. Bematant nusiūpu nuo galvos apynasrį. Matyti geriau. Skubiai krenta žemyn baltų, kaip sniegas, dulkių debesis, atskleisdamas apačioje mašine-rijos kupryną.

Prieš akis — vyras. Paduoda tvirtą ranką, nori žinoti, kaip man patinka Kanada. Nežinau ką atsakyti, bet ir nereikia. John Wilson pats atsako. „Brother“, sako jis, palyginus su šia vieta, tau ir Sibiras pasirodys pikniku“. Po to anglų „cockney“ tarme nušviečia šios aukso kasyklos stovį. Tai sena, iš-semta ir sugriuvusi kasykla.

Niekas čia nebetaisoma, tik šiek tiek lipdama, kad pigia DP darbo jėga dar šiek tiek ilgiau išsilaikytų. Jokios čia darbo bei sveikatos apsaugos. Niekas čia nėra girdėjęs apie gyvybės draudimą. Juodas karstas, iš-muštas baltu šilku, pora žvakių iš šalių — tai ir visa kompen-sacija.

„Blogiausia, — aiškina jis, — su mašinom. Jos genda ir lūžta kiekvienoje pamainoje“. Po savaitės visas šis laužynas pereis mano atsakomybėn. Dirbti reikės naktimis, o kam sulūžus, nebus galima taisyti, bet gulti kurį dulkių pusnis ir „dėti į akį“ iki ryto. Juk naktį nieko neprisilaikysi. Kas miega tai miega, kas dirba tai dirba kur toliau ir rūpinasi tik savo reikaliais. Nė vienas kitas kanadietis čia nekels kojos už jokių pinigų.

Trinkteli delnu per petį ir dingsta apačioje. Bematant sušvilpia smagraciai, vis smarkiau žiopčioja žiaunos, pradeda kristi į šulinį uolienos ir pasigirsta toks trenksmas, kad atrodo pats Lucipierius pasileido savo geležiniais ratais per akmeninius padangius debesis.

* * *

Tiesa, po savaitės dirbu vienas. Ir naktimis. Rūpi tik vienas dalykas — kaip nors išsilaikyti, bent kol žmona su įpėdiniu atvyks iš Vokietijos. Turiau ir išsilaikymo plana. Pasilium plaktuką, vinių, lentų; at-einu malūnan valanda anksčiau ir pradedu viską kalti, tvirtinti, valyti ir šluoti. Po kelių naktų einu prie mašinų. Iškabinu tepalo bei dulkių košę, priveržiu varžtus, nušluoju motorus, ypač laidus bei rankenas. Palengva išitaisau vandens švirkštus, ir iš karto sumažėja dulks tiek, kad galiu dirbti be aynasrio. Pajunta kanadiečiai, ir vienas kitas užklysta. „What you think you are doing?“ — šaukia jie.

Sulūžus mašinai - grūstuvui, mėginu pasitaisyti, nes šaltis toks, kad neįmanoma sėdėti ir laukti ryto, nors ir kažkaip susivyniojus. Yra įrankiai, kranas; reikia tik atsargumo. Ilgai-niui darbas šiame aukso uolienų malūne pasidaro visai pakenciamas ir net naudingas, nes išgyju žinių, kuriom galė-siu kada nors pasinaudoti. Svarbiausia tai, kad reta pamaina nesumalta būna norma. Kana-diečiai keikiasi, bet kasykla pa-tenkinta. Padidina atlyginimą — pusę cento į valandą.

* * *

Netrukus — pirmoji „dipukų“ auka: požemiuose smėlis užpila jauną latvį. Tai buvo pui-kus vyrukas, geras sportininkas. Dabar jis guli juodame karste, išmuštame baltu šilku. Jo garbanoti, šviesūs plaukai tvиска ant pagalvėlio, kaip auk-sas. Keli latviai, keli lietuviai

— tai ir visa procesija. Netrukus ateina eilė ir vietiniam prancūzui. Nusiskubino patikrinti, kodėl nesprogsta dinamito užtaisais, ir nebegrižo. Kiti kalbėjo, kad ir jo kūno dalių nebesurado.

Mudu su ukrainiečiu Bohdanu esame gimę po laimingesne žvaigžde. Bohdanas — senas kanadietis, patyręs kasyklininkas, žino, kaip įlikti ir uolienų aruoda. Reikia susikasti susi-plakusias žemes į vidurį, kurio apačioje juda diržas sankasoms išvežti.

Arucdas, žiūrint nuo dugno, tai milžiniška plieninė statinė, kurios viršuje yra keltuvai, ke-lias uolienas, atgabentas iš po-žemių. Dabar — pamainų pro-tarpis, tad kranas nedirba. Kai tik pradeda kasti, sužvanga keltuvai, sukasi ant ašies ir ruošiasi išversti krovinį. Meta-mės kaip pamišę į pakraščius, nors žinome, kad tai nieko ne-padės. Užteli uolienos, atstiren-kia į aruodo dugną, bet mudu sveiki ir gyvi. Tik šiaip visad karingas Bohdanas atrodė bal-tas kaip popierius. Bet neilgam. Pajutęs, kad visos uolienos nu-krito, atidaro burną ir bara kel-tuvo valdytoją, kuris turėjo lie-kanas ištuštinti, nė nemanyda-mas, kad apačioje yra koks gyvas daiktas.

Nors viskas pasibaigė gerai, tačiau praktiškai patyrėm abu, kaip kartais tikra mirtis pra-stypčioja pro žmogaus šalį.

* * *

Išmokstu taip malti, kad kar-tais per kelias valandas aruo-das ištuštėja. Tada gali daryti, ką tik nori. Man patinka išeiti į lauką pasižiūrėti žvaigždžių. Neretai šiaurės pusėje nuo dan-gaus iki žemės mirga šviesų gl-jos. Juda, supasi, linguoja. Kas žino, tas šviesas vadina „auro-ra borealis“ — šiaurės pašveis-te. „Borealis“ ar ne, bet jos pa-slaptingos, kaip neįspėjamos mintys.

Pietų pusėje dažnai juodas dangus, pilnas didelių, šviesių žvaigždžių. Ir taip arti, kad, ro-dos, galėtum pasiekti ranka. O apačioje, neižiūrimoje tamsoje, nuolat čirškia griežlės. Tik vir-šuje žvaigždės tyliai mirga. Mi-lijonai jų. Tarytum kokias švie-sų autostrada lekia vis į rytus, į šalį, kur nėra aukso, kur nak-ties ramybėje ilsisi ir žmonės, ir paukščiai, ir girios bei laukai.

Tais laikais gimtosios žemės ilgesys kiekvienam lietuviui bu-vo pats sunkiausias dalykas.

Kaip pasirengta demonstracijai

Torontiečių iniciatorių pastabos ir pageidavimai ateičiai

Stebint gausią informaciją apie sovietų žydų disidentų Sčaranskio bei Ginzburgo nuteisi-mą bei tikrai šalutines žinias apie tuo pat metu teisą Viktorą Petkų, nebuvo girdėti apie L. Bendruomenės žygius tuo reikalu.

Tai apgailestaujant privačio-je grupėje pripuolamai penk-tadienio vakare, imtasi inicia-tyvos atkreipti didesniam vi-suomenės dėmesiui ir į mūsų šį Petkų.

Tą pat vakarą buvo gautas pritarimas iš KLB krašto val-dybos pirmininko. Iš JAV LB k. v. pirmininko paprašytos in-formacijos skubiai atėjo. Vė-liau ir Toronto apylinkės pirmi-ninkas atėjo į talką.

Kadangi reikalas buvo skubus (ir taip jau buvo pavėluota), nusistatytą demonstruoti To-ronto rotušės aikštėje liepos 20, ketvirtadienį, 8 v.v. Taip pranešta ir šventovėse sekma-dienį. Tačiau, pirmadienį paaiš-kėjo, kad vieta minėtą valandą jau užimta. Demonstraciją rei-kėjo atkelti į 7 v.v., nes ma-nyta, kad demonstracijos atidė-jimas kitai savaitei būtų nenau-dingas. Tikėtasi, kad apie lai-ko pakeitimą spės pranešti „Tė-viškės Žiburiai“ ir telefoninė in-formacija.

Pirmadienį buvo sušauktas organizacijų vadovų pasitari-mas, kuriame pasidalinta parei-gomis, nes keisti jau buvo per-vėlu. Čia stipriai užsiangažavo Lietuvių Namų Vyrų Būrelio ir šaulių atstovai.

Reagavimui į Petkaus nuteisi-mą laiko buvo mažai, nes buvo žinoma, kad susidomėjimas di-sidentais ilgai netruks. De-monstracijai norėta sukviesti svarių kalbėtojų. Pagrindiniu kalbėtoju sutiko būti senas mū-sų bičiulis Ontario piliiečių tie-sių gynėjas Arthur Maloney, ką tik sugrįžęs iš Sov. Sąjungos, kur tyrinėjo žmogaus teisių pa-žeidimus. Mėginta gauti visų trijų Ontario partijų vadus, ta-čiau vasaros atostogų metu pa-sirodė neįmanoma. Visdėlto partijos, įvertindamos mūsų reikalą, atsiuntė svarių atsto-vus: konservatoriai — ministe-rį Allan Grossman, liberalai —

Margaret Campbell, naujieji de-mokratai — Jan Duskzta. To-ronto katalikų arkivyskupija pasiūlė savo kanclerį.

Toronto apylinkės pirmini-ko rūpesčiu, Toronto miesto ta-ryba priėmė rengėjų pateiktą deklaraciją, kurioje jungiamasi su lietuvių protestu ir reikalau-jama, kad Sov. Sąjunga išlais-vintu Viktorą Petkų ir kitus di-sidentus. Pirmininkas taip pat turėjo pasikalbėjimą per CKOC radijo stotį. Pasikalbėjimas ir pranešimas apie demonstraciją buvo perduotas ketvirtadienį apie pietus ir pakartotas vė-liau.

Demonstracijos rengėjai ap-lankė dienraščių redakcijas ir televizijos stotis, įteikdami me-džiagą apie Petkų. Dienraštis „The Toronto Sun“ jau trečia-dienį išspausdino skiltį apie Petkų bei įvykstančias de-monstracijas, o ketvirtadienį tam paskyrė vedamąjį, kvie-čiantį visus skaitytojus de-monstracijoje dalyvauti.

Trečiadienio vakare Prisikė-limo salėje būrys jaunimo ir vyresniųjų nupiešė apie 50 pla-katų, kiekvieną pagal savo min-tį ir paruošė per 250 juodų pro-testo vėliavų.

Sios demonstracijos ruoša vaizdžiai parodė, jog nesame iš anksto pasiruošę laiku ir rei-kiamai reaguoti į mums rūpi-mus įvykius Lietuvoje. Viską reikėjo pradėti iš naujo, kaip prieš keletą metų sujudant už Simą Kudirką. Ir vėl reikėjo spontaniškos, privačios inicia-tyvos. Džiugu, kad tuojau, be svyravimo, pradininkams uoliai talkino Bendruomenės vadovai, iš kurių paminėtini KLB kraš-to valdybos pirmininkas, jos visuomeninių reikalų pirminin-kė ir Toronto apylinkės pirmi-ninkas. Reikalą suprato ir darbščiai dirbo Lietuvių Namų vyrai ir šauliai.

Tokio pobūdžio demonstraci-jos prašosi veiksmingesnės va-dovybės, kuri imtųsi reaguoti skubiai ir organizuotai. Kaip čia pasirodė, žmonių ir suma-numo yra, bet privačia inicia-tyva nevisuomet galima pa-sikliauti. B.

Sužlugdytas pokylis?

AL. GIMANTAS

Liepos 2, dainų šventės die-ną, Toronte, įskaitant pamal-das Anapilyje, teko viešėti nuo-stabiai trumpas 8 valandas, per kurias tik labai paviršutiniškai pavyko pajusti ar suprasti tik-rąjį Pasaulio Lietuvių Dienų pulsą. Buvo malonu svetį ame-rikietį vežti lietuvių dainų šven-tin, tačiau jo tarnybinių išpa-reigojimai vertė tuoj pat pa-grižti. Taigi, reikėjo taikytis prie pageidavimo ir viešnagę trumpinti iki minimumo.

Sio rašinio tikslas — kalbėti ne apie plačiai kitų aprašytą dainų šventę, bet sustoti ties vienu mus visur ir visada per-sekiojančiu skauduliu — beri-bėmis ir besaikėmis kalbomis, prakalbomis, pareiškimais, tie-siog žudančiais beveik kiekvie-ną lietuvišką iškilmingą susi-telkima.

Gal daugiausia kritikos iš pa-sipiktinusių tautiečių (jaunimo ir net vyresniųjų, kurie papras-tai kalbėjimo bacilai yra gana atsparūs) teko girdėti apie įvy-kius sekmadienio vakaro ban-kete. Besaikės kalbos tęsėsi ne minutėmis, o valandomis. Jos ne tik vargino jau ir šiaip nu-vargusius dalyvius, bet ir tuš-tino šalutines patalpas, kuriose buvo susodinti pagrindinė sa-lėn netilpusieji svečiai.

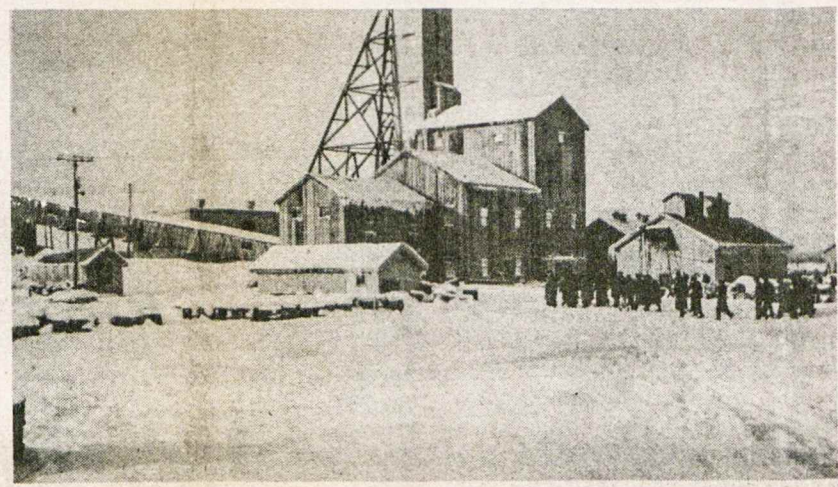
Siame laikraštyje ir kitur, re-miantis savo įsitikinimais bei kitų paskatinimais, jau nekar-tą teko verkšlenti, graudinti, raginti, prašyti, kad pagaliau būtų susiprasta ir atsakyta iš-

pustų kalbų infliacijos, pasiten-kinant vienu ar dviem kalbėto-jais. Viskas veltui. Ateina nau-jos progos, naujos iškilmės, ir vėl tautiečių kantrybė bandoma žodinėmis salvėmis, kalbėto-jams nežinant kada ir kur su-stoti. Dažniausiai visos tos kal-bų ir mintys tėra pirmiau kal-bėjusių minčių pakartojimas, gal praplatėjimas, labai retai ka-nors naujo ir pozityvaus teduo-dancio.

Lietuviškoji dorybė — kant-rumas turi savo ribas. Ateityje galima susilaukti tokių nemalo-nių reiškinių, kaip pvz. aiškus kalbėtojų ignoravimas, nušvil-pimas, ar, gink Dieve, dar aš-tesnių . . . Kantrybės ribą per-žengus, sunku kaikam valdyti jausmus, o prie to, jei tikėti girdėtų tautiečių nuotaikomis, labai sparčiai artėjame.

Pasak vieno mūsų laikrašti-ninko, buvusio baiginiame PLD pokilyje, kalbos sužlugdė iškilmingąjį banketą. Jo nuo-mone, visa iškilmė buvo nuže-minta iki eilinio pažmonio, lei-dus kalbėti beveik kiekvienam, neribojant laiko 3 ar 5 minutė-mis. Kiti pokylio dalyviai taip-gi sako, kad kaikurie to vakaro kalbėtojai buvę ne tik neįdo-mūs, nereikalingi, bet ir tiesiog nieko bendro neturėję su šven-tės tikslais.

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SURIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Viena iš Kanados aukso kasyklų Pickle Crow Ontario šiaurėje, kur prieš 30 metų dirbo daug lietuvių

V. KAZOKAS, Australijos lietuvių savaitraščio „Mūsų Pastogė“ redaktorius, PLB seime Toronte. Nuotr. S. Dabkaus

LIETUVIAI PASAULYJE

(Atkelta iš 4-to psl.)

„Grandinėles“ koncertai numatyti Adelaidėje ir Melburne.

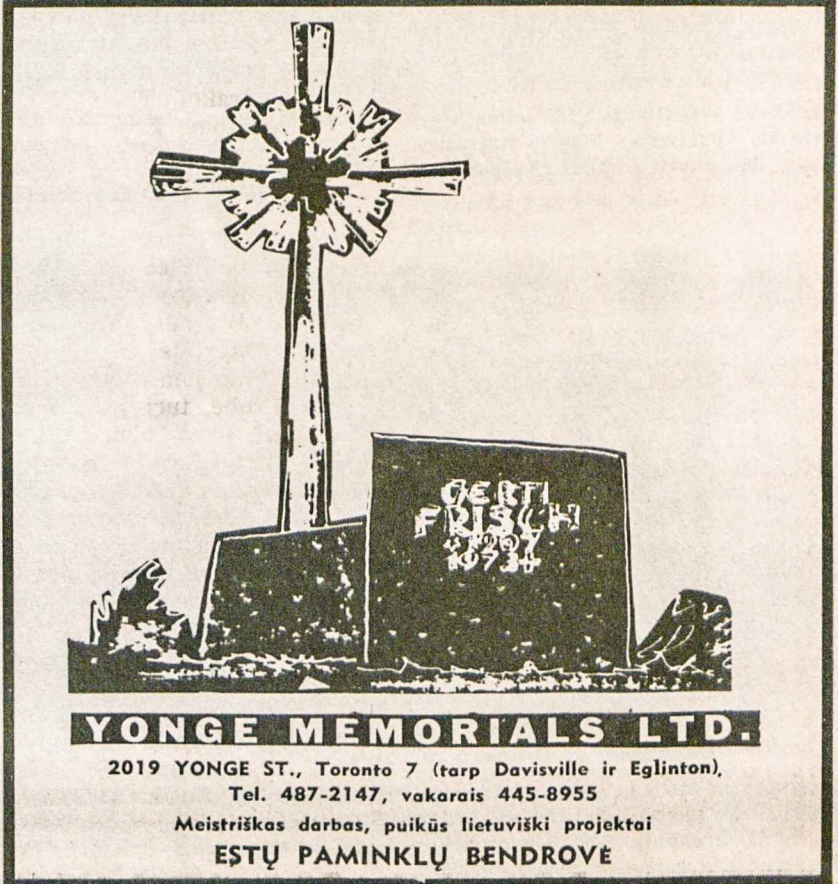
Britanija

AID TO THE CHURCH IN NEED (ACN) CENTRAS, remiantis komu-nistų persekiojamą Katalikų Bendrįją Rytų ir Vidurio Europoje, trečius metus iš eilės suorganizavo specia-lias pamaldas Aylesdorfe, pietinėje Britanijos dalyje, su vietiniais kar-melitais. Birželio 25 d. lauko estrado-jose buvo koncelebruojamos Mišios, dalyvaujant visų tautybių kunigams, einamas Kryžiaus kelias, kalbamas Rožinis. Lietuvių kryžių nešė iš Že-maitijos kilęs Knabikas. Kiekvienos tautybės atstovai sugiedojo po vieną savo giesmę. Lietuviai giedojo „Svei-ka Marija“. Už kėnciančią Katalikų Bendriją meldėsi ir grupė negrų, kilu-sių iš Karibų jūros salų, su savo kunigu anglu. ACN centro vadovo Ph. Vickerso pranešimu, 1977 m. ši organizacija kėnciančią Katalikų Bendriją yra parėmusi 4 milijonais svarų. Nemažos paramos yra susila-uks ir Lietuva. ACN centro vado-vas Ph. Vickers ir sekr. seselė C. Shakespaire laukia naujų „LK Baž-nyčios Kronikos“ vertimų į anglų kalbą.

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJOS direk-torius V. Natkevičius, kuratorijos valdybos pirm. kun. A. Bernatonis ir kontrolės komisijos pirm. dr. J. Norkaitis birželio 19 d. lankėsi Ba-den-Wuertembergo vidaus reikalų ministerijoje Stuttgarte. Ši ministe-rija finansine paramą gimnazijai tei-kia jau nuo 1960 m. Gimnazijos va-dovų delegacija susitiko su naujoju ministerijos igaliotiniu pabe-gių reikalams dr. Haunu ir aptarė finansines problemas, būtinus re-montus. Gautas oficialus užtikrini-mas, kad Vasario 16 gimnazijai ir toliau bus teikiama valdinė parama, įvedant aiškesnį bei pastovesnį fi-nansavimo būdą. Yra vilties, kad bus gauta lėšų atnaujinti balkonui pilies, kurioje yra įsikūręs berniukų bend-rabutis.

KESTUTIS IVINSKIS, Paulinos ir a.a. dr. Zenono Ivinskio sūnus, la-bai geras pažymiais baigė L. Beet-hoveno gimnaziją Bonnoje. Iteikiant brandos atestatą, buvo perskaity-tas keturių geriausių abiturientų sra-sas, kuriame buvo ir jo pavardė. K. Ivinskis dalyvavo PLB seime kaip IV jaunimo kongreso ruošos komi-teto ir VLB atstovas. Vasaros atosto-gas praleis lietuvių jaunimo stovyk-lose Kanadoje ir JAV. Praėjusį pa-vasarį K. Ivinskis lamiėjo II pre-miją Reinholdo Schneiderio institu-cijos straipsnių konkurse už savo rašinį „Friede — Utopie und Wirk-lichkeit in christlicher Verantwor-tung“ („Taika — utopija ir tikro-vė krikščioniškame atsakingume“). Rudenį žada studijuoti matematiką, o vėliau — ir filosofiją.

Jieškom raktą į abstraktą...

Išspūdžiai iš Pasaulio Lietuvių Dienų parodos Toronte

A. KALNIUS

Joje dalyvavo 23 dailininkai su 36 kūrinių. Dvylika paveikslų paskolinta iš buvusių pirkėjų. Apie 14 dailininkų as laikičia abstraktistais ar pusiau abstraktistais, o likusius realistais. Jų gyvenvietės: Torontas — 10, Montrealis — 3, Kingstonas — 2, Sarnija — 1, Kajuja — 1, Delhi — 1, Oakvilė — 1, Parry Sound — 1, St. Catharines — 1. Vieno dailininko vietovės nesusekiau. Dar 5 Toronto dailininkai su savo darbais parodoje nedalyvavo: J. Bakis, E. Docienė, A. Docius (miręs), V. Pazukaitė ir H. Zmuidzinienė. Kadangi šie dailininkai savo kūryboje yra stiprūs, tai jų dalyvavimas parodai būtų suteikęs daugiau orumo ir įvairumo, ypač realistiniame sektoriuje. Nors sunku nurodyti jų nedalyvavimo motyvus, bet, galimas daiktas, juos galėjo neigiamai paveikti ir tai, kad parodos rengėjai negarantavo paveikslų apsaugos, reikalavo 30% pajamų už pardotus paveikslus ir įsileido į parodą tik paskutinių 10 metų darbus.

Idomu, kad parodos leidinyje vertintojų komisijoje nurodytas tik vienas asmuo — Walter Sunahara, kurio buvimas „mus užtikrina objektyviu šiai parodai darbų įšrinkimu“. Turbūt, jisai ir paskyrė 3 dailininkams premijas ir 2 garbės pažymėjimus. Ypač už vieną darbą premijos skyrimas yra labai abejotinas.

Aplamai, ši paroda dailininkų skaičiumi ir jų meniniu pajėgumu neišreiškė viso pasaulio lietuvių dailininkų apimtį ir jų meninių vertybių. Tai buvo veikiausiai pobūdžio renginys, kuris nebūtinai turėjo patenkinti visų kraštų lietuvių bendruomenės atstovus ir gana augstus valdžios ir mūsų veiksmų pareigūnų. Manding, tokia paroda turėjo būti organizuojama žymiai platesniu mastu; jon turėjo patekti ir kitų kraštų lietuvių dailininkų kūrinių, kurie galėjo būti atgabendami pačių igaliotų atstovų ar svečių. Tik tuomet ji būtų tapusi reprezentacine paroda.

* * *

Kadangi didesnė parodos dalyvių pusė pateikė abstraktinius darbus, tai bent eilinio parodos lankytojo akimis tenka dirbtelti, kiek šis menas galėjo žavėti kitus jo kolegas lankytojus. Pirmiausia reikia pasakyti, kad parodų lankytojų dauguma yra realistai. O realistių žiūrovui abstraktus menas tik reikais atvejais yra prie širdies. Jis abstraktams yra neimlus, ir tai daugiausia dėl to, kad šiuose kūriniuose trūksta aiškios ir prasmingos idėjos bei grožio. Tiesia, yra gražių abstraktų savo sodrių ir turtingų spalvų deriniu, bet juose negalima suvokti gyvosios dvasios veiksmės. Tokių, žinoma, buvo ir šioje parodoje. Bet buvo ir tokių, kurie savo pelenine spalva veltui guodė žiūrovų širdis.

Meno teoretikai sako (žinoma, nevisi), jog abstraktiniame mene, kaip ir realistiniame, esama idėjos ir minties. Bet aiškinimas yra toks pats abstraktus, kaip ir abstraktus yra meno kūriny. Štai ką sako F. Jucevičius savo knygoje „Menas spalvų ir formų žaisme“. . . abstraktinio meno galutinis tikslas yra galutinė tikrovė, būties pačios gėlmės. O kur būtis, ten gyvybė ir šiluma. Abstraktinis menas yra galutinėje analizėje minties kūriny, o mintis yra augščiausias buvimo laipsnis. Ne tiek spalva ir forma, kiek už spalvos ir formos esanti mintis sudaro abstraktinio meno esmę. . . Skirtumas tarp abstrakčios tapybos ir metafizikos glūdi ne pačioje dalykų esmėje, o labiau simboliuose, kuriais viena ir kita išsireiškia. . . Kai mes matome tik spalvas ir formas, tai iš tikrųjų mes dar nematome pilnai paveiklo. Norėdami matyti jį pilnai, mes turime dar išvysti „anapus“ linijų ir spalvų esantį pasaulį“.

Panašia abstraktine mintimi prabilo ir kun. L. Andriekus, OFM, poetas, a. a. dail. T. Valius šermentyse: „... Kanadoje dail. T. Valius suranda spalvą ir nueina net iki abstrakcijos. Tai lyg ir pakelia jį nuo žemiškos buities į kosminę sferą ir dar labiau priartina prie amžinojo Kūrėjo. Kosmoso didybėje gi išnyksta mūsų daiktų formos ir atsiskleidžia dieviška abstrakcija“.

O ką apie savo abstraktus sako a. a. pats dail. T. Valius:

„... Aš dirbu tai, ką jaučiu. Veikia aplinkui esą dalykai, bet neveikia ta forma, kurią jie turi. . . Kiekvienam daiktui aš randu savo apipavidalinimą, formą. . . Paskutiniuose darbuose man daug ką reikia išnaikinti, kadangi tas žmogus, kuris ten stovi, yra per aiškus, ir man reikia jį greitai varyti, nes jo aš jau bijau. Jis neša tai, kas yra gamtoje. Aš noriu turėti žmogų, kuris būtų mano. . . Vadina si einu į abstraktą — neparodyti daikto, nors tą daiktą puikiai žinau. . .“ (Aidai, 1977, nr. 7.)

Dar reikia pridurti ir tai, kad dailininkai realistai nesutaria su dailininkais abstraktistais. Kai pastarieji, sakysim, apkaltina koki nors realistą, piešiantį tik gubas, tai anasai atkerta sakdamas, kad abstraktistai gamina abstraktus, nes nemoka daiktų piešti, o ypač žmogaus. Šį mano seniai kažkuriame laikraštyje skaitytą kivirčą lyg ir patvirtintų dail. Arvydas Alginas, dėstas tapybą ir piešimą Amerikos „Academy of Art.“ Stai kas rašoma apie jį ir ką jis pats sako: „... jis mėgstas realistinį meną ir abstraktų meną tiek, kiek jis tarnauja tradiciniam menui“. „Grynai abstraktus menas ir yra tik menas sau. Jei kas mano, kad jis yra tik išrinktiesiems, tegu taip ir galvoja. Mano įsitikinimu menas turi būti suprantamas, o nepaliktas vien tik įsivaizdavimui. . . Aš ir savo mokiniams sakau. . . jei nemoki piešti, nevaldai piešinio, tai ką tu gali sukurti iš galvos, jei negėbi nupiešti matomo daikto. Nepastatysi rūmo, jei negali sukalti šuns būdos. . .“ (Draugas, 1977. XII. 8).

Manau, kad šitų pavyzdžių neužteks suprasti šioje parodoje esančių paveikslų abstraktus meno paslapčių. Jeigu abstraktiame paveiksle reikia jieškoti dailininko minties taip, kaip kryžiažodyje mįslingų žodžių, tada ir kryžiažodį reikėtų laikyti savotišku abstrakčių menu. Nes juk ir tenai tarp įvairių kryžių glūdi paslaptis, kurią reikia surasti. Daug kas jos ir tenai nesuranda, bet vis dėlto užsispyrus problema yra išsprendžiama. Išsprendžiamas yra ir abstrakcijos sąvokos, kalbos ir raštai, pasiskaičius enciklopediją ar atitinkamą žodyną.

Aš tikiu kun. F. Jucevičiumi, kad abstraktiame paveiksle yra, arba bent gali būti, dailininko išreiškta kokia nors mintis, bet tai mintį žino tik pats dailininkas, nes bendrų minčių reikšti simbolių ir vaizdų, kurie būtų žinomi ir žiūrovui, abstraktiame mene nėra. Jie visi yra individualūs ir gali būti skaitomi nebent telapatijos būdu.

Lygiai ir kun. L. Andriekaus, OFM, abstraktus meno dailininko pakėlimas nuo žemiškos buities į kosminę sferą, kurioje „išnyksta mūsų daiktų formos ir atsiskleidžia dieviška abstrakcija“, neatskleidžia abstraktus meno paslapties. Visų pirma dėl to, kad Dievas jokių abstrakcijų, kokias mes turime galvoje, nekuria. O kosmoso didybėje vyksta chaosas nėra jokia abstrakcija. Tai greičiausia yra dieviškos kūrybos pradžia, kuri po daugelio bilijonų metų gal taps neapsakomo grožio realybe: gal sužibės didžiulė saulė, daug šviesesnė ir kaitresnė už mūsų, gal susiformuos nauja žemė, apėsta neręgtų formų ir spalvų gėlėmis bei žolynais, apaugusi giriomis ir krūmais, apgyvendinta gyvuliais ir paukščiais, kur pagaliau bus atsiųstas karaliumi naujas žmogus. Dieviškos „abstrakcijos“ vaisius mes ir čia matome kaip ant savo delno; mes ginčijamės tik dėl dailininkų abstrakcijos.

Bene aiškiausiai apie abstraktinę savo kūrybą bus pasisakęs a. a. T. Valius. Pasak jo, dailininkas yra gamtos ir daiktų perkeitėjas. Jis gali gerėtis ir džiaugtis pasaulyje esančiais daiktais, bet kai jam reikia juos perkelti į drobę, turi juos perkeisti pagal savo užmanymą. Žiūrovui, žinoma, ir tai sudaro problemą, nes jis dažniausiai jokios daiktų deformacijos nepažįsta. Bet šiaip ar taip sakysim, deformuotas žmogus vis tiek turės būti šiuo tuo panašus į žmogų, o tokiais atvejais jau yra už ko užsikabinti, bejeiskant kūrinio minties. Betgi ten, kur yra tikrai linijos ir beformiai plėmai, tai geriau tokį paveikslą palikti ramybėje, nes dailininkas norėjo kalbėtis ne su žiūrovu, o pats su savimi.

* * *

Žiūrovai šioje parodoje daugiausia sukinėjosi apie realistinius paveikslus. Tik keletas stoviniavo prie abstraktinių ir jieškojo užkastų lobų. Kaikurie, pamatę mane su pieštuku ir knygele, turbūt pamanė, kad esu koks nors išminties bokštas ir klausė patarimo. Aš, suprasdamas savo „viršenybę“, atsakydavau, kad šis geras, anas neblogas, ir nė vieno nenurodžiau blogo. Betgi dabar man atrodo, kad ir realistinių kūrinių būta gana varganų. Kaikuriems mūsų dailininkams, manau, būtų galima prikišti stoką polėkio tematikoje ir neužgriebimą esminių piešiamo objekto bruožų. Dėlto jų darbai yra nuobodoki ir nepajėgūs atkreipti žiūrovo dėmesio. Gal būtų geriau pasinerti į gilesnius vandenius ir ten sužvejoti perlą nei braidžiojant pakrašty surasti vėžliuko šarvą.

Dar būtinai reikia pastebėti, kad dauguma mūsų dailininkų vengia piešti žmogų. Žmogus, tiesa, kaip aš suprantu, yra pats sunkiausias kūrybos objektas, reikalaujantis daug psichologinio ir anatominio pasirėngimo, bet, norint būti dailininku, man atrodo, tai yra būtina. Tiesia, parodoje buvo keletas paveikslų su žmonėmis, bet vienas jų tai buvo tik tamsus šešėlis, kitas — neva žmogus, be gyvybės, be judesio, be charakterio, sustingęs. . . Geresnis buvo mažas paveikslukas su seneliu ir vaiku.

Buvo patrauklūs peizažai, apie kuriuos lankytojai daugiausia ir sukinėjosi, atrodo, lyg ir norėdami tokia iškilminga Lietuvių Dienų proga kaipą įsigyti.

Pora medžio skulptūrų savo pichologine išraiška buvo geros. Tik gaila, kad jų apipavidalinimas buvo grubokas ir kūno dalys atrodo neproporcingos. Betgi deginto molio rūpintojėlis buvo veikiausiai panašus ir pavargęs ir šiek tiek sudribusis žmogų, kaip į rūpesčiuose paskendusį Kristų. Medžio skulptūra buvo įdomi ir darbas atliktas sąžiningai.

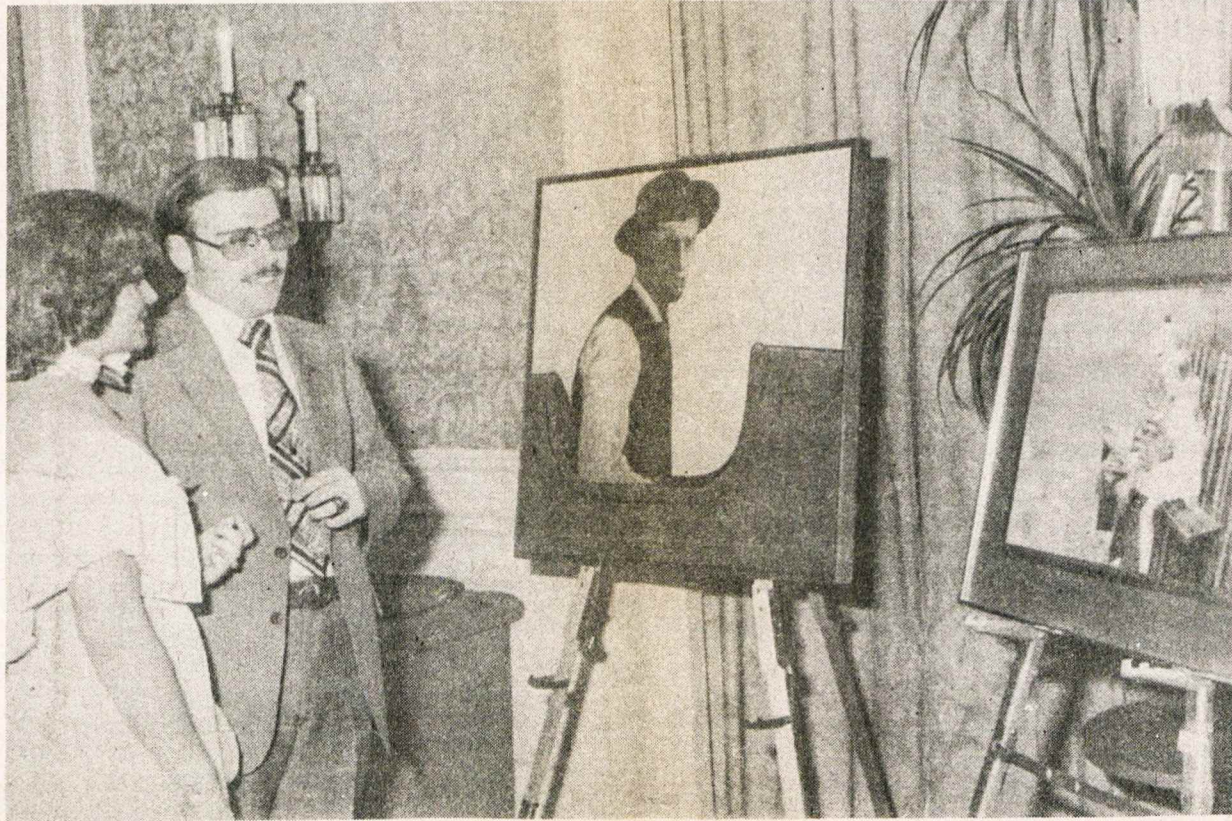
* * *

Norėdamas laisviau ir trumpiau išsireikšti, aš dailininkų pavardžių šiame apraše neminėju ir atskirai jų, kaip tokių, darbų neinterpretavau. Tai padaryti geriau tikty kokiam lietuviškam „Boudelaire“ ar kam nors iš dailininkų. Man daugiau rūpėjo eilinio žiūrovo vargai, atsidūrusio tarp kūrinių gausos, kuris taip sunkiai yra suvokiama.

Betgi būtų nuodėmė nepasakyti, kad mūsų kūrėjai, dažnai gyvendami nepavydėtinos sąlygose, sukuria nemažą darbų. Jeigu jų kaikurie darbai ir yra mažiau vertingi, tai mes, žiūrovai, juos vistiek priimame pagarbiai kaip sunkaus darbo vaisių.

* * *

Red. pastaba. Čia aprašomoji paroda ribojasi tik Kanadoje gyvenančiais lietuviams dailininkais. Žymi dalis jų nedalyvavo. Parodos kataloge buvo sužymėtos šių dalyvavusių dailininkų pavardės: R. Astrauskas, R. Bukauskas, V. Bričkus, Ir. Mickūnienė, L. Nakrošienė, J. Račkus, V. Remeika, J. Stonkus, D. Stončiūtė - Kuolienė, O. Tamošauskas, A. Tamošaitis, A. Tamošaitienė, T. Valius, S. Valiūnaitė, A. Vekterytė, R. Žiūraitienė, A. Zubienė, J. Dagsys, Pr. Baltuonis, V. Balsienė, E. Zebrauskienė-Weir.

Kanados lietuvių dailės parodoje, kuri buvo surengta Toronto „Royal York“ viešbutyje Pasaulio Lietuvių Dienų proga 1978 m. birželio 30 — liepos 4 dienomis

Nuotr. S. Dabkaus

Muzikas ALOYZAS JURGUTIS diriguoja Š. Amerikos lietuvių dainų šventėje Toronte 1978. VIII. 2

Nuotr. S. Dabkaus

Linkuvos monografija

PRANYS ALSĖNAS

Kaikuriuos skaitytojus pasiekė ką tik iš spaudos išėjęs dr. Alf. Šešplaukio redaguotas leidinys „Linkuva — Šiaurės Lietuvos švietimo židiny“. Išleido Linkuvos Monografijai Leisti Komitetas Čikagoje 1978 m. Knyga dedikuota Linkuvos gimnazijos 60 metų sukakčiai paminėti. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Čikagoje. Išleista 500 egz. Knyga labai dailiai offsetu atspausyta, kietais viršeliais, 333 psl. Įdėta 151 nuotrauka ir 7 žemėlapiai.

Leidinyje istoriniu bei geografiniu požiūriu aprašoma ne tik Linkuva, bet ir 15 Linkuvos kaimynų — miestelių ir kitokių gyvenviečių. Taip pat pridėta angliška knygos santrauka.

Pratarmės žodyje red. dr. A. Šešplaukis apie šios knygos atsiradimą taip sako: „Ši monografija buvo pradėta ruošti, kad ir netiesiogiai, prieš 20 metų. Tėvynės mylėtojų draugija tuo metu buvo užsimojusi išleisti didesnį veikalą apie Lietuvą, ir jai buvau parašęs straipsnį apie Linkuvą. Tai draugijai nebeįleisus minėtos knygos, straipsnis apie Linkuvą pateko į žurn. Br. Kvikiło paruštą kapitalinį veikalą „Mūsų Lietuva“, 4 tomais išleista Lietuvių enciklopedijos leidyklos 1964-68 m.; su kai kuriais pakeitimais ir papildymais jis panaudotas 3-čiame to veikalto tome ir yra lyg šios monografijos užuomazga. Kadangi pradžioje buvo daugiau ribotasi gimnazijos istorija, nuo 1961 m. pradėta rinkti ir iliustracinė meožiaga — Linkuvos gimnazijos abiturientų vinjetės ir kitos nuotraukos.“

Buvo pradėta telkti rašinius apie Linkuvos gimnaziją, ir pačią Linkuvą bei aplinkines gyvenvietes. Ir taip dr. Alf. Šešplaukis iš knygos autoriaus pasidares jos redaktoriumi. Redaktorius knyga suskirstęs į 4 dalis: I — Linkuvos istorinio

ir buitinio gyvenimo apžvalga, II — gimnazijos kūrimosi ir veiklos istorija, III — atsiminimų pluoštai ir IV — laikas iš linkuvių rašytojų kūrybos. Šios knygos išleidimo reikalu 1976 m. rugšėjo 3 d. įvykęs linkuvių susirinkimas Čikagoje, pirmininkaujamas dr. Vinco Maciūno, pritaręs monografijos išleidimui. Tada buvusi išrinkta komisija — agr. Ignas Androšiūnas, agr. Aleksandra Indrulytė-Eivienė ir dr. Ona Vaškevičiūtė. Šios k-jos tikslas buvęs — rūpintis knygos išleidimu finansiškai reikalais.

Pasaulio Lietuvių Dienų proga būrys linkuvių ir keletas svečių, buvo susirinkę Toronto Lietuvių Namuose, pensininkų klube. Čia jie jau gavo po vieną egzempliorių ką tik atspausintos monografijos, su redaktoriaus dr. Alf. Šešplaukio autografu.

Šį Toronte įvykusį linkuvių pobūvy pradžioje vienas iš tos knygos išleidimo iniciatorių — dr. Juozas Kaškelis, o susirinkusius linkuvius trumpai apibūdino ir pristatė kitas iniciatorius linkuvius, dabar torontietis, teis. A. Peleckis.

Kalbėjo pušalotiškis Simoliūnas, prisimindamas Linkuvą ir joje vykusius grandiozinius „Skaplernos“ atlaides, iš kurių visuomet namo parsiveždavęs skanių baronų. . . Kalbėjo ir Linkuvos gimnazijos pirmosios abiturientų laidos atstovas dr. Br. Povilaitis, dabar kanadiečiai, ir dr. Jonas Genys, dabar amerikietis, su pietizmu prisimindamas legendinį Linkuvos lieptą, kuriuo vaikščiodavęs iš vieno gimnazijos patalpų į kitas, nes gimnazija, neturėdama didesnės pastato, buvo įsikūrusi bent keliuose namuose.

Monografijos red. dr. A. Šešplaukis yra žinomas poetas, dažniausiai pasirašinėjęs A. Tyručiausio slapyvardžiu, studijavęs germanistiką ir lituanistiką, In- (Nukelta į 9-tą psl.)

Tėviškės Žiburiai • 1978. VIII. 3 — Nr. 31-32 (1486-1487) • 7 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

KULTŪRINIAME BOSTONO SUBATVAKARYJE, baigiančiame šio sezono veiklą, paskutinę paskaitą „Senasis lietuvių tikėjimas“ skaitė tautotyrininkas Antanas Mažiulis, Tuebingeno universiteto studijavęs religijų istoriją, etnologiją ir antropologiją. Jo teigimu, daugiausia apie senovės lietuvių tikėjimą yra rašę užsieniečiai, o patys lietuviai juo susidomėjo tik XX š. viduryje. Pagrindinių mūsų senelių dievų buvusi Vyriausioji Butybė — šviesa dangaus skliaute. Kiti žymesnieji dievai — Perkūnas, Žemyna, Gabija, Pasak A. Mažiulio, senovės Lietuvoje nebuvo nei kriuvų krivaičių, nei vaidilūčių, o tik vietiniai žyniai ir burtininkai.

NIJORKIETIŠ DAIL. VYTAUTO IGNO tapybos ir grafikos paroda Čikagos Jaunimo Centre, M. K. Čiurlionio galerijoje, surengė jūrų skautų korporacija „Gintaras“. Parodai jis buvo pateikęs 55 kūrinius, kurių didžiąją dalį sudarė daiktiniais simboliais ir tobula medžio raizybos technika pasižymintys grafikos darbai. Lankytojams labai miela ir jo spalvinga tapyba.

KOMPOZ. JERONIMO KACINSKO dainą mišriam chorui „Lietuvos takeliai“ viename savo koncerte lietuvių kalba atliko Berklee muzikos kolegijos choras su savo vadovu B. O'Connell Bostone. J. Kačinskas yra šios kolegijos profesorius.

VARGONŲ MUZIKOS REČITALIJ Nijorko katedroje surengė Albinas Prižintas. Lietuvių vargonų virtuoze klausėsi keli tūkstančiai nijorkiečių, daug turistų iš kitų JAV vietovių, Europos bei kitų kraštų. A. Prižintas tokiems koncertams turi paruošęs labai platų vargonų muzikos repertuarą.

MONTREALIETĖ SOL. GINAPKAUSKIENĖ savo tradicinį koncertą Kennebunkporte, Tėvų pranciškonu vasarvietėje, Mainė valstijoje, turės rugpjūčio 6 d. Ji sparčiai ruošiasi gausiems koncertams, kurie bus surengti šį rudenį Kanados ir JAV lietuvių kolonijose.

BALTIEČIŲ SAVAITES PROGA Adelaidės švietimo centre, Australijoje, didelę šių trijų tautų dailės bei tautodailės parodą surengė Baltiečių Moterų Sąjunga, kuriai šiemet rotacine tvarka vadovauja lietuvės — pirm. dr. S. Pacevičienė su dr. V. Aleksandravičiene ir S. Kanienė. Dailėi atstovavo Australijoje gyvenančių baltiečių kilmės tapytojų ir skulptorių kūrinių, bet buvo ir atvežtų iš užjūrio. Lietuvių skrybių buvo pateikti šių dailininkų darbai: A. Dumčiaus, I. Jokūbauskienės, V. Kapočiūno, E. Kubbos, Meškėnaitės, I. Pocienės, V. Rato, H. Šalkausko, V. Serelio, L. Urbono, A. Vingio, Z. Westenbergo, Zakarausko, L. Zygo ir P. Puzino. Ypač gausus buvo lietuvių tautodailės skyrius, susilaukęs didžiausio lankytojų dėmesio, kuriems bene labiausiai patiko gintaro inkrustacijos, gintariniai dirbiniai. Tarp jų buvo ir gintarinė Aušros Vartų Madona. Meniniu parodos apipavidalinimu pasirūpino skulptorė I. Pocienė ir latvis dail. E. Mednis. Parodos atidaryme kalbėjo senatorius Gordon S. Davidson, padėklaujamas net ir estiški eilėraštį. Jis reiškė viltį, kad ryžtinga baltiečių kova išsklaidys jų tėvynės užgriuvusius tamsius debesius ir kad jose vėl sužibės laisvės žiburiai.

SOL. RICARDAS DAUNORAS iš Stuttgarto, V. Vokietijos, atvyko koncertuoti Australijos lietuviams. Jo koncertai rengiami: rugpjūčio 5 d. — Sydnejuje, rugpjūčio 6 d. — Brisbanėje, rugpjūčio 19 d. — Kanberoje, rugpjūčio 26 d. — Adelaidėje. Akomponuos pianistė Nemira Masiliūtė. Serija jo koncertų Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba pernai surengė Kanados ir JAV lietuviams. Koncertų pilnas skiriamas IV-jam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui.

AKADEMINIS MONTREALIO LIETUVIŲ SAMBŪRIS kas antri metai skiria \$500 V. Krėvės vardo literatūros premiją. Dvyliktoji premija bus paskirta ir įteikta Montrealyje šį rudenį. Knygas jau skaito vertintojų komisija: pirm. dr. H. Nagys — Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovas, sek. V. Žižys — AML Sambūrio pirmininkas, J. Šiaučiulis — KLB atstovas, dr. I. Gražytė-Maziliauskienė ir M. Jonynienė — AML Sambūrio atstovės.

NIJORKAS RUOSIASI jubilėinei dešimtajai lietuvių dailės parodai, kuri kasmet susiejama su Vasario 16 minėjimu. Parodos organizavimu rūpinasi rengėjų komitetas — Aleksandras Vakselis, Česlovas Janušas, Jonas Rūtenis, dr. Jonas Lenkaitis ir Paulius Jukus. Paskutiniam posėdyje nutarta parodą surengti 1979 m. vasario 10-11 d.d. Kultūros Zidinyje. Bus stengiamasi sutelkti ankstesniųjų parodų dalyvių ir surasti naujų. Planuojamas ir specialus tautodailės skyrius ugdyti šios dailės srities kūrėjams. Abiejose salėse norima pagerinti parodos įrengimus, jai taip pat panaudoti ir abu priesalius. Parodoje dalyvaujantiems dailininkams bus skiriamos 5 premijos: 1. JAV LB kultūros tarybos, 2. M. K. Čiurlionio vardo, 3. dešimtosios parodos, 4. tautinės tematikos, 5. populiario. Joms jau jieškoma mecenatų. Paroda bus užbaigta literatūros vakaru ir koncertu.

RESPUBLIKINĖ KONFERENCIJA „Literatūros istorijos ir teorijos metodologinės problemos“ papildė Vilniaus universiteto 400 metų skirtus renginius. Įvadinį pranešimą padarė universiteto rektorius J. Kubilius. Kitus pranešimus skaitė: prof. H. Zabulis — „Moralinė negorium kategorija Romos respublikos pabaigoje“, Vilniaus pedagoginio instituto docentas K. Nastopka — „Pabaltijo literatūrų tipologijos problema“, Lvivo universiteto prof. A. Čičerinas — „Kodėl reikia studijuoti literatūrinį stilių?“, Prahos universiteto prof. R. Parolekas — „Baltiečių literatūra vieta Europos literatūros raidoje XVIII-XX šimtmečiais“. Pastarasis taipgi painformavo, kad Prahos universitetas išleis Vilniaus universiteto jubilėiui skirtą leidinį. Po bendrų posėdžių darbas buvo tęsiamas lietuvių literatūros, jos teorijos, XIX š. rusų literatūros, sovietinės literatūros, užsienio bei antikinės ir naujosios lotynų literatūros sekcijose. Lietuvių literatūros sekcijoje perskaityta 18 pranešimų. K. Doveika, R. Mikšytė, A. Jonynas, K. Grišgas, S. Kabelytė kalbėjo apie Vilniaus universiteto istoriją, jo vaidmenį tautinėje mūsų kultūroje, sąsają su senąja literatūra, B. Masionienė ir A. Samulionis — apie B. Sruogos profesoriavimą, P. Jokimaitienė ir B. Kerbelytė — apie lietuvių tautosakos klausimus, D. Sauka — apie liaudies kultūros poveikį lietuvių prozai, R. Pakalniškis — apie epo tendencijas J. Zauerveinio poemoje „Nemunyčiai“. V. Dajoutytė aptarė lietuvių lyrikos formavimąsi, J. Girdziauskas — V. Mykolaitis-Čio-Putino eilėdaros raidą, A. Juršėnas — metaforas K. Binkio rinkinyje „100 pavasarių“, P. Skirmantas — pagrindines garsinio simbolio tyrinėjimų idėjas, E. Bukelienė — stilistinius dabartines lietuvių poezijos ypatybes, V. Galinienė — vidinio monologo ypatumus lietuvių romane. Iš viso lietuvių ir svečiai šioje konferencijoje bei jos sekcijose padarė 68 pranešimus. Jų medžiaga bus išleista atskiru leidiniu, redaguotu J. Girdziausku ir V. Michailovo, redaktinės komisijos — G. Bartkaus, P. Ivinskio, R. Mirono, D. Saukos.

L. MINKAUS „DON KICHOTO“ BALETU debiutavo du jaunieji šokėjai — Rūta Krugiškė ir Nikolaus Tichomirovas, atlikdami Kitrys ir Bazilio vaidmenis. M. Baublienė, recenzavusi „Don Kichoto“ spektaklį, džiaugiasi jaunąja šokėjų pora — puikiais R. Krugiškės sukiniais, plačiais N. Tichomirovo šuoliais.

SESTAJAME TARPTAUTINIAME P. CAIKOVSKIO KONKURSE Maskvoje varžėsi apie 200 jaunųjų pianistų, smuiklininkų, violončelistų, dainininkų iš viso pasaulio. Lietuva turėjo tik vieną savo atstovę — Vilniaus operos sopraną Ireną Milkevičiūtę, kuri pateko į baigminį konkurso ratą su kity dainininkų. Buvo skiriamos penkios premijos, kaikuriuos net dvim ar trim dainininkams. Iš viso premijas gavo 12 konkurso dalyvių. Likusieji keturi buvo apdovanoti konkurso diplomais. I. Milkevičiūtė tapo tik diplomante. Konkurse, be rusų klasikų kūrinių ir operų arijų, jį dainavo mūsų liaudies daina „Pasvarstyk, antele“. A. Belazarovs ramąsą „Obelų“. Akomponavo Zaneta Noreikienė.

TARPRAJONINIS ETNOGRAFINIŲ ANSAMBLIŲ VARŽYBOS įvyko Rumsiškės, Lietuvos liaudies muzėjuje. Į šį pirmąjį tokio pobūdžio konkursą suvažiavo apie 400 atliekų iš Kauno miesto ir dešimties rajonų. Vertintojų komisija laimėtojais paskelbė: Kauno Sargėnų keramikos gamyklos, Trakų rajono Vievo pūkstyčio ir Kalvių kaimo, Švenčionių rajono Lazdinių kaimo ir Kaišiadorių rajono Antakalnio kaimo etnografinius ansamblius. Jiems įteikti muzėjaus prizai. Konkursas užbaigtas premijuotų ansamblijų koncertu.

TRADICINĖ LITERATŪROS SVENTĖ kasmet surengia Lietuvos medikai, rašantys eilėraščius ir prozas kūrinius. Literatūroje platus pripažinimo yra susilaukęs gydytojas Vytautas Sirijos Gira, Eduardas Selelonis ir Jokūbas Skliutauskas. Dešimtosios literatūrinės medikų varžybos šiemet įvyko Ariogaloje, prie Dubysos, susilaukusios pusimčio poetų bei prozininkų. Konkurso laurus laimėjo: gydytojai — kauniečiai L. Brazdeikienė ir prof. dr. B. Vasiliauskas, klaidpiedė L. Kalibaitė, vilnietė L. Korkutienė, J. Bertelis iš Druskininkų ir Sakų sanitarinės - epideminės stoties instruktorius G. Sapetka.

KAMERINIS ANSAMBLIS „Consort of Sydney“ gastroliaavo Vilniuje. Šią Australijos menininkų grupę, įsteigta 1975 m., sudaro dainininkė A. Tein ir keturi instrumentalistai, grojantys klavesinu, gitara, fleita, violončele. Vilniaus filharmonijos salėje įvykusiame koncerte skambėjo daugiausia tarptautinių klasikų kūrinių, jų tarpe nedidelė G. F. Haendelio kantata „Pažvelk žemėn“. Vilniečiams betgi įdomiausias buvo Australijos kompoz. A. Kar Boido kūrinys „Catch 75“, kuriame pagrindą sudarė aborigenų muzika. Virš programos G. Rossinio „Linksmą dviejų kačių duetą“ sol. A. Tein padainavo su violončelistu M. Bonečiu. V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

JANE-BABY POINT, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

ROYAL YORK- EGLINTON, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.

SWANSEA, atskiras, originalus tributas, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelio kilometrų senumo; garažai su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE-BLOOR, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolo; prašoma kaina \$64.900.

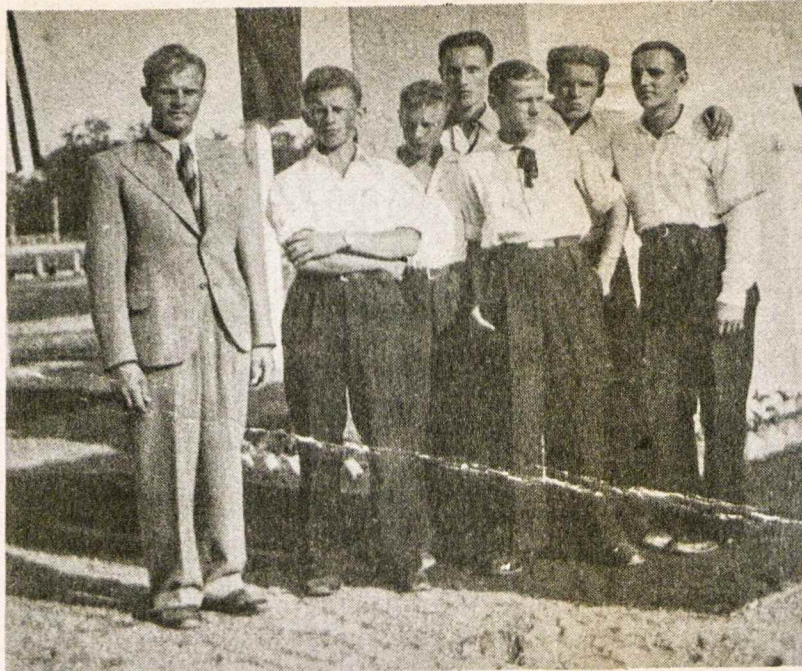
HIGH PARK-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD-BLOOR, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažai su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolo.

JANE-ANNETTE — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.

16 ĮSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.
P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 535-1584

Tauragės gimnazijos krepšinio komanda 1938 m. Kaune prie olimpinės ugnies aukuro ir vėliavos. Iš kairės: mokyt. J. Starkus, Gudas, Kriauciūnas, neatpažintas, J. Blankus, M. Urbaitis

SPORTAS

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Individualinės golfo varžybos buvo surengtos vyrų A, B, C ir D, senjorų, jaunių, jaunučių ir moterų klasėse. Varžybos vyko dvi dienas, ir laimėtojai buvo išvedami pagal abiejų dienų pasekmes. Taip atrodė atskirų klasių medalių laimėtojai:

vyrų A — 1. M. Petronis, C, 158; 2. P. Paukštys, T, 158; 3. G. Zarr, C, 164; 4. L. Prochnow, C, 164; su išlyg. smūgiais — 1. S. Petrulis, D, 150; 2. V. Ubeika, T, 151.

vyrų B — 1. R. Chokowski, D, 171; 2. V. Paukštys, T, 175; 3. V. Izokaitis, C, 184; A. Spreinaitis, Los Ang., 184; su išlyg. smūgiais — 1. R. Strimaitis, T, 156; 2. R. Izokaitis, 156.

vyrų C — 1. V. Kaknevičius, T, 185; 2. Z. Petkus, C, 188; 3. H. Stepaits, T, 191; su išlyg. smūg. — 1. J. Zabukas, C, 149.

vyrų D — 1. B. Sergautis, T, 201; 2. V. Sirgedas, K, 208; 3. H. Paukštys, T, 210; su išlyg. smūg. — 1. L. Kalvaitis, C, 160.

senjorai — 1. E. Lapas, C, 186; 2. B. Racevičius, C, 187; 3. S. Kėkštas, T, 189; su išlyg. smūg. — 1. E. Stira, R, 149.

moterys — 1. N. Dėdinienė, R, 202; 2. E. Kėkštienė, T, 209; 3. M. Andrus, K, 226; su išlyg. smūg. — 1. L. Izokaitienė, C, 161; 2. G. Kuchalskienė, T, 167.

jauniai — 1. A. Petrulis, D, 180; 2. R. Racevičius, C, 193; 3. V. Simkus, T, 213.

jaunučiai — 1. J. Choromanskis, R, 212.

Vyrų A klasės laimėtojas, esant vienodoms pasekmėms, paaiškėjo tik po peržaidimo. Čikagos M. Petrošius, laimėjęs užbaigęs antrąją pievelę (par 4) dviem smūgiais, paveržė iš jaunojo P. Paukščio pirmąją vietą.

Salia žaidynių medalių, buvo įteiktos dovanos už tikslus ir tolimus smūgius. Vienu smūgiu sviedinuką arčiausiai vėliavėlės ant 3-čios žaliosios primetė pirmą dieną A. Simanavičius, T, antrą dieną — E. Slapšys, T; ant 10-tos žaliosios — pirmą dieną S. Sakalas, R, antrą — S. Petrulis, D.

Sviedinuką toliausiai numušė Čikagos R. Panaras — 279 jardus. Golfo entuziastas Stasys Kėkštas buvo paskyręs tūkstantį už vienu smūgiu (hole in one) užbaigtą 3-čią pievelę, tačiau tai padaryti niekam nepavyko.

Žaidimai vyko Nobleton Lakes aikštynė, kuris buvo pilnas neišvengiamų kliūčių. Tad nenuostabu, kad golfinkai negalėjo pasidžiaugti ypatingomis pasekmėmis. Tikslai 4 golfinkai sužaidė žemiau 80 — M. Petrošius 75, P. Paukštys 77, A. Sergautis 77 ir G. Zarr 78. Dešimt geriausių pasekmių: 1. M. Petrošius 158, 2. P. Paukštys 158, R. G. Zarr 164, 4. L. Prochnow 164, 5. A. Sergautis 166, 6. A. Siminkevičius 167, 7. E. Nakas 168, 8. S. Petrulis 168, 9. V. Ubeika 169, 10. R. Panaras 169.

Golfinkų išlaidoms prasidėjo birželio 29 d. susipažinimo vakaru "Holiday Inn" viešbutyje. Išlaidos buvo užbaigtos "Royal Yorko" viešbutyje, kur visiems laimėtojams buvo įteikti žaidynių medaliai ir metinių varžybų pereinamosios taurės. A. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Kauno "Žalgirio" komanda laimėjo sidabro medalį augščiausiosios moterų rakinio lygos varžybose. Laimėtojos paaiškėjo baigminėse kovose Kijeve, kur susitiko geriausios šios lygos dvylikos komandų šeštukas. J a m e buvo ir 1 y g o j e debiutavusi Vilniaus "Eglė". Aukso medalį dešimtą kartą laimėjo Kijevo "Spartakas", surinkęs 64 taškus, sidabro — "Žalgiris" su 43 taškais, bronzos — Baku "Spartakas" su 40. Ketvirtąją vietą teko Zaporozės Pramoninio Instituto rakininkėms su 35 taškais, V — vilniečių "Eglei" su 32, VI — Rostovo "Rostelmašui" su 30. "Žalgirio" komandą sudaro: kapitonas A. Nėnėnienė, J. Gedvilienė, J. Stonkuvienė, I. Palaimienė, G. Bačkariovaitė, M. Garšvinskaitė, G. Konovalova, S. Astrauskienė, N. Kontautaitė, J. Kreivyte, L. Gagliai-

tė, R. Marcinkonytė, R. Jasikevičienė, G. Garšvinskaitė, vyr. trenerė E. Petkienė ir treneris R. Kleponis. Paskutinį kartą varžybų medalis žalgiriečiams buvo įteiktas 1974 m. žaidynių baigime Šiauliuose, tačiau tada jos turėjo tenkintis bronzos medaliu. Sveikintinas ir "Eglės" debiutas — vilniečių įsitvirtinimas pirmajame augščiausiosios lygos šeštuke. Šią komandą treniruoja A. Barisienė ir A. Kerulis. Po šiemetinių žaidynių kandidatėmis ir Sovietų Sąjungos moterų rakinio rinktinę pakeistos: žalgirietė Aldona Nėnėnienė, eglietės Sigita Mažeikaitė ir Valentina Suravniova. Jos ruošs pasaulinėms šių metų rakinio žaidynėms.

Pirmojoje futbolo lygoje debiutuojantis Vilniaus "Žalgiris" varžybų lentelėje laikosi dvidešimties komandų viduryje — X-XII vietose. Liepos 4 d. duomenimis, žalgiriečiai, sužaidę 18 rungtynių ir surinkę 18 taškų, buvo dvylikti. Pirmoje vietoje tada buvo "Krylja Sovetov" vienuolikė, surinkusi 26 taškus per 19 rungtynių. "Žalgiris" net 10 rungtynių yra baigęs taškas, už laimėtas rungtynes — du. Teisę žaisti pirmojoje lygoje žalgiriečiai išsikovojo pernai, tapdami antrosios lygos čempionais. Žalgiriečių dabar laukia proveržis į augščiausiąją lygą, kurioi patekti tuo tarpu nėra j o k i o s vilties.

V. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos lengvosios atletikos varžybas Detmoldo 197:172 taškų santykiu laimėjo sovietų rinktinė, kurioje buvo ir du Lietuvos atstovai — suolininkė ir tolį V. Bardauskienė ir bėgikas A. Antipovas. V. Bardauskienė lengvai laimėjo I vietą, nušokus 6 m 59 cm. A. Antipovas užėmė III vietą 3000 m bėgime, bet jo pasiekta rezultatas 7 min. 50,2 sek. yra naujas Lietuvos rekordas.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
po dolerį. Loterijų karštligė kanadiečiai dabar kasmet išleidžia apie bilijoną dolerių, kurių beveik pusė tenka loterijų organizatoriams. Tokio netikėto pajamų šaltinio, atrodo, nenori atsisakyti nei federacinė, nei provincinės vyriausybės, viliojančios kanadiečius tapti milijonieriais. Už laimėjusios jos netgi neatskaito pajamų mokesčio.

"Wintario" loterija, kurios laimikių skirstymas vyksta kas dvi savaites, atspausdina daug serijų bilietų, tačiau nevisos serijos būna parduodamos. Dalis jų laikoma atsargoje ir paskui sudeginama su visais neparduotais bilietais. Ši operacija atliekama Toronto, North Yorko šiukšlių deginimo punkte. Policija neseniai suėmė šešis šio punkto darbininkus ir vieną jų bičiulį, kai laimėjimus tikrinantis skaitytuvas pradėjo atmeti kaikiuriuos laiminguosius "Wintario" bilietus. Tada paaiškėjo, kad minėti asmenys neparduotų bilietų serijose įsikiškodavo tokių numerių, kurių kelios paskutinės skaitlinės sutampa su ištrauktaisiais. Už jas išmokami \$25, \$50 ir \$100 laimikiai, nekreipiant dėmesio į bilieto seriją. Suimtieji, kurių didžioji dalis turi portugaliską pavardę, degindami miesto šiukšles, nusvilio nagus. Jų laukia teismas.

Premjeras P. E. Trudeau, propaguojamas siūlomus Kanados konstitucijos pakeitimus, lankėsi Vankuveryje ir tarė žodį jungtinuose Kanados moterų ir vyrų klubų pobūviuose. Beveik tuo pačiu metu Saskatchewan susitiko dešimties provincijų ministrai, kuriems tenka konstitucinių reikalų atsakomy-

Skautų veikla

• I V-tąją tautinę stovyklą iš Toronto skautai-tės vyksta dviem specialiais autobusais, neskaitant kaikiurių pavienių, kurie naudos kitokias transporto priemones. Informacijas apie kelionę autobusais teikia ps. V. Gryblienė tel. 532-7284 ir ps. L. Saplys telefonas 598-4913. Ligi šiol į tautinę stovyklą užsiregistravo apie 900 skautų-čių iš viso laisvojo pasaulio. 20 stovyklautojų atskrenda iš Australijos. Vidurinę stovyklavimo savaitę rugpjūčio 19-20 d.d. laukiama daug svečių. Stovyklos laikraštis "Šiuo Keliu Eik" bus spausdinamas spaustuvė, stovykloje ji platins kas antrą dieną. Jo vyr. redaktoriui pakviestas v. s. C. Senkevičius, kuriam talkins atskirų pastovyklių redaktoriai ir bendradarbiai.

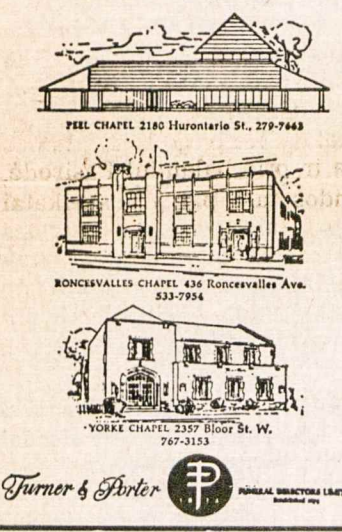
• XVI-toji Romuvos stovykla, kurioje daugiausia stovyklauja jaunesnio amžiaus sesės ir broliai, atidaryta liepos 30 d. Penkių dienų varžybos lietuviškumo, skautiškumo ir sporto srityse pradėtos pirmadienį. Vadovauja jaunesni, bet jau patyrę vadovai-vės. Viršininkas — v. vl. R. Sriubiskis, kapelionas — v. s. kun. St. Kulbis, SJ.

• LSS 60-mečio sukakties minėjimui ruošiamasi planingai. Sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauja v.s. V. Skrinskas. Minėjimas Toronte įvyks rugsėjo 30 ir spalio 1 d. Programoje — iškilmingos išvakarių pamaldos Priskikimo šventovėje, tuntu sueiga, vaišės. Sekmadienio popietė — akademija ir koncertas Lietuvių Namuose, kur taip pat s. E. Kazakevičius organizuoja šėdų dešimtmečių skautiškos veiklos parodą. Bilietai į tą minėjamą koncertą jau platinami. Skautai-tės, tėvai, rėmėjai, LS Sąjungos nariai ir jų bičiuliai kviečiami iš anksto minėtą savaitgalį paskirti šiai šventei.

• Užjaučiame v.s. K. Grigaitį, jo šeimą ir artimuosius, netekus mylimos žmonos.

• 60-mečio minėjimo - koncerto programai paruošti komisija sudarė: ps. Dalia Viskontienė, s. L. Kalinauskas ir v.s. C. Senkevičius. Rugpjūčio 1 d. pastarime aptartos popietės detalės. Č. S.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

MILTON, ONTARIO, dvejų metų senumo puikus vienaauštis (bungalow, side split), brangūs kilimai, 2 šaldytuvai, krosnis, indams plauti mašina, šaldytuvai (deep freeze), bilijardo stalas; savininkas išvažiuoja į JAV.

LESSARD GATVE, pusiau atskiras plytų namas; 6 kambariai, užbaigtas rūšys, garažai; prašo \$63.000.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame aukšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Kaina nužeminta.

MEDLAND GATVE, atskiras, didelis plytų namas, 10 kambarių, labai geram stovyje; 3 virtuvės ir prausyklos, garažas; įmokėti \$15.000.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

IMA:

8½% už 1 m. term. dep.
8½% už pensijų ir namų planą
7½% speciali taup. sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 20 milijonų dolerių

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: **532-8723** Toronto, Ontario
ir **532-1149** M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 **Tel. 533-5454**

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELE E. KARNIENE
Broker • Realtor
Notary Public
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West
Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Lietuviška
maisto
krautuvė

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sažiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai
★ Taisymai. ★ Sniego ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. **Savininkas FRANK PETIT**

ruošiasi statyti General Motors bendrovė su finansine Kvebeko ir Otavos parama, kurios net 80% padengs federacinės vyriausybės išdas. Po ilgekos trinties Ontario premjeras W. Davis paskelbė, kad dėl paramos gamyklai Windsore jau yra paskiektas padalos susitarimas su Otava, bet jis bus paskelbtas tik tuo atveju, jeigu Fordas pasirinks Windsorio vietovę.

Valstybinė orinio susisiekimo bendrovė "Air Canada" savo pilotų eiles papildė pirmąja lakūne Judy Cameron, 24 metų amžiaus išteklėjusia moterimi. Ji yra skraidžiusi trejetą metų vietinėse Britų Kolumbijos ir šiaurės-vakarių teritorijos orinio susisiekimo bendrovėse, baigusi aviacinės technologijos kursą Selkirko kolegijoje, Britų Kolumbijoje. Darba "Air Canada" bendrovėje ji pradeda kaip antroji pilotė lėktuve su mėnesine \$1.100 alga. Sekantis pirmojo piloto laipsnis pasie-

kiamas po 10 metų, o po to vėl reikia 10 metų iki lėktuvui vadovaujančio kapitono.

Tarptautinis plantas į Aliaską Jukono teritorijoje susilauks asfalto dangos. Asfaltavimas bus pradėtas šią vasarą ir užbaigtas per 10 metų. Visas išlaidas, kurių numatoma turėti apie \$200 milijonų, padengs JAV pagal 1976 m. pasirašytą sutartį. Simtai kanadiečių gaus darbo prie šio plento atnaujinimo ir asfaltavimo. Plantas į Aliaską yra vadinamas tarptautiniu, nes juo naudojasi ir amerikiečiai. Jo sutvarkymą paspartino pradedamas tiesti dujotiekis.

Kanada ir R. Vokietija ruošiasi pradėti kompensacijos derybas dėl Kanados piliečių nusavinto turto toje komunistų valdomoje respublikoje. Nusavintu turto laikoma žemė, namai, verslo įmonės, sąskaitos (Nukelta į 10-tą psl.)

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų.....8½%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas.....8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas.....7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas.....6%
Penktadieniais 10 - 8	
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmadieniais 9.30 - 1	asmenines.....9½%
	invest. turto.....9¼%
	neinvesticines.....10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, HI-FI ir radio aparatai.
Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu variotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5 **FILTSOS BROS**

Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario **Telefonas 535-1258**

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

KUN. ANICETAS TAMOŠAITIS, lietuvis jėzuitas, birželio 17 d. iškilmingai atšventė kunigystės 25 m. sukaktį. Koncelebracines misias su kakties proga drauge su kitais kunigais jis atnaujo lietuvių jėzuitų koplyčioje, o minėjimas su valšėmis įvyko Jaunimo Centro kavinėje. Nors kun. A. Tamošaitis, SJ, sakyčiau, gal yra vienas iš labiausiai užsidariusių lietuvių kunigų Čikagoje, bet turi daug gerbėjų, kurių tarpe yra ir čia rašantis. Ypač, kai parašius ar suredagavus naują veikalą pririekia lietuvių kalbos žinovo talcos, kun. Anicetą visada ir greit prisauki. O kai jis kurį darbą apsiima padaryti, atlieka su dideliu sąžiningumu ir kruopštumu, kuriam laikui atidėjęs visus kitus darbus. Jo pamokslai, kuriuos kartas nuo karto sako sekmadieniais per 10 ir 11 v. Mišias liet. jėzuitų koplyčioje, yra puikūs, gerai paruošti ir išmąstyti. Todėl kun. Anicetą daug kas rikiuoja šalia geriausių dabarties liet. jėzuitų pamokslininkų: B. Markačio, J. Kubiliaus, J. Vaišnio ir kt. Kokį didelį būrį gerbėjų turi tylusis kun. A. Tamošaitis, parodė jo 25 m. kunigystės sukakties iškilmės Čikagoje.

SUKAKTUVININKAS yra augštaitis, nuo Rozalimo, Panevėžio aps. I jėzuitus jį paviliojo gražus kun. J. Borevičius, SJ, pamokslai Lietuvoje 1942 m., kur A. Tamošaitis mokėsi gimnazijoje. 1942-44 m. atliko noviciatą Pagryžuvyje, 1944 m. pradėjo studijas jėzuitų seminarijoje V. Vokietijoje. 1950 m. atvyko į JAV ir 4 metus studijavo teologiją. 1953. VI. 17 įšventintas kunigu. Po šventimų atliko terciatą Vašingtono valsčiuje. 1955-56 m. dėstė tikybą Čikagos augšt. lit. mokykloje ir buvo mokyklos vicedirektoriumi.

Neilgai darbovosi Čikagoje, nes vyresniųjų buvo išsiųstas į Romą ruošti teologijos doktoratą. 1959 m. vėl grįžo į Čikagą, kur prasidėjo kun. Aniceto darbuotė lietuvių tarpe. Jis drauge su kitais išvertė į lietuvių kalbą II Vatikano santarybos dokumentus, rinkinius Mariaino raštus. Kun. St. Ylos prašomas, neseniai baigė versti Paskalio "Mintis". 1970-1972 metais buvo pasiųstas į Madridą, Ispanijoje, vesti Lietuvai skirtą VLIKo radijo programų. Tomis dienomis prasidėjo ir mūsų bendradarbiavimas, nes

dvejų metų laikotarpyje Madrido radijui parašiau apie 150 apžvalgų iš Čikagos lietuvių gyvenimo, kurios buvo perduotos į Lietuvą.

PO DVEJŲ METŲ tarnybos Madride kun. A. Tamošaitis vėl grįžo į Čikagą. Ilgesnį laiką vedė religines radijo valandėles per "Margučio" ir S. Barcus šeimos radijo programas, parašė nemažai straipsnių Jaunimo Centro leidžiamoms "Mūsų Žinioms", rašo "Laiškuose Lietuviams", bet labiausiai jo stalias apraštas taisomais įvairių autorių rankraščiais.

Per kelerius paskutinius metus kun. A. Tamošaitis dviračiu apkelia vo nemažą JAV ir Kanados dalį, spalvingus kelionės įspūdžius skelbė "Laiškuose Lietuviams", o kelionių skaidres rodė ir jas pasakojimais papildė Jaunimo Centro penktadienių vakaronėse. Kunigystės 25 m. sukakties proga iš giminių, gyvenančių Kanadoje, gavo mototoklį ir, tikriausiai, ateities kelionės bus atliekamos jau nebe dviračiu, bet motociklu.

Salia kitų pareigų, kun. A. Tamošaitis yra liet. jėzuitų namo Čikagoje vyresniojo kun. J. Vaišnio pavaduotojas ir vienas iš "Laiškų Lietuviams" redaktorių. Puikiai moka bene penkias kalbas, o kaip pažįsta bei seka lietuvių literatūrą, girdime jo pamoksluose.

Kun. A. Tamošaitis yra vienas iš tų žmonių, kurių niekad nesimato pirmos eilės, foto nuotraukose, mažai reikšminguose pokalbiuose. Ir jo kunigystės sukakties akademijoje pirmiausia jį pasveikino ne oficialūs asmenys, bet akla senutė Ona Šoltmanienė, dėkodama už jos neregėjus lankymą, už krikščionišką širdį. Po jos sveikino giminės iš Kanados ir JAV, liet. jėzuitų namo Čikagoje vyresnysis kun. J. Vaišnis, kaimynai iš Lietuvos ir Čikagos.

Prieš pat iškilmės, kai vos tik grįžęs iš atostogų, turėjau skubėti į tiesioginį darbą, susitikau linksmai ir šviesu kun. A. Tamošaitį. Nuosirdžiai pasveikinau ir pasakiau, kad dėl tiesioginio darbo jo iškilmėse negalėjau dalyvauti. Kun. A. Tamošaitis ramiai atsakė: "Ką padarysi, numišiu jūsų kortelę nuo stalo, nes darbas pirmoje vietoje".

Ilgiausių ateities metų dvasingam kun. A. Tamošaitiui, SJ!

Linkuvos monografija

(Atkelta iš 7-to psl.)

nsbrucko universitete gavęs daktaro laipsnį, dirbęs vidurinėse ir aukštesiose mokyklose.

Monografijoje išvardinami šimtai pavardžių: kurie baigė Linkuvos gimnaziją ir tęsė mokslus universitetuose; kurie ten pradėjo ir po dviejų klasių (pradžioje tiek buvo) persikėlė; kurie atkilo Linkuvos gimnazijai iš kitur. Ir vyskupas K. Paltarokas yra kilęs iš Linkuvos parapijos.

Daugelio Linkuvos gimnazi-

jos mokytojų laisvės ir gyvybių pareikalavo raudonasis molas. Sibire mirė ir du pirmieji Linkuvos gimnazijos direktoriai — Ign. Brazdžiūnas ir Stp. Vaitkevičius.

Šioje labai gražiai išleistoje knygoje, deja, yra nemažai korektūros klaidų.

Aplamai, Linkuvos monografija yra sveikintina viešnia. Linkuviai, kaip matyti iš knygoje atspausdinto finansų komisijos žodžio, jos išleidimui buvo duosnūs — Amerikoje ir Kanadoje suaukojo \$4181.50.

SUDBURY, ONTARIO

L. S. S. T. "MAIRONIO" KUOPOS valdyba rugpjūčio 6, sekmadienį, 1 v.p.p., V. M. Gudriūnų vasarvietėje Wholesale rengia gegužinę. Kviečiami lietuviai gausiai dalyvauti, taip pat pasikviesti svečių. Bus lietuviškų įvairenybių, veikų bufetas.

Valdyba

MEDZIOTOJŲ IR ŽUKLAUTOJŲ KLUBO "Geležinis Vilkas" gegužinė V. M. Gudriūnų vasarvietėje gerai pavyko. Visi gražiai laiką praleido lietuviškoje nuotaikoje, kalbėdami, klausydami dainų ir muzikos. Žuvautojai įlankoje prisigaudė daug lydekų. Skanūs pietus paruošė A. Kručienė ir J. Gatautienė. Loterijoje fantus laimėjo: V. Juška, V. Gudriūnas ir J. Bataitis. Šiais metais klubo valdybą sudaro: pirm. V. Kriaučiūnas, ižd. A. Gatautis, sekr. E. Paulauskas.

STASYS KRIVICKAS, pasižymėjęs tautinėje veikloje, dirbęs 27,5 metų INCO darbovietėje, š.m. spausdina

lio mėnesį išsina į pensiją. Sėkmės!

VIKTORAS GUDRIŪNAS ilgą laiką turėjęs "Prospect" viešbutį, prieš pusę metų jį perdavė administruoti savo žmonai, o jis pats nusipirko kitą didesnį "Coulson" viešbutį. Anksčiau "Coulson" viešbutis buvo vienas didžiausių ir tvarkingiausių, bet keičiantis savininkams buvo kiek apeistas. V. Gudriūnas jį atremontavo, pagrazino, įvedė tvarkingą klientų aptarnavimą. Viešbutis dabar turi ir restoraną su baru. Be darbo viešbučiuose, Viktoras ir žmona May randa laiko dalyvauti lietuvių parengimuose, aukoja Lietuvių Bendruomenės, Tautos Fondo bei kitų tautinių organizacijų ir spaudos reikalams. Savo gražioji vasarvietė lietuvių organizacijoms leidžia rengti gegužines. "Coulson" viešbutis yra 68 Durham S., tel. 675-6436. Keliaujantieji tautiečiai galėtų pasinaudoti tautiečio patarnavimais.

J. Kr.

DOWNTOWN FLOWERS (savininkai latviai)

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidojimų namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su tvarko gėles vestuvėms. Adresas: St. Lawrence Market, Lower Level, South Bldg. 95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2 Telefonas 862-7042

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Lietuvių surengtoje demonstracijoje prie Toronto rotušės reikalaujama laisvės V. Petkui bei kitiems farsiška Nutr. S. Dabkaus

Augalai - sveikatos šaltinis

A. GULBINAS

Neseniai "Laiškuose Lietuviams" kun. A. Tamošaitis įdomiai nagrinėjo kiaušidžių elgesį, tą dažną reiškinį žmonių santykiuose, ir kaip su tuo kiaušidžiu reikia tvarkytis, net geram panaudojant. Smaikščiomis alegorijomis jis ten išmanančiai pakalbėjo ir apie pačią kiaušidę kaip vertingą sutvėrimą.

Prof. K. Pakštas savo paskaitose kartais aiškino, kad šuo yra atvedęs žmogų į kutūrą. Kai kuriais atžvilgiais kiaušidė rodo žmogų kelius į sveikatą... Jau šimtas metų, kai civilizacijos išvargintas žmogus girdi raginimus grįžti į gamtą, kuri visko teikia — tik reikia truputį pastangų ir išminties iš jos pasiimti.

Su pirmuoju pavasario žalum vėl plačiai pabris milijardai geltonų gėlyčių. Tai kiaušidienės (taraxacum officinale) — be galo reikšmingos vaistažolės, su kuriomis paikas atkakliai kovos, o išmanantis pasinaudoja savo sveikatai. Kaip godžiai kiaušidės puola ir prie baltųjų! Pasirodė, olandais taip pat yra sveikatai nepaprastai vertingas augalas — net regėjimas pagerėja. Dėl to anglai baltas jau nuo seno vadina "avienos gabalais". Visais pakraščiais anksti pasirodo kitos "piktžolės" — dilgėnės ir dilgėnės. Jau seniai yra žinoma, kad jos yra sveikatai be galo naudingos.

Koks neprotingas yra anglo-

Ottawa, Ontario

DIENRASTIS APIE LIETUVIŲ KAPELIONĄ. Dienraštis "The Ottawa Journal" 1978 m. birželio 24 d. išspausdino Peter Robb straipsnį apie kun. dr. V. Skilandžiūną. Gana ilgame aprašyme P. Robb pasakoja apie kun. Skilandžiūno pastoracinį darbą trijuose Otavos apylinkėse esančiuose kalėjimuose.

Pagal jį, kalėjimų kapeliono darbas yra labai sunkus, bet tuo pačiu dvasiškai atlyginantis. Nors darbo valandos yra ilgos ir pats darbas įvairių kalėjimų taisyklių yra trūkdomas, rezultatai dažnai būna patenkintami. Didžiausias atlyginimas kapelionui būna tada, kai savo baumę atlikęs kalinis išeina į laisvę pasitaikęs ne tik morališkai, bet ir dvasiškai. Neretai pasitaiko, kad tokie kaliniai, jau laisvėje būdami, ir toliau palaiko ryšius su savo buvusiu kapelionu, kartais net kviesdami jį pakalbėti žmonėms, nežinantiems, ar jie būtų laisvi ar kaliniai.

Tai jau ne pirmas kartas, kad kun. V. Skilandžiūno pastoracinis darbas rado atgarsį angliškose ar prancūziškose spaudoje. Be to, keletą kartų jis buvo pakviestas dalyvauti televizijos programose, vip

A. A. VINCAS BILEVIČIUS, 87 m. amžiaus, mirė š. m. liepos 12 d. rytą. Velionis tik prieš keletą mėnesių buvo persikėlęs iš Montrealio Otavon. Nuliūdime paliko žmoną Sofiją ir dukras Daną Daniinę ir Birutę Vilčinskienę. Palaidotas Notre Dame kapinėse Otavoje.

sakų paprotys nekulnyuoti apie namus darželių, kuriuose galima prisauginti visko savo sveikatai, ko už pinigų retai kur gausi. Ar gali, pavyzdžiui, nusipirkti rapuncelių, kurie pavasarį jau po sniegu ima gyvybingai žaliuoti ir yra nepamainomi žmogaus sveikatai. Jie Vokietijoje yra ypatingai vertinami, net ligoninių daržuose auginami (Feldsalaten arba Schafgarben).

Verta prisauginti savo darželiuose cikorių, kurių lapai yra sveikatos salotai, o iš jų šaknų yra daroma sveikatai naudinga kava vietoje narkotikų. Kaip nesunku išvengti plaučių uždegimo, gripo ir kitų žiemos ligų, prisauginus šalavijų (salvia medicinalis) ir geriant jų arbatą! Jei pridėsi dar izop lapų, miegosi kaip kūdikis.

Lengva sutvarkyti perdidelį kraujo spaudimą, kai darželyje auga kraujažolė (millefolia — "tūkstantžiedė"). Net ir žaizdoms gydyti ji vartojama. O česnakas sugeba lengvai susidoroti su perdideliu kraujo spaudimu ir turi daug kitų gydomųjų savybių.

Mūsų darželiuose turėtų augti naudingos gėlės, kurios teikia grožį ir sveikatą. O tokių yra tikrai nemažai. Kodėl neprisidinti įvairių našlaičių, kurios taip svajingai romantiškos, o jų arbata stiprina nervų sistemą? Gudresnieji pajęs prisauginti ir naktinių, kurios dar stipriau ramina. O kur narcizai, gvazdikai, meirūnai, peletrūnai, pėrevinklos (šiuo metu bandomos prieš vėžį), puplaiškis, pulmonarijos, jonazolės, arnikas ir mėtės (taip pat naudojamos vėžio gydymui ir kitiems reikams). O kur mėtų pulkai, kurios taip pasitarnauja virškinimui; šantos, kurios ir didžiausiam pesimistui sukelia gerą nuotaiką bei saviąją (jei katės bus aplinkoje, tai net su šaknimis suės — mėgsta, kaip ir valerijoną), amžinas rūtų žaliavimas ir jų valomoji galia...

Yra žinoma, kad baltieji bijūnai vartojami prieš nuomari ir panašius negalavimus. Erš-

ŠYPSENOS

Nesektinis pavyzdys

Baltuosiuose Rūmuose buvusio prezidento Colidge pakviesti svečiai elgėsi taip, kaip prezidentas. Viskas ėjo gerai ligi tol, kol buvo paduota kava. Prezidentas įsipylė truputį kavos į lėkštelę, po to įsipylė grietinę ir įdėjo cukraus. Panašiai padarė ir svečiai. Tada prezidentas paėmė lėkštelę ir padavė po kofų besilankiojančiai katei...

Praktiškas komplimentas

Zmona: Ar žinai, kad Noreikienė turi naują skrybėlaitę? Vyras: Man rodos, jeigu Noreikienė būtų tokia graži, kaip tu, jai nereikėtų taip dažnai pirkti naujų skrybėlių.

kėtrožės (rosen hips) ir daugelio rožių žiedai taip pat yra sveikatos šaltinis. Kiekviename darželyje turėtų būti pakankamai aviečių ir juodųjų serbentų bei kitų gamtos geradžių.

Visa tai turėti nėra sunku — tik reikia susidaryti teisingą gyvenimo papročius, kurių dr. J. Adomavičius "Drauge" vadina žmoniškumu. Ten jis dažnai pabrėžia žmogaus elgesnį, nuo kurios priklausio sveikata ir amžius. Tada tenka atsisakyti daug tuščių, menkaverčių ir žalingų dalykų ir gyventi protingai.

Be to, žmonėse dar yra daug iliuzijų apie nepaprastą medicinos galią, kuri iš tikrųjų yra labai dar ribota. Žmogus turi pirmiausia pats savimi pasirūpinti ir sau pakankamai padėti. Fabrikiniam vaistų gaminimui labiausiai bandomi įvairūs cheminiai dariniai ir taikomi masinės gamybos metodai, kaip Tamošius Bekepurio eilėraščiuose: "Tik mašiną pakleбенk, kiek tik nori, tiek gabenk..." Daug vertingų natūralių sveikatos priemonių pradėta vadinti "liaudies medicinos" vardu, nors jos yra šimtmečiais ištyrinėtos ir išbandytos pačių žymiausių gamtininkų ir gydytojų.

Kaikiuriuose kraštuose stiprios gydytojų unijos pasiekė to, kad ant vaistažolių ir kitų natūralių sveikatos priemonių nebūtų žymima, kam jos yra naudingos. Tada tik gudresnieji sugeba literatūroje susirasti visą tiesą apie jas. Kitos vadinamos bendriniais varda: "food supplement", bet kartais lengvai pralengia ir geriausius vaistus. Pavyzdžiui, "Lactose - Dextrin Compound" tabletės, gamina mos Health Supply Centre, Winnipege, pagamintos iš pieno cukraus, dekstrino (krakmolinio klijaus) ir citrinų pectino yra labai veiksmingos viduriavimui sulaukyti. Tuo tarpu iš specialų geriausių atveju gausi receptų Peragoricom, kuris daug silpniau veikia. Jo tik ribotą kiekį galima naudoti, nes yra nuodingas. Deja, naujose tablečių vaitinėse negausi — į JAV jų įvežti neleidžia.

Nepasitenkinimo ženklas

— Kaip atrodo tas jūsų naujasis profesorius?
— Man atrodo, kad jis yra labai pamaudus.
— Iš ko sprendi?
— Kiekvieną kartą, kai jis ko nors mane paklausia ir aš jam atsakau, jis iškelia rankas ir šaukia: "O, Viešpatie!"

Mados pastovumas

— Kokią puikią turite suknelę! — stebėjosi ponio Klappauskienė.

— Ją gavau nuo savo vyro, minėdama 30-tą gimtadienį, — su pasididžiavimu ir šypsena paaiškino ponio Jurgaitienė.
— Nuostabu! Ir per tiek metų neišėjo iš mados?
Parinko Pr. Alš.

SKAITYTOJAI PASISAKO

"KLB KRONIKAI" LEISTI SAJUNGA

Netenka abejoti, jog Lietuvos pagrindžio leidžiamos "LKB Kronikos" ir kitų antikomunistinių leidinių greitas bei gausus paskleidimas didžiosiomis kalbomis laisvajame pasaulyje yra labai veiksminga priemonė prieš bolševikų prispaudą, padedanti Lietuvos išvadavimui.

Tų didžiųjų darbų geresniam atlikimui natūraliu keliu susidarė atskira visuomeninė sąjunga, privarčios iniciatyvos ir duosnumo remiam. Esmėje tai yra darbas be galo svarbios spaudos leidimo, kurį remia visi geros valios lietuviai, o ne vienų kaikiurių katalikų, kaip yra buvę pradžioje, kai to darbo ėmėsi LKRS Rėmėjai. Tuo būdu susidarė labai plati bazė gausnesniam lėšų sutelkimui ir įvairesnei iniciatyvai.

Tuo reikėtų tik džiaugtis ir visai remti, o ne svajoti apie centralizavimą, kur viskas turi ateiti iš viršūnių. Žinoma, pagal dienos reiką ir aplinkybes, atskiromis brošiūromis ir visokiomis kalbomis gali tą literatūrą skleisti ir kiti. Tuo niekada nebus per daug — jos pasitarnaus, nors ir neišliks ilgam. Tačiau svarbiausia — tinkamai sutelkti tą dokumentaciją į knygas, kurios išliekančiai veiks dabar ir liudys saviesiems bei visam pasauliui šių laikų Lietuvos gyvenimą.

Esant atskirai sąjungai tiems specialioms tikslams, rėmėjai turi laisvą pasirinkimą: aukoti tam reikalui ir tokiu būdu padėti arba remti bendrąją Lietuvos katalikų religinę šalpą. R. Dagilis

PERGREIT PAMIRSTAME

Mes, lietuviai, latviai ir estai, prisimename komunistų padarytas skriaudas, bet ir labai greit pamirštame. Daugelis netekome savo tėvų, brolių, seserų bei draugų, kurie buvo nukankinti Lietuvoje arba Sibire. Jeigu mes būtume turtingi, galėtume paruošti filmą, kaip tai padarė žydai po 33 metų, kur daugiausia kaltinami vokiečiai.

Pažvelkime, kas darosi išeivijoje. Čia iš seniau atvykusių lietuvių kaimiečių ir dabar tebegarbina tuos žmonių naikintojus. Montrealyje yra literatūros ir sūnų-dukterų draugijos. Tos draugijos yra Kanados valdžios užregistruotos kaip komunistinės. Gegužės 20 d. sūnų-dukterų draugija paminėjo 50 metų sukaktį. Vadinamo pokylio metu kalbėjo du draugai — J. Urbanavičius ir J. Vikelis apie atliktus darbus. Žinoma, atlikti darbai buvo auka komunistų propagandai — "Liaudies Balsui", o dabar — "Laisvei". Tai tikrai "geri darbai". Buvo sveikinimai Sv. Elzbietai ir Sv. Onos draugijų. Tos draugijos gal padarė klaidą, sveikindamos tuos Lietuvos "patriotus", kurie ir dabar tebegarbina komunistus.

Sūnų-dukterų draugija turėjo išvyką į Lietuvą ir Sov. Sąjungą. Kaip nuopelnu turį komunistui, tie montrealiečiai tikėjosi privilegijų. Deja, įvyko atvirkščiai — Maskvos multi-nėje juos labai kratė, kaikiurius net nuogai išsirengė. Aš manau, kad jie grįžo labai "patenkinti" savo kelionėje ir komunistinį "rojų". M.K.

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor			
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO			
FB	• namai	• investicijos	
	• ūkiai	• mortgijai	
ISTAIGOS	233-3323	NAMŲ	743-0100

TORONTO MIESTAS Atmatų išvežimo tvarkaraštis	
Kadangi rugpjūčio 7, pirmadienis, yra miesto tarnautojų šventė, tą dieną nebus atmatų išvežimo. Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.	
1978 m. rugpjūčio 9, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gabalai, šepečiai ir pan. Tie daiktai bus išvežami 1978 metų rugpjūčio 16 dieną.	
Būsime dėkingi už jūsų talką — atmatų išnešimą į atitinkamą vietą skirtoją dieną.	
R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E. Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas	

BALTIC EXPORTING CO.	
• SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SAJUNGA • Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos. • Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.	
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadienis 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadienis uždaryta.	
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5	Telefonas 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR	
233-3334 — 231-2661 — 231-6226 3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8	
Lietuvių kalba potarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadienis — 9 v.r. — 12 v.p.p. Narys "Better Business" Biuro	

Okulistas L. LUNSKY, R.O. M. LUNSKY, O.D., M.S.C. 470 COLLEGE ST., TORONTO Tel. 921-3924 Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v. Dėl priėmimo skambinti telefonu	Okulistas S. Brogowski, O.D. 412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas 531-4251 Pacientai priimami susitarus telefonu
--	--

INSURANCE ★ Namų • Gyvybės ★ Automobilių ★ Komerciniai	
533-1121 Walter Dauginis 822-8480 1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario	

V. BAČENAS All Seasons Travel, B.D.	
1551 Bloor Street West, TORONTO, ONTARIO M6P 1A5	
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti tel. 533-3531 nuo 11 v.r. iki 7 v.v.	

